

บทที่ 5
บทบาทในการเมืองโลกช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20
และสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง
1897-1921

HI 484

167

HI 484

167

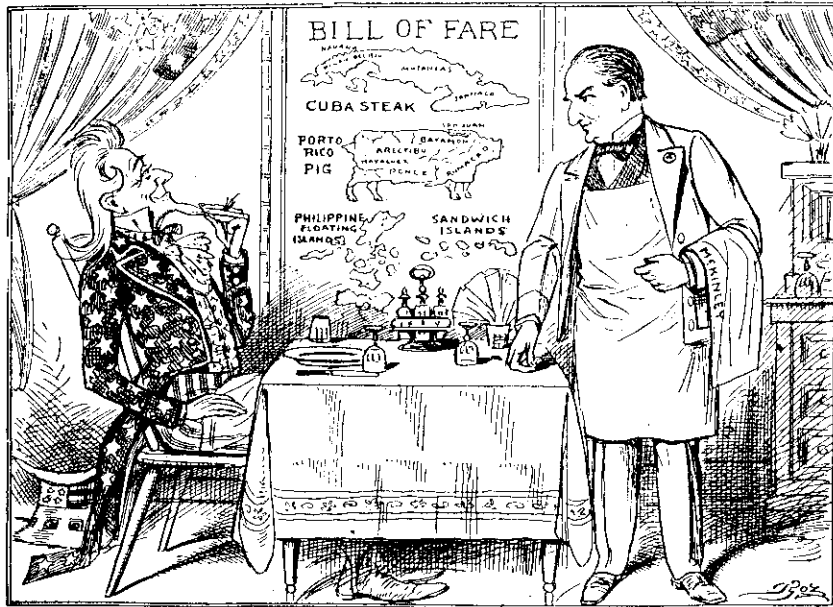
ปีเหตุการณ์สำคัญ 1897-1921

- 1897-1901 การทูตสหรัฐอเมริกา ภายใต้การนำของวิลเลียม แมคคินเลย์ P₂₅
คนอเมริกันให้ความสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่
- 1898 ทำสงครามกับสเปน (The Spanish-American War)
เรือ เมนระเบิด – 15 กุมภาพันธ์
มติเทลเลอร์ (The Teller Resolution) – 20 เมษายน
สเปนประกาศสงคราม – 24 เมษายน
สหรัฐอเมริกาประกาศสงคราม – 25 เมษายน
ยึดเกาะกวม – 20 มิถุนายน
ยึดเกาะเวค – 4 กรกฎาคม
ยึดหมู่เกาะฮาวาย – 7 กรกฎาคม
ยึดเปอร์โต ริโก – 12 สิงหาคม
ยึดมนิลา และสงครามยุติ – 13 สิงหาคม
สนธิสัญญาสงบศึก (The Treaty of Paris) – 10 ธันวาคม
- 1900 ดำเนินนโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีน (The Open Door Policy)
บันทึกเปิดประตูฉบับที่ 1 (The First Open Door Note) – 20 มีนาคม
บันทึกเปิดประตูฉบับที่ 2 (The Second Open Door Note) – 3 กรกฎาคม
- 1901 จักรเย็บการปกครองคิวบา (The Platt Amendment)
- 1901-1909 การทูตสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของธีโอดอร์ รูสเวลท์ – P₂₆
เสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ (The Big Stick Diplomacy)
- 1901-1909 นำการเมืองบทบาทในละตินอเมริกาและแคริบเบียน (The Latin American Policy)
- 1902 ยุติปัญหาเวเนซุเอลา (The Venezuela Affair)
หลักการดราโก (The Drago Doctrine)

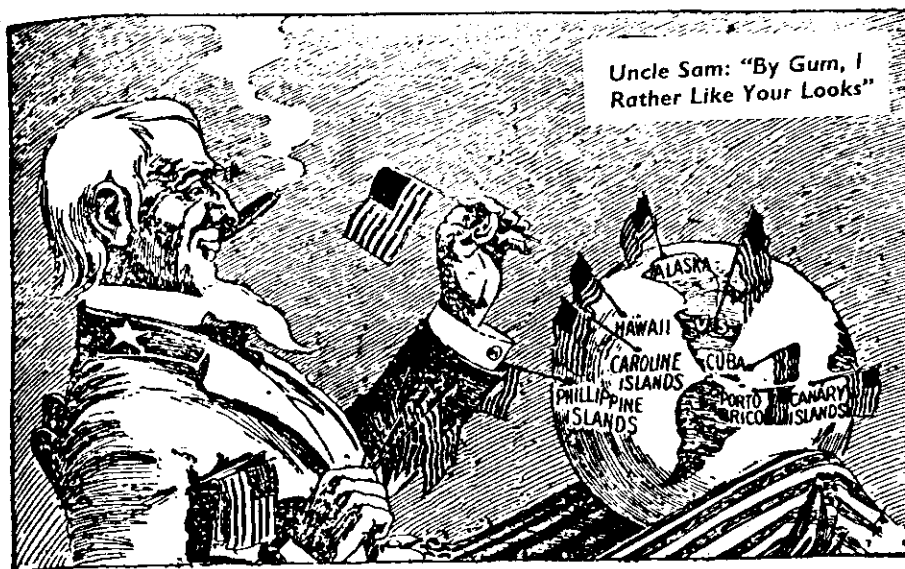
- 1904 ข้อสรุปรัสเวลท์ (The Roosevelt Corollary: The Big Policeman or Protectorate)
- 1901-1903 การทูตเพื่อขูดคลองปานามา (The Panama Case)
- 1901 ข้อตกลงกับอังกฤษ (The Hay-Pauncefote Treaty)
- 1902 อนุมัติจ่ายเงินแก่ฝรั่งเศส (The Spooner Act)
- 1903 ข้อตกลงกับโคลัมเบีย (The Hay – Herran Treaty)
ข้อตกลงกับปานามา (The Hay-Bunau-Varilla Treaty)
- 1906-1914 ขูดคลองปานามา
- 1902 กฎหมายปกครองฟิลิปปินส์ (The Philippines Government Act)
- 1905 ยุติข้อพิพาทระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่น
ข้อตกลงเรื่องเกาหลี-ฟิลิปปินส์ (The Taft-Katsura Agreement)
ข้อตกลงระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่น (The Treaty of Portsmouth)
- 1906 ยุติปัญหาดินแดนโมร็อกโก
- 1907 กีดกันแรงงานญี่ปุ่น (The Gentlemen's Agreement)
แสดงแสนยานุภาพกองทัพเรืออเมริกัน (The Great White Fleet)
ข้อตกลงสันติภาพระหว่างสหรัฐอเมริกากับญี่ปุ่น (The Root-Takahira Agreement)
- 1909-1913 การทูตสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของวิลเลียม เอช. ทัฟ – P₂₇
นโยบายการทูตเงินตรา (The Dollar Diplomacy Policy)
กีดกันสินค้าต่างประเทศ (The Protection Payne – Aldrich Tariff Act)
- 1911 เตรียมพร้อมแทรกแซงการเมืองเม็กซิโก
- 1912 ข้อพิพาทกับอังกฤษเรื่องการจ่ายค่าผ่านคลองปานามา (The Panama Canal Tolls Act)
- 1913-1921 การทูตสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของวู้ดโร วิลสัน – P₂₈
- 1913-1917 แทรกแซงการเมืองเม็กซิโก – Watchful and Waiting Policy
- 1914-1918 สงครามโลกครั้งที่หนึ่ง (28 กรกฎาคม 1914-11 พฤศจิกายน 1918)

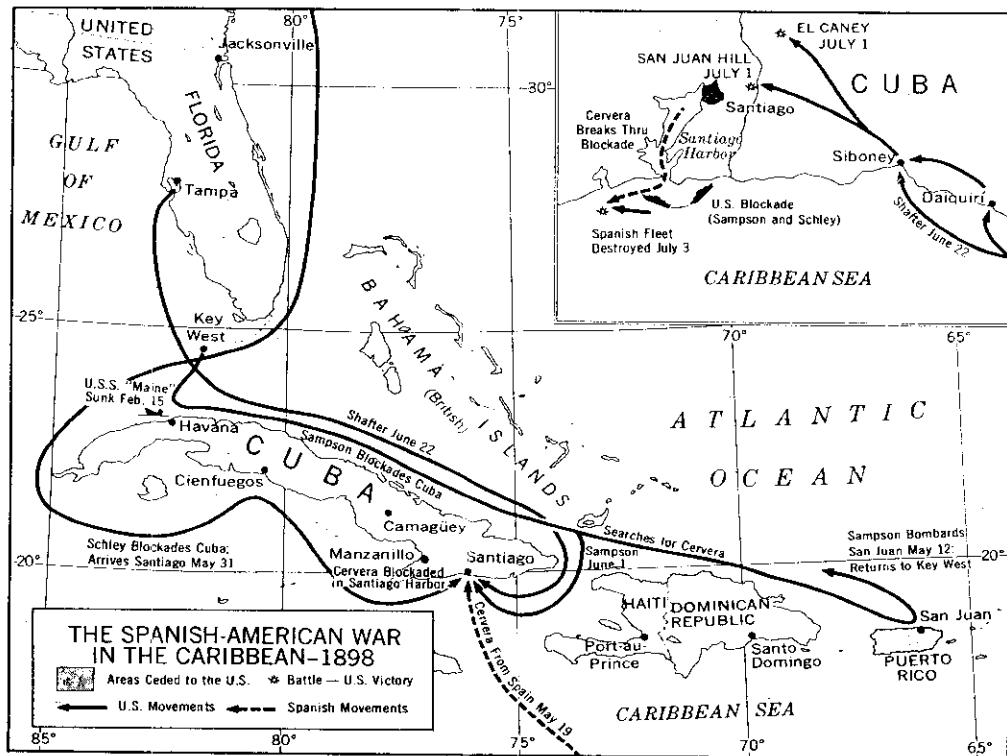
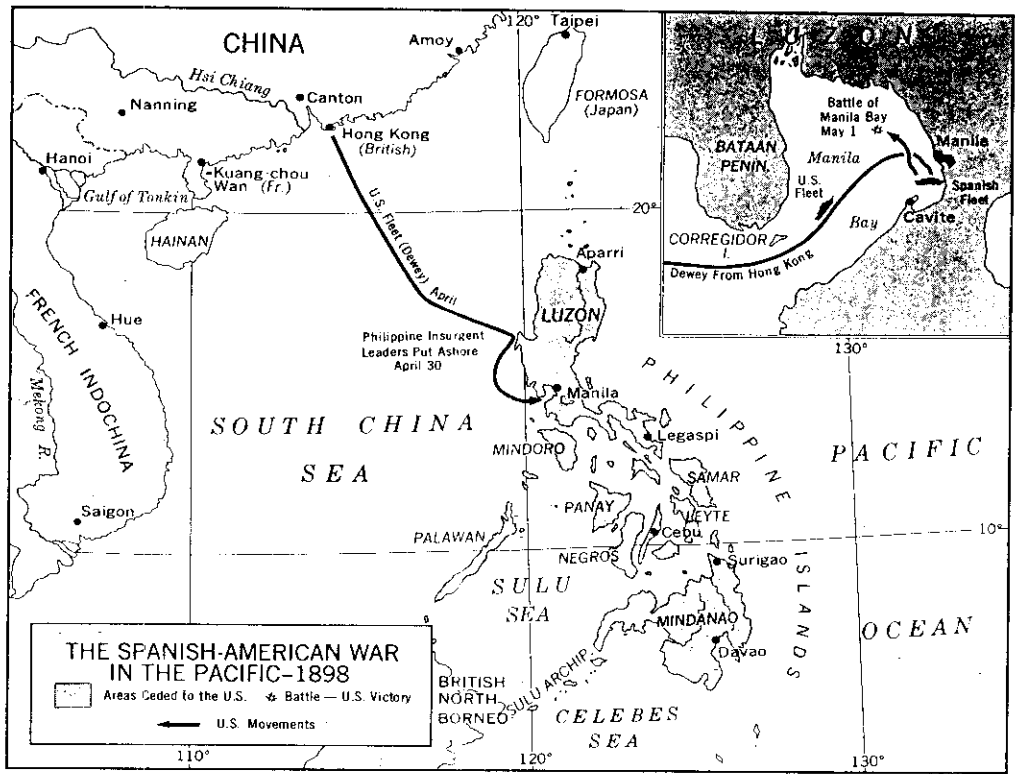
- 1914 ประกาศวางตนเป็นกลาง – 19 สิงหาคม
 ยุติข้อพิพาทกับอังกฤษ ยกเลิก The Panama Canal Tolls Act 1912
- 1915 เรือลูซิตาเนียถูกยิง – 7 พฤษภาคม
 อารักขาไฮติ
- 1916 ซื่อหมู่เกาะเวอร์จินจากเคนมาร์ก
 สร้างความมั่นคงทางการเมืองแก่ฟิลิปปินส์ (The Jones Act)
- 1917 เข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง – 6 เมษายน
- 1918 เสนอหลักสันติภาพ 14 ประการต่อรัฐสภา – 8 มกราคม
 สงครามโลกครั้งที่หนึ่งยุติ – 11 พฤศจิกายน
- 1919 เข้าร่วมประชุมสันติภาพกรุงปารีส (18 มกราคม – 28 มิถุนายน)
 วุฒิสภาไม่รับรองสนธิสัญญาแวร์ซายส์ และไม่เป็นสมาชิกองค์การสันนิบาต
 ชาติ
 ประธานาธิบดีวิลสัน ล้มป่วยด้วยโรคอัมพาต – 3 ตุลาคม

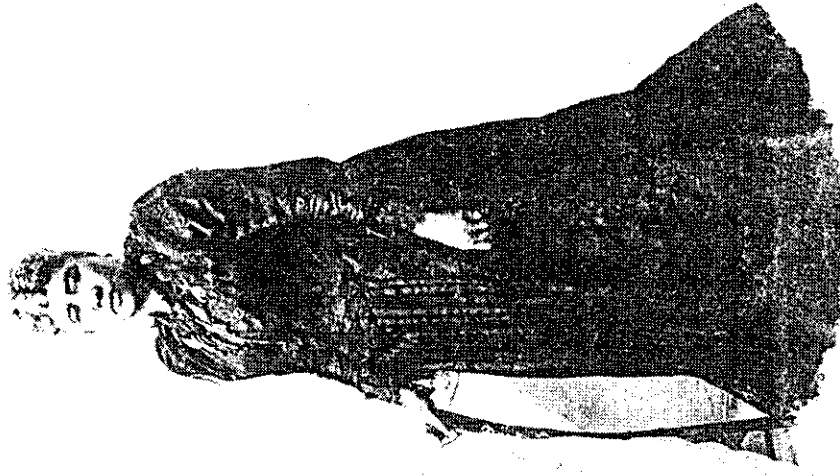
The Imperial Menu A pleased Uncle Sam gets ready to place his order with head-waiter William McKinley.

WELL, I HARDLY KNOW WHICH TO TAKE FIRST!

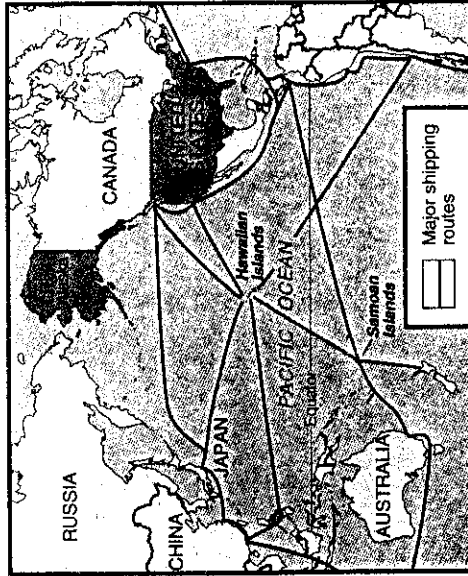

The first step toward American annexation of Hawaii came in 1893 when Queen Liliuokalani was removed from the throne. Hawaii was annexed to the United States as a possession in 1898 and became a U.S. territory in 1900.

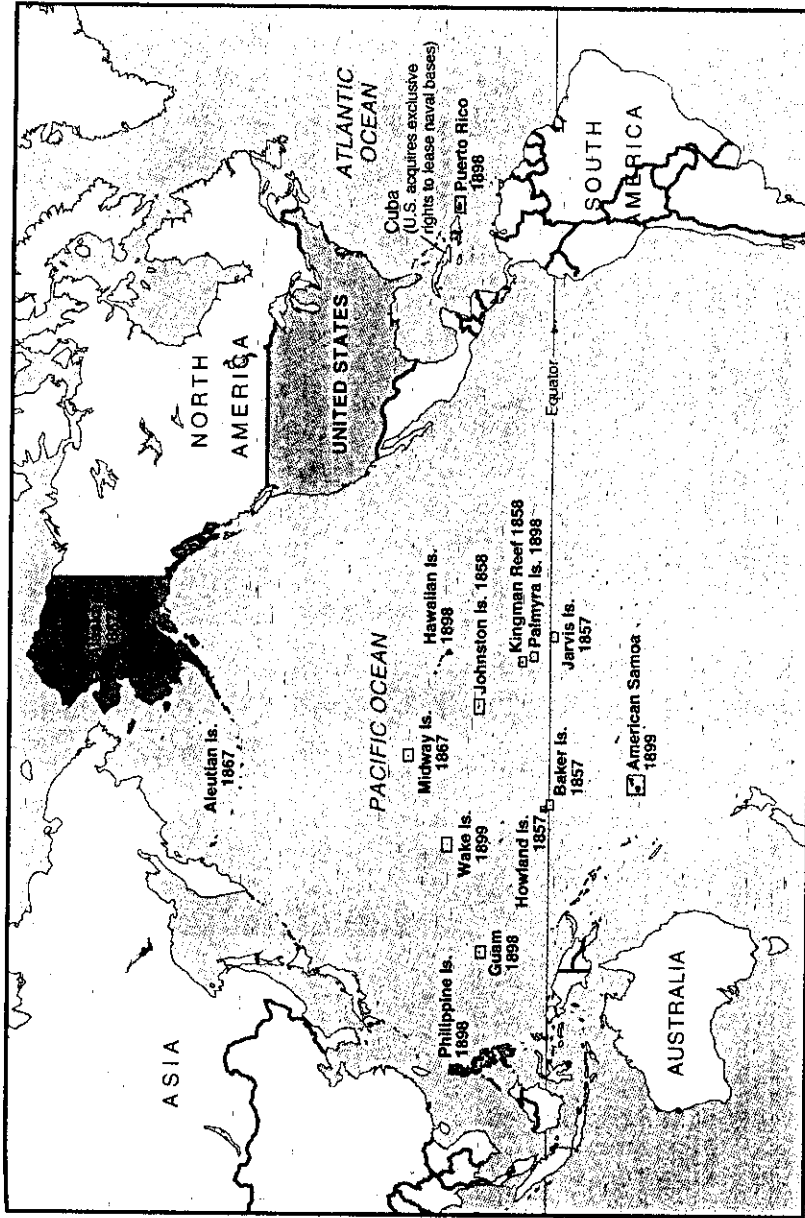
Hawaiian Islands

The Hawaiian Islands provided the United States with both a convenient stopping point on the way to Asian markets and a strategic naval station in the Pacific.

American Empire, 1900

With the Treaty of Paris, the United States gained an expanded colonial empire stretching from the Caribbean to the far Pacific. It embraced Puerto Rico, Alaska, Hawaii, part of Samoa, Guam, the Philippines, and a chain of Pacific islands. The dates on the map refer to the date of U.S. acquisition.

John Hay Defends China (and U.S. Interests)

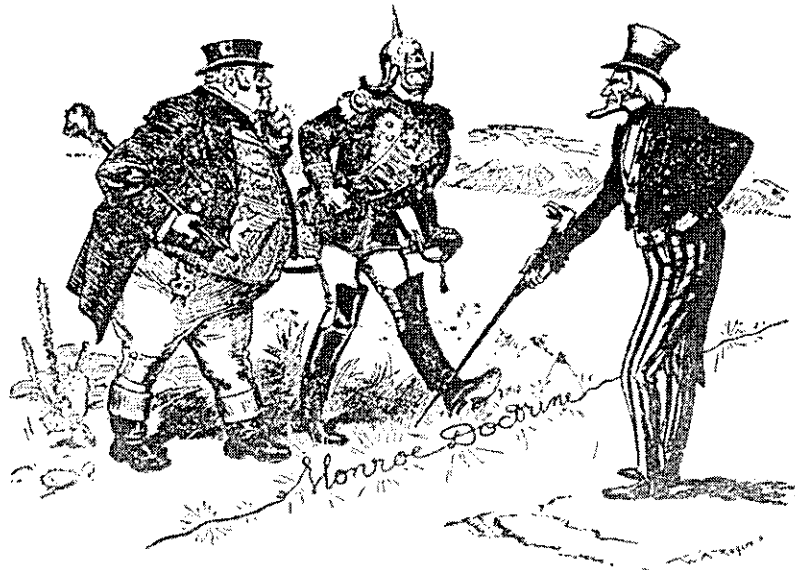

John Hay (1838–1905) This gifted writer, poet, novelist, historian, and wit first attained some prominence as assistant private secretary to President Lincoln. He became a headline-

The Open Door

In this 1899 cartoon, "Putting His Foot Down" from Puck, the nations of Europe are getting ready to cut up China to expand their spheres of influence, but Uncle Sam stands firm on American

Monroe Doctrine. A Live Wire

"The World's Constable." The Roosevelt Corollary claimed the right of the United States to exercise "an international police power."

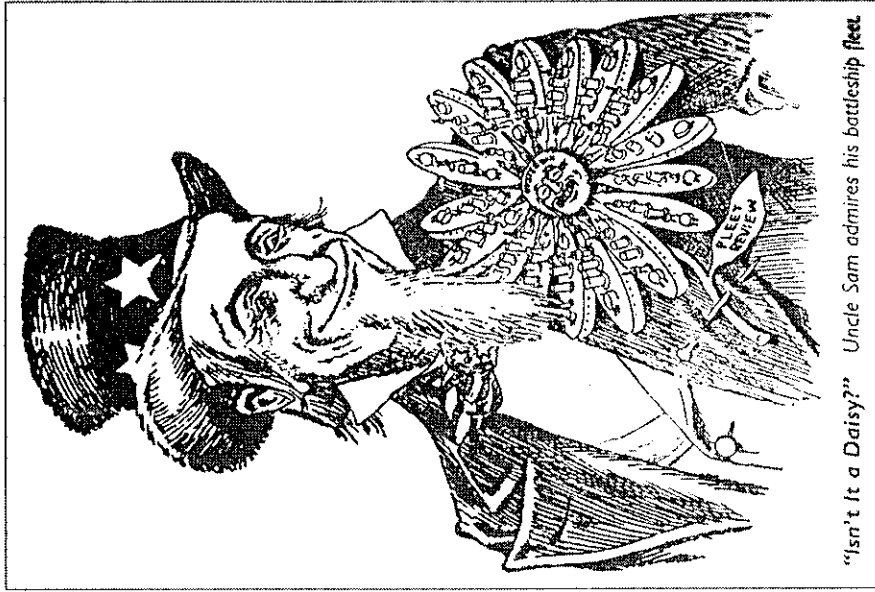
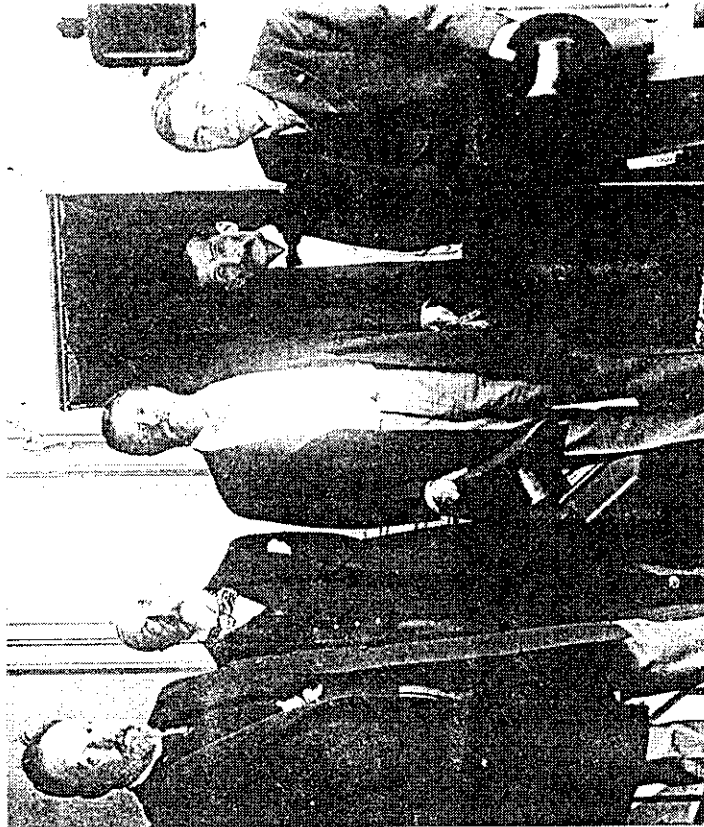

The Roosevelt Corollary

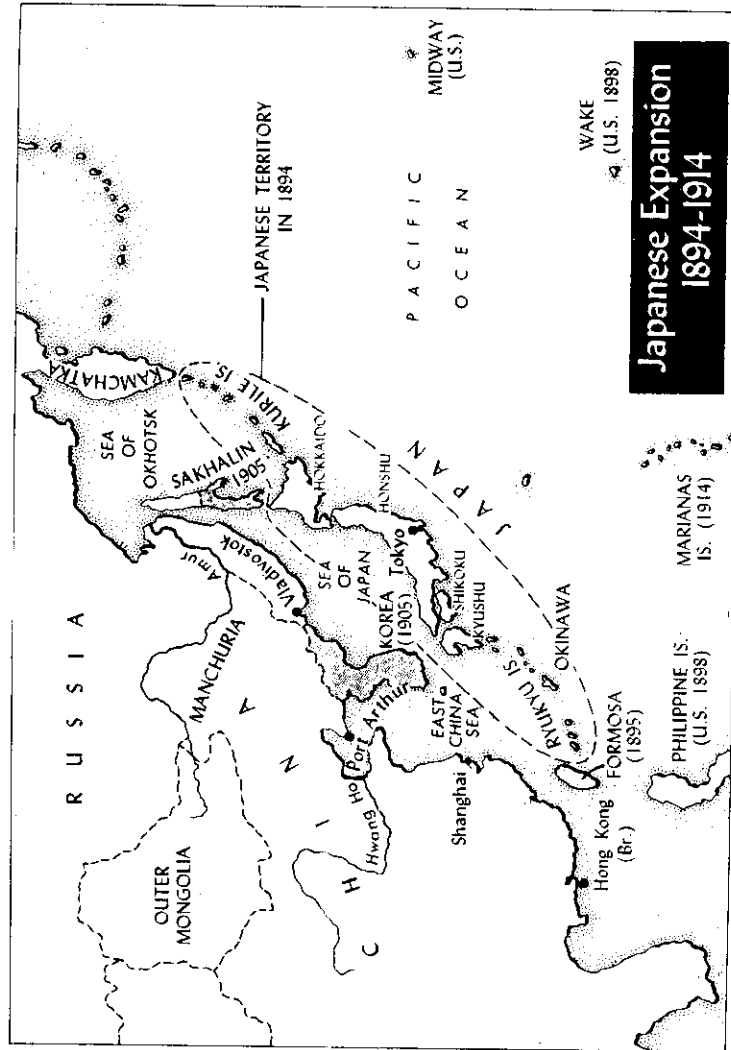

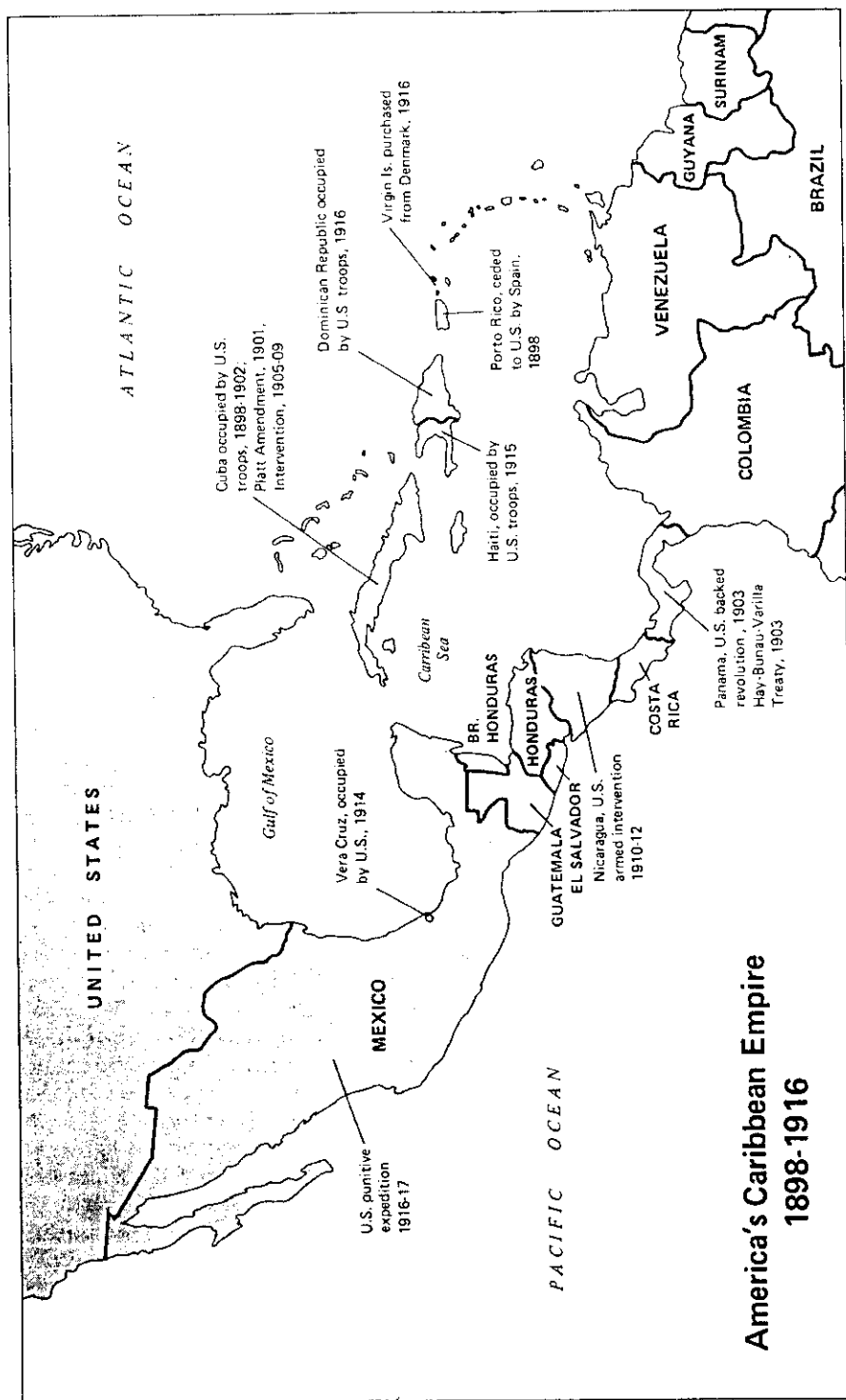
Theodore Roosevelt and his Big Stick in the Caribbean, 1904 Roosevelt's policies seemed to be turning the Caribbean into a Yankee pond.

Roosevelt at Portsmouth Conference TR meets with the two Russian and two Japanese delegates, 1905.

"Isn't it a Daisy?" Uncle Sam admires his battleship fleet.

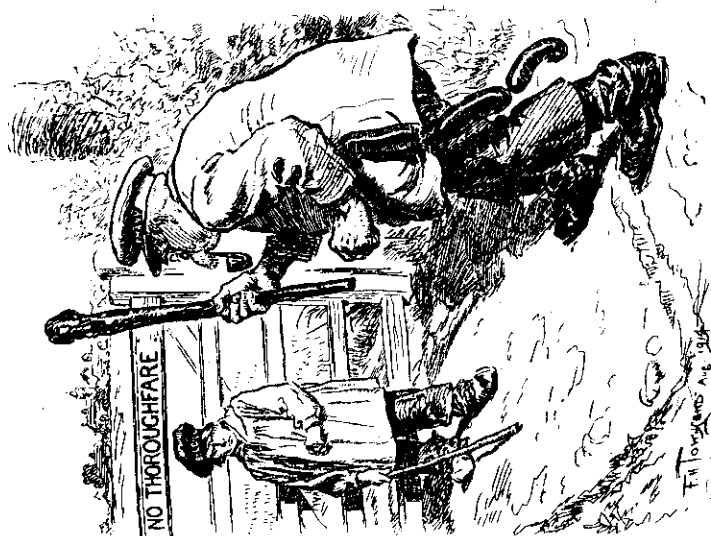

**America's Caribbean Empire
1898-1916**

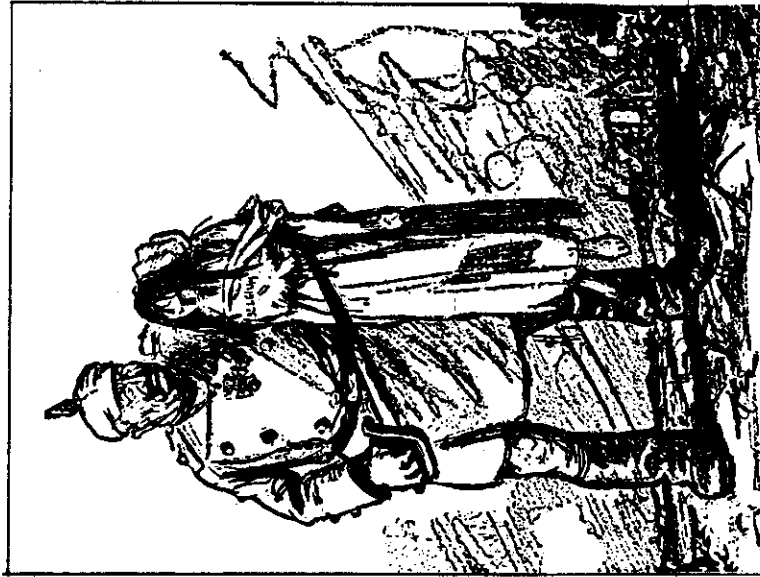
Thorny Problems in Mexico President Huerta clung to power for more than a year in 1913–1914, despite Woodrow Wilson's strong disapproval of his regime.

BRAVO, BELGIUM!

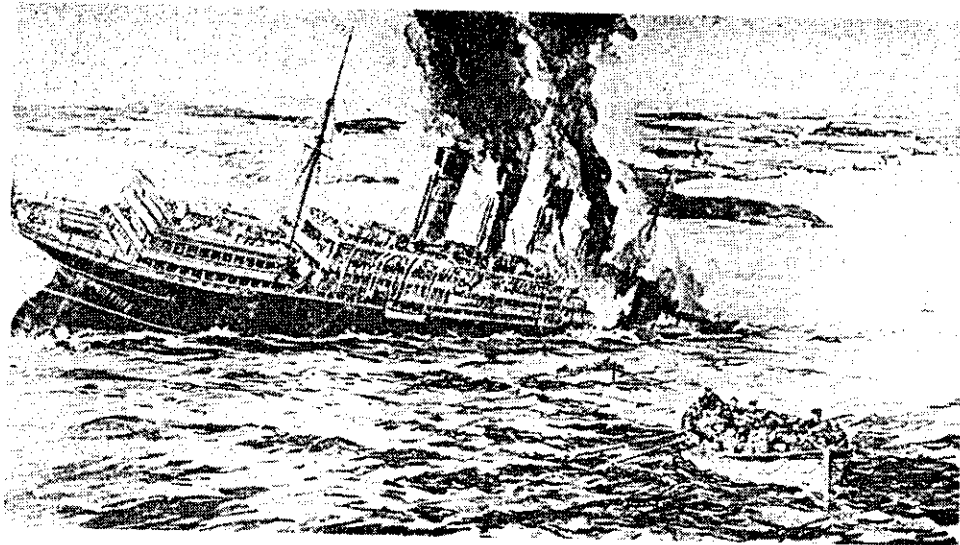
All the great European powers had agreed to respect the neutrality of Belgium. By crossing Belgian territory in their haste to invade France the Germans gave the British an honorable and open motive for entering a war which, because of their secret promises to the French, they could not honorably have avoided.

The Kaiser Ravishes Belgium He had little to do with the so-called atrocities, but propagandists made him the arch-villain of the war.

A New Sentry in the Caribbean Sea," 1916 Uncle Sam sits on the three main Virgin Islands.

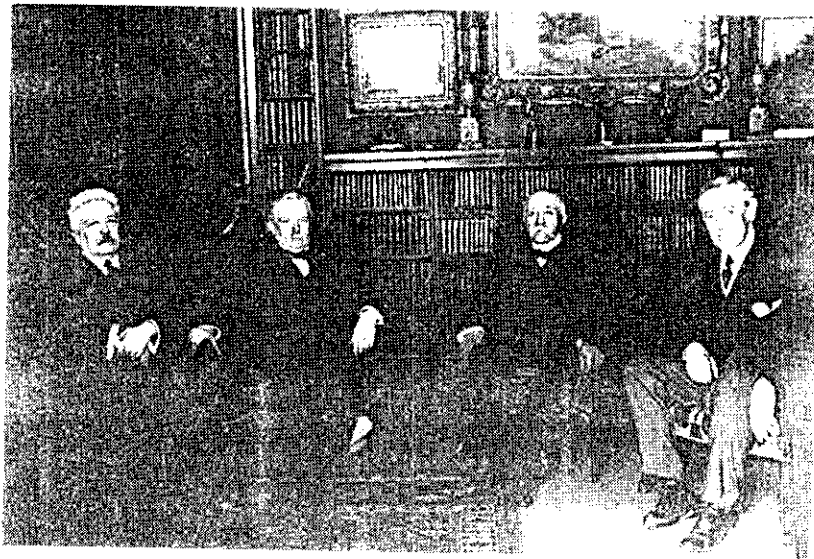
SINKING OF THE "LUSITANIA"

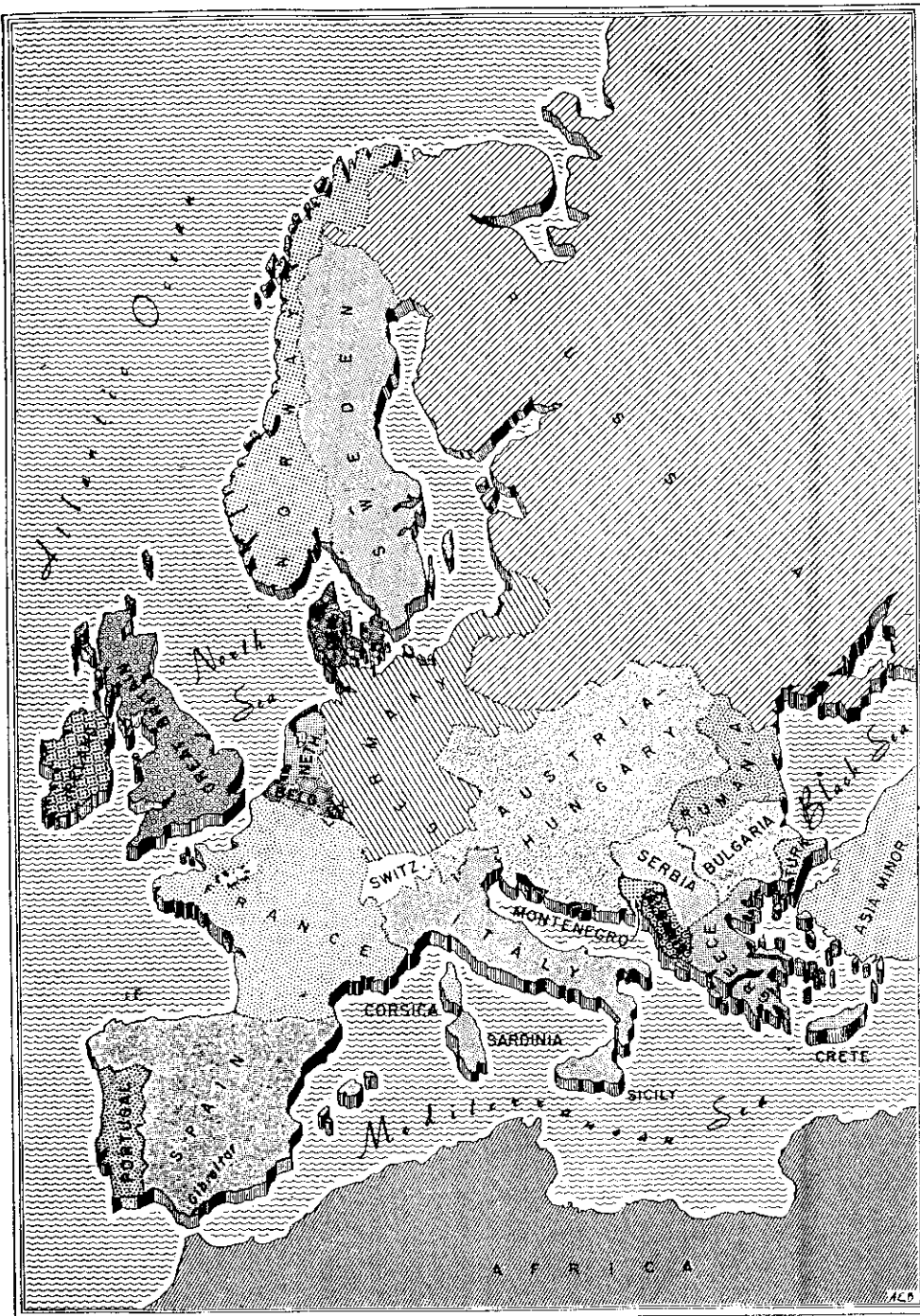
Like the unlucky Louis XVI of France, Tsar Nicholas II was a devoted husband and father but an incapable monarch. He and his family, after being transferred to Ekaterinburg (Sverdlovsk) in 1918 by their Communist jailers, were shot on July 16.

The Big Four in Paris

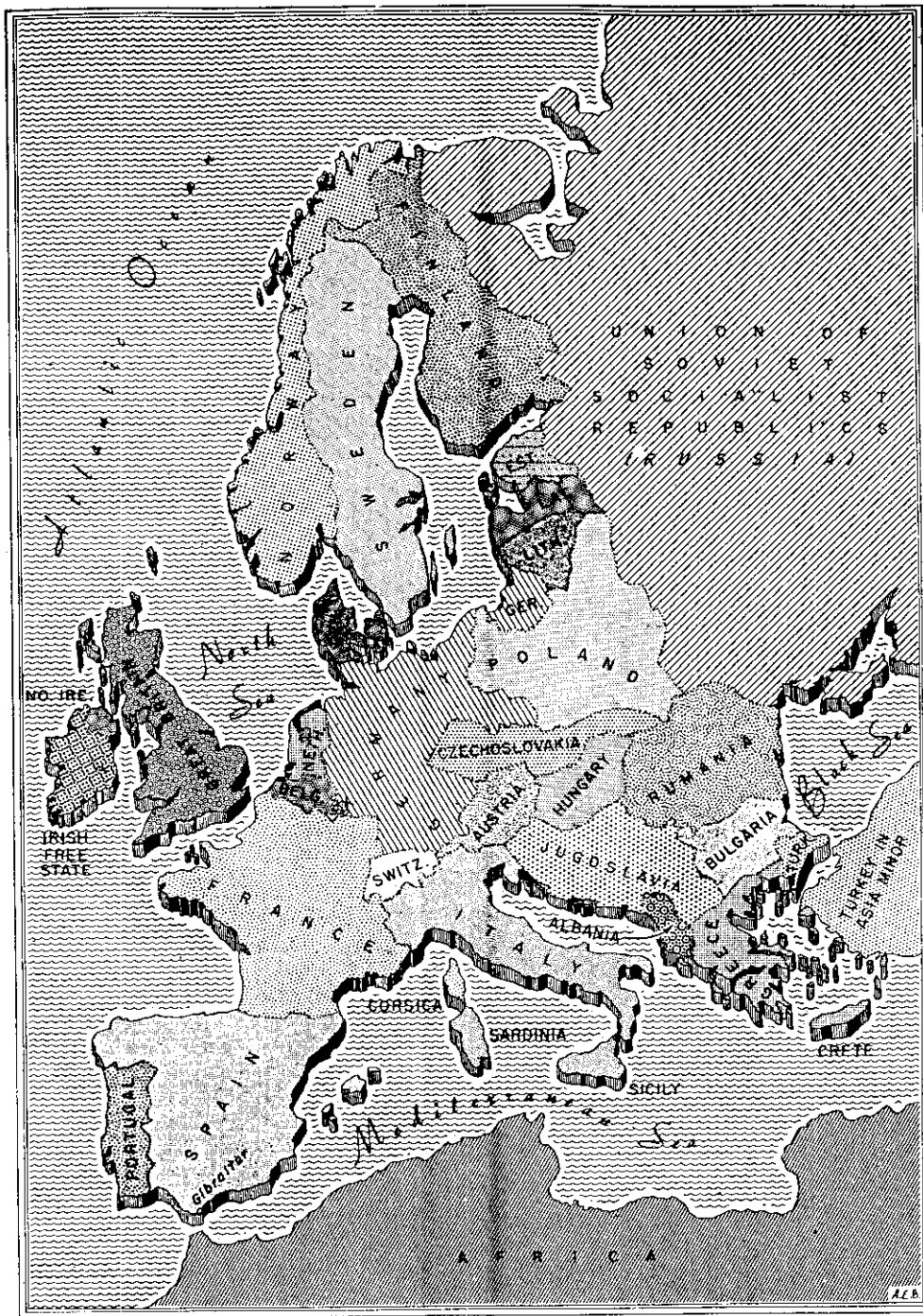
Surface cordiality during the Paris Peace Conference disguised serious tensions among the so-called Big Four, the leaders of the victorious nations in World War I. As the conference progressed, the European leaders developed increasing resentment of Woodrow Wilson's high (and some thought sanctimonious) moral posture in the negotiations. Shown here in the library of the Hotel Crillon are, from left to right, Vittorio Orlando of Italy, David Lloyd-George of Great Britain, Georges Clemenceau of France, and Wilson.

MAP OF EUROPE IN EARLY 1914

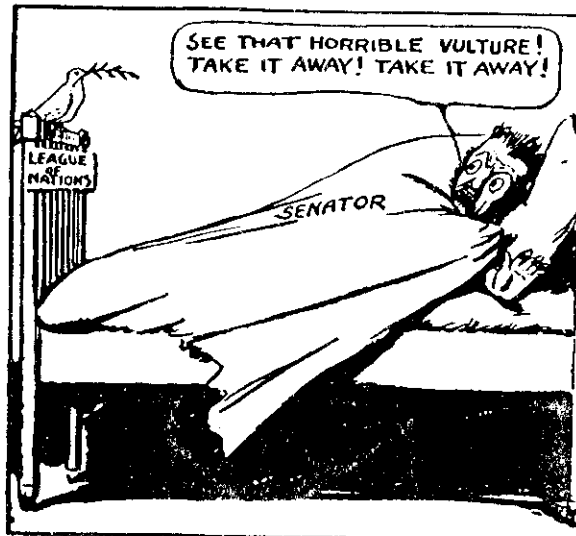
Before World War I, Europe included the states of Montenegro, Serbia, and the Austro-Hungarian Empire. The war and its aftermath caused these states to disappear and otherwise changed the political face of Europe.

MAP OF EUROPE AFTER THE TREATY OF VERSAILLES

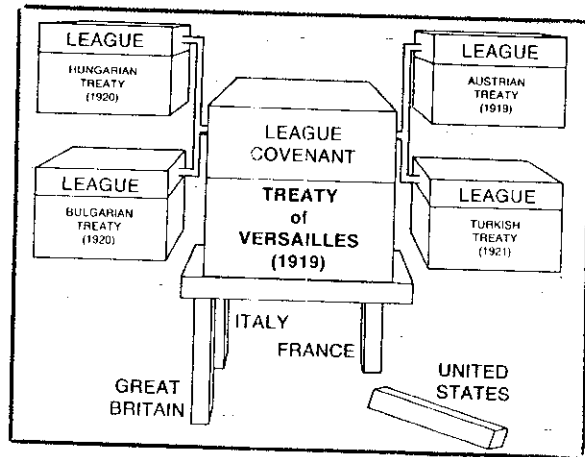
The Treaty of Versailles resulted in the creation of a number of new European states. Czechoslovakia, Jugoslavia, Finland, Estonia, Latvia, Lithuania, a restored Poland, and the separate countries of Austria and Hungary appeared on the European scene.

"Pilgrim Landing in America, 1919"

"Seein' Things"

"Going to Talk to the Boss"

Interlocking Treaty Structure

บทที่ 5
บทบาทในการเมืองโลกช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20
และสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง
1897-1921

ประวัติศาสตร์การทูตสหรัฐอเมริกา ช่วงปี 1897-1945 เป็นช่วงเวลาของการสร้างอาณานิคม และนำการเมืองโลกในเวทีการเมืองโลก เริ่มด้วยคนอเมริกันขึ้นชอบในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่ สงครามกับสเปนและมีอาณานิคมในปี 1898 ดำเนินนโยบายเปิดประตูดินแดนจีนในปี 1900 รักษาความสงบในละตินอเมริกา และขูดคลองปานามา ตรวจสอบและควบคุมการขยายอำนาจของรัสเซียและญี่ปุ่น เข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง และร่วมในการร่างสนธิสัญญาสันติภาพปี 1919 ประวัติศาสตร์การทูตสหรัฐอเมริกา 24 ปีนี้ (1897-1921) อยู่ภายใต้การนำของประธานาธิบดี 4 คน คือ

ลำดับที่ 25	วิลเลียม แมคคินเลย์	1897-1901
ลำดับที่ 26	ธีโอดอร์ รูสเวลต์	1901-1909
ลำดับที่ 27	วิลเลียม เอช. ทัฟท์	1909-1913
ลำดับที่ 28	วู้ดโรว์ วิลสัน	1913-1921

1. ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของวิลเลียม แมคคินเลย์ 1897-1901

วิลเลียม แมคคินเลย์ (William McKinley 1843-1901) ประธานาธิบดีลำดับที่ 25 จากพรรครีพับลิกัน (The Republican Party) ชนะการเลือกตั้ง 2 วาระ ในวาระแรกช่วงปี 1897-1901 และในวาระที่สอง ช่วงปี 1901-1909 แต่ถูกลอบยิงในวันที่ 6 กันยายน 1901 และเสียชีวิตในวันที่ 14 กันยายน 1901 เป็นประธานาธิบดีคนที่ 3 ที่ถูกลอบยิง และเสียชีวิต (Abraham Lincoln & James A. Garfield) และ เป็นประธานาธิบดีคนที่ 5 ที่เสียชีวิตขณะดำรงตำแหน่ง ในการบริหารประเทศช่วงปี 1897-1901 รองประธานาธิบดีคือ การ์ เรท เอ. โฮบาร์

ท ช่วงปี 1897-1901 (Garret A. Hobert) และซีโอดอร์ รูสเวลท์ ในปี 1901 (Theodore Roosevelt) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศคือ จอห์น เซอร์แมน ช่วงปี 1897-1898 (John Sherman) วิลเลียม อาร์. เดย์ ในปี 1898 (William R. Day) และจอห์น เอ็ม. เฮย์ ช่วงปี 1898-1901 (John M. Hay) ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของวิลเลียม แมคคินเลย์ที่เด่นมี 4 เรื่อง คือ หนึ่ง ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาให้ความสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่ สองสหรัฐอเมริกามีอาณานิคม ภายหลังจากสิ้นสงครามสเปน-อเมริกัน ปี 1898 สามการบริหารอาณานิคมและดำเนินการกับคิวบา สี่ดำเนินนโยบายเปิดประตูปี 1900 ในดินแดนจีน

1.1 ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาให้ความสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่ (The New Imperialism) : ลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่เริ่มขึ้นกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 สืบเนื่องมาจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ส่งผลให้ประเทศอุตสาหกรรมต้องการวัตถุดิบราคาถูก ป้อนโรงงาน ต้องการตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูปราคาแพง รวมถึงมีระบบการคมนาคมขนส่งด้วยเรือกลไฟที่มีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยในการดำเนินธุรกิจการค้า ทำให้ประเทศอุตสาหกรรมสนใจเข้ายึดครองดินแดนด้อยพัฒนา เพื่อใช้เป็นแหล่งวัตถุดิบและตลาด สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่ด้วยสาเหตุ 3 ประการ คือ

1) เห็นตัวอย่างประเทศอุตสาหกรรมที่ดำเนินนโยบายลัทธิจักรวรรดินิยมใหม่แล้วมีความมั่งคั่งร่ำรวย เริ่มด้วยอังกฤษ ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ อิตาลี อิตาลี รัสเซีย และญี่ปุ่น ประเทศเหล่านี้เข้ายึดครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของแอฟริกา เอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออกในดินแดนบางส่วนของจีน แต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ภายในสหรัฐอเมริกามีปัญหาแบ่งแยกจนต้องเข้าสู่สงครามกลางเมือง (1861-1965) และต้องฟื้นฟูบูรณะประเทศช่วงครึ่งหลังศตวรรษที่ 19 ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจึงเพียงเฝ้าติดตามดูความเคลื่อนไหวเท่านั้น

2) คนอเมริกันสามกลุ่มเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาแสวงหาอาณานิคม กลุ่มแรกคือเกษตรกรเรียกร้องให้แสวงหาอาณานิคมเพราะดินแดนตะวันตกของสหรัฐอเมริกาคถูกครอบครองหมดสิ้นในปลายศตวรรษที่ 19 เกษตรกรต้องการที่ดินเพิ่มเพื่อจับจองทำเกษตรกรรม กลุ่มที่สองคือ นักธุรกิจเรียกร้องให้แสวงหาอาณานิคมเพราะต้องการได้อาณานิคมเป็น

แหล่งวัตถุดิบราคาถูกป้อนโรงงาน ต้องการอาณานิคมเป็นตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูปราคาแพง และกลุ่มที่สามคือ บาทหลวงต้องการสอนศาสนาแก่คนในอาณานิคม

3) บทความกระตุ้นให้สหรัฐอเมริกาแสวงหาอาณานิคมเขียนโดยนักเขียน 2 คน เริ่มด้วยบาทหลวงโจเซฟ สตรอง (Josiah Strong)¹ เขียนบทความชื่อ ประเทศของเรา : ความเป็นไปได้ในอนาคตและปัจจุบันที่วิกฤติ (Our Country : Its Possible Future and Its Present Crisis) เขียนในปี 1885 พิมพ์ออกจำหน่ายในปี 1891 สารสำคัญของบทความคือ ถึงเวลาแล้วที่สหรัฐอเมริกาต้องแสวงหาอาณานิคมเพื่อเผยแพร่อารยธรรมอเมริกันที่เจริญและเผยแผ่คริสต์ศาสนา และบทความของนายทหารเรืออัลเฟรด ที.มาแฮน (Alfred T.Mahan)² มี 3 บทความ บทความที่หนึ่งเขียนในปี 1890 ชื่อ อิทธิพลแห่งอำนาจทางทะเลต่อประวัติศาสตร์ 1660-1733 (The Influence of Sea Power upon History, 1660-1783) บทความที่สองเขียนในปี 1892 ชื่อ อิทธิพลแห่งอำนาจทางทะเลต่อการปฏิวัติฝรั่งเศสและจักรวรรดิ 1793-1812 (The Influence of Sea Power upon the French Revolution and Empire 1793-1812) บทความที่สามเขียนในปี 1897 ชื่อ ความสนใจของอเมริกาในการมีอำนาจทางทะเล (The Interest of America in Sea Power) สารสำคัญของบทความทั้งสามกล่าวเน้นว่า ชาติที่มีอำนาจทางทะเลล้วนเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ สหรัฐอเมริกาเป็นชาติที่มีดินแดนกว้างใหญ่ควรมีอำนาจทางทะเล การมีอำนาจทางทะเล คือการมีกองทัพเรือที่เข้มแข็งเอื้อประโยชน์ในการคุ้มกันเส้นทางการค้า คุ้มกันเรือสินค้าและปกป้องอาณานิคม อาณานิคมจะเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูก และเป็นตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูปราคาแพง อันจะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมืองการทหารแก่เมืองแม่ มาแฮนยังได้ชี้แนะให้สหรัฐอเมริกาขุดเส้นทางน้ำลัดในทวีปอเมริกากลางเชื่อมมหาสมุทรแปซิฟิกกับทะเลแคริบเบียน รวมทั้งยึดหมู่เกาะฮาวายและหมู่เกาะอื่น ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิก เพื่อผลทางการคมนาคม เศรษฐกิจ การเมืองและยุทธศาสตร์ ด้วยบทความของมาแฮน สหรัฐอเมริกาเร่งเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ ในปี 1898 แสนยานุภาพกองทัพเรือสหรัฐอเมริกาคืออันดับที่ 5 ของโลกและในปี 1900 แสนยานุภาพกองทัพเรืออเมริกาเลื่อนขึ้นเป็นอันดับ 5 ของโลก³

1.2 สหรัฐอเมริกามีอาณานิคมภายหลังสิ้นสงครามสเปน-อเมริกัน ปี 1898 (The Spanish-American War or The Spanish-American-Cuban-Filipino War 1898) : ก่อนสงครามปี 1898 ดินแดนนอกแผ่นดินใหญ่ที่สหรัฐอเมริกาครอบครองมี 2 แห่ง คือ อะลาสกา (Alaska) สหรัฐอเมริกาซื้อมาจากรัสเซีย เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 1868 ในราคา 7.2 ล้าน และ หมู่เกาะมิดเวย์ (Midway Islands) อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่เกาะฮาวาย สหรัฐอเมริกาค้นพบในปี 1859 และยึดครองในวันที่ 28 สิงหาคม 1867 (Navy Captain William Reynolds)

สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาทำสงครามกับสเปนในปี 1898: มีสาเหตุ 7 ประการที่สหรัฐอเมริกาประกาศทำสงครามกับสเปนในปี 1898 คือ

1. คิวบาถูกต่อสเปน¹ คิวบาเป็นเกาะในทะเลแคริบเบียน เป็นอาณานิคมสเปน เมื่อปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 สเปนใช้คิวบาเป็นฐานเพื่อเข้ายึดครองดินแดนในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ อ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจของคิวบา แรงงานในไร่อ้อยคือแรงงานชาวกิวบาซึ่งได้รับค่าจ้างแรงงานต่ำมาก ขากจนและไม่รู้หนังสือ เจ้าของไร่ส่วนใหญ่เป็นชาวสเปนและคนอเมริกันที่เข้าไปลงทุนทำไร่อ้อยขนาดใหญ่ ในปี 1868 ชาวกิวบาก่อกบฏเรียกร้องอิสรภาพจากสเปน กองกำลังสเปนปราบได้ และรัฐบาลสเปนสัญญาจะพัฒนาคิวบาภายใน 10 ปี (1868-1878) ในทางปฏิบัติสเปนไม่ได้พัฒนาคิวบา แต่แรงงานคิวบาอยู่ได้เพราะสหรัฐอเมริกาเป็นตลาดรับซื้ออ้อยจากคิวบา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 1890 รัฐสภาผ่านกฎหมายนำเข้าแมคคินเลย์ หรือกฎหมายภาษีศุลกากรแมคคินเลย์ปี 1890 (The McKinley Tariff Act of 1890) กำหนดให้การยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าอ้อยจากคิวบา อ้อยจากคิวบาขายได้มากในสหรัฐอเมริกา แรงงานคิวบาพอใจในค่าแรงที่ได้รับและมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่เกษตรกรอเมริกันที่ปลูกอ้อยในสหรัฐอเมริกาไม่พอใจเพราะขายอ้อยได้น้อยลง จึงเรียกร้องให้รัฐบาลอเมริกันช่วยเหลือ ในปี 1894 รัฐสภาผ่านกฎหมายนำเข้าวิลสัน-กอร์แมนหรือกฎหมายภาษีศุลกากรวิลสัน-กอร์แมน ปี 1894 (The Wilson-Gorman Tariff Act of 1894) กำหนดเรียกเก็บภาษีนำเข้า 40%-50% ของราคาอ้อยที่นำเข้าสหรัฐอเมริกา กฎหมายภาษีศุลกากรวิลสัน-กอร์แมนปี 1894 ทำให้การนำเข้าอ้อยจากคิวบาลดลงอย่างมาก การปลูกอ้อยในคิวบาลดลงมีผลกระทบต่อแรงงานคิวบาที่ยากจนอยู่แล้ว สาเหตุเพราะสเปนไม่พัฒนา

คิวบาตามข้อตกลงปี 1868 และเพราะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างมากในคิวบาปี 1894 ทำให้ในปี 1895 ชาวคิวบาภายใต้การนำของนายพลมาซิโม โกเมส (Maximo Gomez) กบฏต่อสเปน รัฐบาลสเปนส่งกองกำลังทหารภายใต้การนำของนายพลวาเลรีอาโน ไวเลอร์ (Valeriano Weyler) มาปราบกบฏคิวบา ทหารสเปนจับกุม ฆ่า ทำลายทรัพย์สินและกวาดต้อนชาวคิวบาเข้าไปในค่ายกักกัน ภายในค่ายกักกันชาวคิวบาอยู่กันอย่างแออัด อดอยาก เกิดโรคระบาด และต้องเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

2. หนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริการายงานการปราบปรามที่โหดร้ายทารุณของทหารสเปนที่กระทำต่อชาวคิวบาให้คนอเมริกันรับรู้ : ในปี 1895 หนังสือพิมพ์นิวยอร์ก 2 ฉบับ คือ เดอะนิวยอร์กเจอร์นัล (The New York Journal) ของวิลเลียม ฮาร์ต (William Randolph Hearst) และเดอะ นิวยอร์ก เวิลด์ (The New York World) ของโจเซฟ พูลิเซอร์ (Joseph Pulitzer) ลงบทความตีแผ่การปราบปรามที่เหี้ยมขาด โหดร้ายที่กองกำลังสเปนกระทำต่อกบฏคิวบาและสภาพชาวคิวบาในค่ายกักกัน คนอเมริกันรับรู้ เกลียคซังสเปน สงสารชาวคิวบา และเรียกร้องให้รัฐบาลอเมริกันช่วยเหลือชาวคิวบา

3. ทูตสเปนประจำสหรัฐอเมริกาตำหนิประธานาธิบดีแมคคินเลย์ : มกราคม 1898 เอนริก ดูปุย เดอ โลม (Enrique Dupuy de Lome) เป็นทูตสเปนประจำสหรัฐอเมริกา เขียนจดหมายถึงข้าหลวงสเปนที่ฮาวานา (Havana, Cuba) ข้อความในจดหมายกล่าวตำหนิแมคคินเลย์ว่าเป็นประธานาธิบดีที่ไร้ประสิทธิภาพในการบริหารประเทศและยุยงให้คนอเมริกันต่อต้านสเปน⁶ จดหมายฉบับนี้คณะปฏิวัติคิวบานำส่งให้หนังสือพิมพ์ เดอะนิวยอร์ก เจอร์นัล การตีพิมพ์เผยแพร่มีในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 1898 คนอเมริกันได้รับรู้ข้อความในจดหมาย ไม่พอใจเดอโลมที่กล่าวตำหนิประธานาธิบดีแมคคินเลย์และเพิ่มความเกลียดชังสเปน

4. เรือรบเมนของสหรัฐอเมริการะเบิดในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 1898 ในน่านน้ำคิวบา (Sinking of the Maine 1898)⁷ : ในเดือนมกราคม 1898 เรือรบเมนจากสหรัฐอเมริกาเข้าเทียบท่าฮาวานาในคิวบาเพื่อทำหน้าที่ปกป้องชีวิตและทรัพย์สินคนอเมริกันในคิวบา ลูกเรืออเมริกัน 260 คน เสียชีวิตจากการระเบิดที่ไม่รู้สาเหตุครั้งนี้ คนอเมริกันเชื่อว่าเป็นการกระทำของสเปน ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกากับสเปนเพิ่มมากขึ้น คนอเมริกันดอกร้ายเหตุการณ์ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 1898 ด้วยคำกล่าวที่ว่า “จดจำเรือเมน – Remember the Maine”

5. สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าคิวบาทางเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ : คุณค่าทางเศรษฐกิจคือ คิวบาอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของฟลอริดา ห่างจากฟลอริดาประมาณ 90 ไมล์ (1 ไมล์ = 1.85 กิโลเมตร) หลังสิ้นสงครามกลางเมืองอเมริกัน (1861-1865) นักลงทุนอเมริกันเพิ่มการเข้าลงทุนทำไร่อ้อยในคิวบาเพราะดินอุดมสมบูรณ์และค่าแรงงานต่ำ คุณค่าทางยุทธศาสตร์คือคิวบาเป็นเกาะอยู่บริเวณทางเข้าสู่อ่าวเม็กซิโก หากในอนาคตประเทศใดสามารถเข้าตั้งฐานทัพเรือในคิวบาได้ก็จะเป็นการง่ายต่อการเข้ารุกรานฟลอริดาและหมู่เกาะอื่นๆ ในอ่าวเม็กซิโก รวมทั้งบนแผ่นดินใหญ่อเมริกา ด้วยคุณค่าทางเศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ของคิวบา หากเป็นไปได้คนอเมริกันเห็นควรยึดครองคิวบา

6. ทูตสหรัฐอเมริกาประจำสเปนรายงานผลการเจรจากับรัฐบาลสเปนต่อรัฐบาลสหรัฐอเมริกาล่าช้า : เริ่มด้วยในวันที่ 27 มีนาคม 1898 ประธานาธิบดีแมคคินเลย์ต้องการเห็นความสงบในคิวบา ได้สั่งในทูตสหรัฐอเมริกาประจำสเปน (Stewart L. Woodford) แจ้งแก่รัฐบาลสเปนว่า สหรัฐอเมริกาไม่คิดยึดครองคิวบา แต่ต้องการให้สเปนหยุดการปราบปรามชาวคิวบา และเปิดการเจรจาแสวงหาสันติภาพระหว่างสเปนกับชาวคิวบา ผลการเจรจา คือในวันที่ 9 เมษายน 1898 รัฐบาลสเปนตอบรับจะปฏิบัติตามข้อเสนอของสหรัฐอเมริกา แต่ทูตสหรัฐอเมริกาประจำสเปนไม่ได้รายงานผลการเจรจากับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาอย่างทันที

7. คนอเมริกันโกรธแค้นสเปนและเรียกร้องให้ใช้กองกำลังอเมริกันผลักดันสเปนออกจากคิวบา : ในเดือนเมษายน 1898 เป็นช่วงเวลาที่คนอเมริกันกลุ่มต้องการให้สหรัฐอเมริกาเข้าช่วยเหลือชาวคิวบา (Strong Interventionists) โกรธแค้นสเปนที่กระทำทารุณต่อชาวคิวบา เรียกร้องให้รัฐบาลอเมริกันใช้กองกำลังผลักดันสเปนออกจากคิวบา และปลดปล่อยคิวบา ผลคือ รัฐสภาให้ความร่วมมือ ผ่านมติเทลเลอร์ ปี 1898 (The Teller Resolution 1898) กำหนดให้อำนาจประธานาธิบดีสั่งการส่งกองกำลังทหารอเมริกันผลักดันสเปนออกจากคิวบา และคิวบาจะได้ปกครองตนเองในอนาคต

รัฐบาลสเปนรับรู้มติเทลเลอร์ปี 1898 และไม่คิดปลดปล่อยคิวบา เป็นผลให้ในวันที่ 24 เมษายน 1898 สเปนประกาศสงครามกับสหรัฐอเมริกา และสหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับสเปนในวันที่ 25 เมษายน 1898

การรบในสงครามสเปน-อเมริกัน ปี 1898 (The Spanish-American War 1898):

สมรภูมिरบมีในมหาสมุทรแปซิฟิกและทะเลแคริบเบียน

การรบในมหาสมุทรแปซิฟิก¹⁰ : หมู่เกาะฟิลิปปินส์และเกาะกวมเป็นอาณานิคมของสเปนในแปซิฟิก สืบเนื่องมาจากก่อนเกิดสงครามสเปน-อเมริกาปี 1898 สหรัฐอเมริกาส่งกองเรือรบเอเชีย (The Asiatic Squadron) เข้าประจำการบริเวณชายฝั่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อปกป้องชีวิตและทรัพย์สินคนอเมริกันที่ทำการค้ากับจีนและญี่ปุ่น เมื่อสงครามเริ่มขึ้นในวันที่ 25 เมษายน 1898 ซีโอดอร์ รูสเวลท์ (Theodore Roosevelt) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสงครามสั่งจอร์จ เดวี (George Dewey) ผู้บังคับบัญชากองเรือรบเอเชียให้เคลื่อนกองเรือรบขณะประจำการอยู่ที่ชายฝั่งเกาะฮ่องกงมุ่งสู่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ การรบที่หมู่เกาะฟิลิปปินส์มีขึ้นบริเวณชายฝั่งกรุงมานิลาในวันที่ 1 พฤษภาคม 1898 เป็นเวลา 7 ชั่วโมง กองกำลังอเมริกันชนะกองกำลังสเปน ทหารอเมริกันบาดเจ็บ 7 คน เรือรบสเปน 10 ลำถูกทำลาย ทหารสเปนตายประมาณ 300 คน แต่เพราะกองกำลังอเมริกันมีไม่เพียงพอเพื่อยกพลขึ้นบกยึดกรุงมานิลา จอร์จ เดวีเพียงตั้งปัดอ่าวมานิลาของอเมริกันเสริมมาสมทบ ในวันที่ 13 สิงหาคม 1898 กองกำลังอเมริกันเสริมร่วมกับกองกำลังชนพื้นเมือง (Filipino) เข้ายึดกรุงมานิลาจากกองกำลังสเปนได้สำเร็จ เป็นการเสร็จสิ้นการรบที่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ ส่วนที่เกาะกวม (Guam Island) กองกำลังสเปนที่ประจำการมีน้อยมาก และยอมจำนนทันทีในวันที่ 20 มิถุนายน 1898 เมื่อเรือรบชาร์ลสตัน (Charleston) ของสหรัฐอเมริกาเทียบชายฝั่ง

การรบในทะเลแคริบเบียน¹¹ : สหรัฐอเมริกามีชัยชนะสเปนที่คิวบาและเปอร์โตริโก การรบทางบกในคิวบามีที่หมู่บ้านเอล คานีย์ (El Caney) และที่เนินเขาแซน ฮวน (San Juan Hill) เมืองซานติเอโก (Santiago) การรบทางบกที่สมรภูมิทั้งสองแห่งนี้มีขึ้นในวันที่ 1 กรกฎาคม 1898 ที่หมู่บ้านเอล คานีย์ กองกำลังสเปน 600 คน พ่ายแพ้ต่อกองกำลังทหารม้าอาสาสมัคร (Rough Riders) ภายใต้การนำของพันโทซีโอดอร์ รูสเวลท์ การรบทางเรือเกิดขึ้นที่ท่าเรือซานติเอโกของคิวบาในวันที่ 3 กรกฎาคม 1898 กองเรือรบสเปนพ่ายแพ้ต่อกองเรือรบอเมริกันในการรบเพียง 4 ชั่วโมง การรบในคิวบายุติอย่างเป็นทางการในวันที่ 17 กรกฎาคม 1898 สำหรับในวันที่ 12 สิงหาคม 1898 กองกำลังอเมริกันบุกยึดเกาะเปอร์โต ริโกได้อย่างง่ายดาย เพราะไม่มีกองกำลังสเปนประจำการมีเพียงชาวเกาะจำนวนหนึ่งเท่านั้น

สรุปสงครามสเปน-อเมริกา 1898 เกิดระหว่างวันที่ 25 เมษายน ถึง 13 สิงหาคม 1898 การรบเกิดเป็นช่วงๆ มีระยะเวลาในการรบสั้น ผลของการรบสหรัฐอเมริกาชนะสเปน

· สหรัฐอเมริกามีอาณานิคมในปี 1898 : อาณานิคมในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาได้มาด้วย 3 วิธีการ คือ ด้วยสนธิสัญญาปารีส ปี 1898 และด้วยการใช้กองกำลังเข้ายึดและด้วยการทำข้อตกลงกับชาติตะวันตกปี 1899

1. อาณานิคมเกิดจากสนธิสัญญาปารีส ปี 1898 (The Treaty of Paris 1898)¹² สนธิสัญญาปารีส ปี 1898 เป็นข้อตกลงระหว่างสหรัฐอเมริกาผู้ชนะกับสเปนผู้แพ้ ภายหลังจากสิ้นสุดสงครามสเปน-อเมริกา ปี 1898 การลงนามในสนธิสัญญาปารีส ปี 1898 มีในวันที่ 10 ธันวาคม 1898 และวุฒิสภาให้การรับรองสนธิสัญญาปารีสปี 1898 ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 1898 สาระสำคัญของสนธิสัญญาปารีสปี 1898 คือ

- 1) สเปนปลดปล่อยคิวบา
- 2) ในฐานะที่สหรัฐอเมริกาชนะสเปน สเปนยกเปอร์โตริโกเกาะในทะเลแคริบเบียน (Puerto Rico, Caribbean Sea) และเกาะกวมในมหาสมุทรแปซิฟิก (Guam Island, Pacific) ให้สหรัฐอเมริกา
- 3) สเปนยกหมู่เกาะฟิลิปปินส์ให้สหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาต้องจ่าย \$20 ล้านแก่สเปน
- 4) สเปนรับผิดชอบหนี้สินคิวบาจำนวน \$400 ล้าน

ด้วยสนธิสัญญาปารีสปี 1898 เป็นการสิ้นสุดอำนาจของสเปนในทะเลแคริบเบียน สหรัฐอเมริกามีอาณานิคมทั้งในทะเลแคริบเบียนและมหาสมุทรแปซิฟิก

2. อาณานิคมเกิดจากสหรัฐอเมริกาใช้กองกำลังอเมริกันเข้ายึด : คือ หมู่เกาะฮาวาย และเกาะเวค

สหรัฐอเมริกายึดหมู่เกาะฮาวาย (Hawaii Islands, Pacific) ในวันที่ 7 กรกฎาคม 1898¹³ : ด้วยสาเหตุเพราะสหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าของหมู่เกาะฮาวายทางการคมนาคม การค้า การเผยแผ่คริสต์ศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง และยุทธศาสตร์ เป็นผลให้ปลายสมัยประธานาธิบดีเบนจามิน ฮาร์ริสัน (1889-1893) ในเดือนมกราคม 1893 เจ้าหน้าที่อเมริกันและนักธุรกิจอเมริกันในฮาวาย นำการโค่นอำนาจพระนางลิลีอุโอคาลานี และเรียกร้องให้สหรัฐอเมริกาส่ง

กองกำลังยึดหมู่เกาะฮาวาย แต่สหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของประธานาธิบดีโกรเวอร์ คลีฟแลนด์ (1893-1897) ปฏิเสธการยึดหมู่เกาะฮาวาย เพราะไม่เห็นด้วยกับการมีอาณานิคมโพ้นทะเล และไม่ต้องการก้าวร้าวชาติผู้น้อย แต่ในระหว่างสงครามสเปน-อเมริกัน ปี 1898 สหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของประธานาธิบดีวิลเลียม แมคคินเลย์ เห็นคุณค่าของหมู่เกาะฮาวายทางยุทธศาสตร์ คือ หมู่เกาะฮาวายเป็นประตูของสหรัฐอเมริกา เป็นผลให้ในวันที่ 7 กรกฎาคม 1898 กองกำลังสหรัฐอเมริกายึดหมู่เกาะฮาวาย

สหรัฐอเมริกายึดเกาะเวค (Wake Island) ในวันที่ 4 กรกฎาคม 1898¹⁴ : เกาะเวคเป็นเกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก อยู่ระหว่างหมู่เกาะฮาวายกับเกาะกวม ในสงครามสเปน-อเมริกัน ปี 1898 สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าของเกาะเวคทางการคมนาคม และยุทธศาสตร์ เป็นผลให้ในวันที่ 4 กรกฎาคม 1898 กองกำลังสหรัฐอเมริกายึดเกาะเวค

3. สหรัฐอเมริกาทำข้อตกลงกับเยอรมนีเพื่อการแบ่งพื้นที่ยึดครองบนหมู่เกาะซามัวในปี 1899¹⁵ หมู่เกาะซามัว (Samoaan Islands) เป็นหมู่เกาะในแปซิฟิกใต้ อยู่ทางตะวันออกของออสเตรเลีย เป็นหมู่เกาะอยู่ในเส้นทางเดินเรือระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย มีชนนารีอเมริกาต้องการมาหมู่เกาะซามัวเพื่อเผยแพร่คริสต์ศาสนา พ่อค้าต้องการมาหมู่เกาะซามัวเพื่อค้าขาย กองทัพเรืออเมริกาต้องการตั้งฐานทัพเรือในหมู่เกาะซามัวเพื่อคุมเส้นทางเดินเรือ เพื่อให้เรือสินค้าแวะพักเติมเสบียง น้ำจืด เชื้อเพลิง และซ่อมแซมก่อนออกเดินทาง ในปี 1878 สหรัฐอเมริกาได้เข้าตั้งฐานทัพเรือที่ท่าเรือฟาโค ฟาโค (Pago Pago) บนเกาะทูตูอิลลา (Tutuila) ในหมู่เกาะซามัวร่วมกับเยอรมนีและอังกฤษ ในปี 1889 ฐานทัพเรือของสามชาติต้องเผชิญลมใต้ฝุ่นครั้งรุนแรง ฐานทัพเรือและกองเรือเสียหายมากแต่เพื่อความสงบสุขของชาติตะวันตกในหมู่เกาะซามัวเป็นผลให้ในวันที่ 2 ธันวาคม 1899 อังกฤษ เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา ร่วมลงนามในสนธิสัญญาซามัวปี 1899 (The Samoan Treaty 1899) กำหนดแบ่งหมู่เกาะซามัวเป็นสองส่วนระหว่างสหรัฐอเมริกากับเยอรมนี (อังกฤษถอนสิทธิอธิปไตยในส่วนของอังกฤษให้เยอรมนีแลกกับดินแดนเยอรมนีในแอฟริกาตะวันตก) หมู่เกาะซามัวในส่วนของสหรัฐอเมริกาคือ (American Samoa) เกาะแมนนัว (Manua) และเกาะทูตูอิลลา (Tutuila) มีท่าเรือที่ฟาโค ฟาโค

1.3 สหรัฐอเมริกาบริหารอาณานิคมที่ได้มาในปี 1898 และดำเนินการกับคิวบา : สหรัฐอเมริกามีแนวทางการบริหารอาณานิคมที่ได้มาในปี 1898 แต่ละแห่งแตกต่างกันออกไป ขอนำกล่าว 3 อาณานิคมสำคัญ คือ หมู่เกาะฟิลิปปินส์ หมู่เกาะฮาวาย และเปอร์โตริโก

1. สหรัฐอเมริกาไม่คิดยึดครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์เป็นการถาวร¹⁶ : ในปี 1898 สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าของหมู่เกาะฟิลิปปินส์ทางเศรษฐกิจและการคมนาคม การเมือง และยุทธศาสตร์ คุณค่าทางเศรษฐกิจและการคมนาคม คือ เพื่อใช้หมู่เกาะฟิลิปปินส์เป็นเส้นทางและเป็นฐานการค้าสู่เอเชีย คุณค่าทางการเมืองและยุทธศาสตร์คือ สหรัฐอเมริการู้ดีว่า หมู่เกาะฟิลิปปินส์เป็นที่ต้องการยึดครองของอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี และญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ซึ่งด้อยพัฒนาในทุกด้านในช่วงแรก และจะปลดปล่อยให้ปกครองตนเองในอนาคต เมื่อฟิลิปปินส์มีความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจ สหรัฐอเมริกาไม่คิดยึดครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ถาวร เพราะหมู่เกาะฟิลิปปินส์อยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ห่างไกลจากสหรัฐอเมริกา และชาวฟิลิปปินส์ต่อต้านการปกครองของสหรัฐอเมริกา ผู้นำการต่อต้านคืออิมเลโอ อากินาโด (Emilio Aguinaldo) การต่อต้านเริ่มทันทีในปี 1898 สหรัฐอเมริกาต้องใช้เวลาปราบปรามนานถึงสามปีเต็ม ระหว่างการปราบปรามสหรัฐอเมริกา นำความเจริญด้านการศึกษา การคมนาคม สาธารณสุข สาธารณูปโภค และยอมรับขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นเมืองของฟิลิปปินส์

2. สหรัฐอเมริกายึดครองหมู่เกาะฮาวายเป็นการถาวร¹⁷ : ในปี 1898 สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าของหมู่เกาะฮาวายทางเศรษฐกิจ การคมนาคม การเมือง และยุทธศาสตร์ คือจะใช้หมู่เกาะฮาวายเป็นที่ตั้งฐานทัพเรือ และเป็นประตูของสหรัฐอเมริกาในมหาสมุทรแปซิฟิก สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องยึดครองหมู่เกาะฮาวายเป็นการถาวร ในการดำเนินการทำโดยในวันที่ 7 กรกฎาคม 1898 กองกำลังสหรัฐอเมริกายึดหมู่เกาะฮาวายหรือสาธารณรัฐฮาวาย ภายใต้การนำของประธานาธิบดีสแตนฟอร์ด บี. โดล (The Republic of Hawaii : Stanford B. Dole) และนำหมู่เกาะฮาวายเข้าร่วมกับสหรัฐอเมริกาในวันที่ 12 สิงหาคม 1898 โดยกำหนดให้สแตนฟอร์ด บี. โดล คือข้าหลวงอเมริกันคนแรกของหมู่เกาะฮาวาย ในวันที่ 14 มิถุนายน 1900 หมู่เกาะฮาวายได้รับการยกฐานะเป็นดินแดน (territory)

และในวันที่ 21 สิงหาคม 1959 ในสมัยประธานาธิบดี ดีไวท์ ดี.ไอเซนฮาวร์ หมู่เกาะฮาวายได้รับการยกฐานะเป็นรัฐ (State) ลำดับที่ 50 ของสหรัฐอเมริกา

3. สหรัฐอเมริกาคิดยึดครองเปอร์โต ริโก เป็นการถาวร¹⁸ : ในปี 1898 สหรัฐอเมริกาเห็นคุณค่าของเปอร์โต ริโก ทางเศรษฐกิจ การคมนาคม การเมือง และยุทธศาสตร์ คือเป็นประตูเข้าสู่ทะเลแคริบเบียน สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องยึดครองเปอร์โต ริโก เป็นการถาวรในการดำเนินการทำโดยในวันที่ 12 เมษายน 1900 รัฐสภาผ่านกฎหมายปกครองเปอร์โต ริโก ปี 1900 (The Foraker Act 1900) กำหนดให้เปอร์โต ริโก อยู่ภายใต้การปกครองของข้าหลวงอเมริกัน คณะผู้บริหาร และกองทหารอเมริกัน ในปี 1952 ภายใต้การนำของประธานาธิบดี ฮาร์รี เอส ทรูแมน (1945-1953) กำหนดให้เปอร์โต ริโกมีฐานะเป็นดินแดนของสหรัฐอเมริกา (U.S.'s territory) และปกครองตนเอง (Self Governing Commonwealth) ประชาชนเปอร์โต ริโก คือประชาชนอเมริกัน มีสิทธิเท่ากับคนอเมริกัน ยกเว้นไม่มีสิทธิเลือกประธานาธิบดี และมีสิทธิส่งตัวแทนสู่รัฐสภา เพียงการนั่งฟังการประชุม และไม่มีสิทธิออกเสียงใดๆ

4. สหรัฐอเมริกาคิดครองเกาะกวม (Guam Island) เกาะเวค (Wake Island) และหมู่เกาะอื่นๆ ในแปซิฟิกใต้ เป็นการถาวร : ด้วยการตั้งฐานทัพเรือ และมีกองกำลังทหารอเมริกันประจำการด้วยเห็นคุณค่าทางการเมือง และยุทธศาสตร์ (Johnson Atoll Island Palmyra Atoll Island Jarvis Island Kingman Reef Island Howland and Baker Islands Samoan Island)

5. สหรัฐอเมริกาจัดระเบียบการปกครองในคิวบา 1901 (The Army Act or The Platt Amendment 1901)¹⁹ : สหรัฐอเมริกาทำสงครามกับสเปนในปี 1898 เพื่อปลดปล่อยคิวบา สิ้นสงครามปี 1898 สเปนปลดปล่อยคิวบา แต่ในทางปฏิบัติกองกำลังสหรัฐอเมริกาภายใต้การบังคับบัญชาของนายพลเลโอนาร์ด วู้ด (Leonard Wood) เข้าปกครองคิวบาเป็นเวลานานถึง 3 ปี (1898-1901) จริงอยู่คิวบาไม่ใช่อาณานิคมสหรัฐอเมริกา แต่สหรัฐอเมริกาไม่อาจปล่อยให้คิวบาปกครองตนเองได้ทันทีเพราะรู้ว่า คิวบาคือยกระสบการณ์ทางการเมืองและเศรษฐกิจไม่มั่นคง สหรัฐอเมริกาใช้เวลา 3 ปีนี้ แสวงหาแนวทางเพื่อสร้างความมั่นคงทางการเมืองแก่คิวบา ในวันที่ 2 มีนาคม 1901 รัฐสภาผ่านกฎหมายกองกำลังปี 1901 (The Army Act of 1901 or The Platt Amendment of 1901) กำหนดสาระสำคัญคือ

- 1) รัฐบาลคิวบาต้องไม่ทำข้อตกลงใด ๆ กับรัฐบาลต่างชาติ อันอาจจะเป็นอันตรายต่อเอกราชคิวบา
- 2) รัฐบาลคิวบาต้องไม่ก่อกวนสิทธิที่ไม่อาจขายคืนแก่เจ้าหนี้ได้ตามสัญญา
- 3) รัฐบาลคิวบาต้องยอมให้สหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซงคิวบาเพื่อรักษาไว้ซึ่งเอกราช คงไว้ซึ่งเสถียรภาพที่มั่นคงของรัฐบาล และปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และเสรีภาพชาวคิวบา
- 4) รัฐบาลคิวบาต้องยอมให้กองฐานทัพสหรัฐอเมริกาในคิวบา
- 5) สหรัฐอเมริกาจะไม่ถอนกำลังออกจากคิวบาจนกว่าคิวบาจะนำกฎหมายกองกำลังปี 1901 เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญคิวบา

ด้วยกฎหมายกองกำลังปี 1901 ชาวคิวบาไม่พอใจเพราะคิวบาไม่มีความเป็นอิสระภาพตามที่คาดหวังไว้ แต่ชาวคิวบาต้องยอมปฏิบัติตามกฎหมายกองกำลังปี 1901 และในปี 1902 กองกำลังสหรัฐอเมริกาภายใต้การบังคับบัญชาของนายพลเลโอนาร์โด วูด ได้ถอนออกจากคิวบาเมื่อโทมัส เอสตราด้า พาลมา (Tomas Estrada Palma) ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีคนแรกของคิวบา และในปี 1903 คิวบายอมให้สหรัฐอเมริกาเช่าอ่าวกวานตานาโม (Guantanamo Bay) เป็นที่ตั้งฐานทัพเรือสหรัฐอเมริกา

1.4 สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายเปิดประตูปี 1900 ในดินแดนจีน (The Open Door Policy 1900²⁰) : ในปี 1900 สหรัฐอเมริกามีอาณานิคมในแปซิฟิกที่เด่น ได้แก่ หมู่เกาะฮาวาย เกาะมิดเวย์ เกาะกวม เกาะเวค และหมู่เกาะฟิลิปปินส์ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมสหรัฐอเมริกากับเอเชีย และในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เพื่อรักษาผลประโยชน์ทางการค้าและสิทธิของคนอเมริกันในดินแดนจีน สหรัฐอเมริกาตัดสินใจดำเนินนโยบายเปิดประตูปี 1900 (The Open Door Policy 1900) เหนือดินแดนจีน นโยบายเปิดประตูปี 1900 เหนือดินแดนจีน ทำให้สหรัฐอเมริกาต้องดำเนินนโยบายต่างประเทศอย่างสุขุม รอบคอบ กับรัสเซีย และญี่ปุ่น ในเวลาต่อมา

นโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 เป็นนโยบายที่สหรัฐอเมริกามุ่งบังคับใช้กับชาติตะวันตกเริ่มด้วยรัสเซีย อังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี และต่างชาติคือญี่ปุ่น ที่เข้า

กอบโกยผลประโยชน์เกินขอบเขตในดินแดนจีน จุดมุ่งหมายของนโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 คือ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาด้านการค้าและสิทธิของคนอเมริกันในดินแดนจีน รวมถึงเอกราชของจีน สาเหตุแห่งการกำหนดนโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 เกิดจากสาเหตุ 3 ประการคือ หนึ่งจีนพ่ายแพ้อังกฤษในสงครามฝิ่น สองชาติตะวันตกเพิ่มการแทรกแซงจีน และสามต่างชาติพยายามแย่งชิงดินแดนจีนเพิ่ม

ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนด้านการค้ามีมาตั้งแต่ปี 1784 เมื่อเรือสินค้าอเมริกัน (The Empress of China) จากนิวยอร์กพร้อมสินค้าเข้าเทียบท่าเมืองกวางตุ้ง การค้าระหว่างสองประเทศเป็นด้วยดีตลอดเรื่อยมา

นโยบายเปิดประตูเหนือดินแดนจีนปี 1900 ถูกกำหนดขึ้นเนื่องจากสาเหตุ 3 ประการ

1. จีนพ่ายแพ้อังกฤษในสงครามฝิ่น จีนต้องเสียดินแดนและสิทธิสภาพนอกอาณาเขตแก่อังกฤษ : ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 อังกฤษนำฝิ่นจากอินเดียเข้ามาขายในจีน ขณะนั้นอยู่ภายใต้การปกครองของพวกแมนจูในราชวงศ์ชิง (1644-1912) ฝิ่นทำรายได้ดีแก่อังกฤษ แต่เป็นผลเสียอย่างมากแก่จีน เพราะอังกฤษคงขายฝิ่นแม้รัฐบาลจีนขอร้องให้เลิกขาย เป็นผลให้รัฐบาลจีนปราบปรามขั้นเด็ดขาด เกิดสงครามฝิ่นครั้งที่ 1 (The First Opium War 1839-1842) จีนแพ้อังกฤษ นำไปสู่การลงนามในสนธิสัญญานานกิงในวันที่ 29 สิงหาคม 1842 (The Treaty of Nanking 1842)²¹ กำหนดให้จีนยกเกาะฮ่องกงให้อังกฤษ จีนต้องเปิดเมืองท่า 5 แห่ง ให้อังกฤษเข้าค้าขายคือ กวางตุ้ง เหมย ฟูเจา นิงโป และเซี่ยงไฮ้ จีนต้องชดใช้ค่าฝิ่นที่ถูกทำลายมูลค่า \$6 ล้าน จีนต้องรับผิดชอบหนี้สินแทนพ่อค้าจีนในฮ่องกงที่เป็นหนี้พ่อค้าอังกฤษมูลค่า \$3 ล้าน จีนต้องชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องจากสงครามแก่อังกฤษ \$12 ล้าน ด้วยสนธิสัญญานานกิงปี 1842 บ่งชี้ว่าสหรัฐอเมริกาสูญเสียเสรีภาพทางการค้าและสิทธิคนอเมริกันด้อยกว่าคนอังกฤษในดินแดนจีนในเขตยึดครองของอังกฤษ ประธานาธิบดีจอห์น ไทเลอร์ (1841-1845) ส่งคาเลบ คัสซิง (Caleb Cushing) เข้าเจรจากับรัฐบาลจีนในปี 1844 ผลของการเจรจากรัฐบาลจีนยอมรับการคงเสรีภาพทางการค้าและการมีสิทธิของคนอเมริกันในดินแดนจีน สร้างความพอใจแก่คนอเมริกัน แต่จากการที่อังกฤษคงขายฝิ่นในจีน เป็นผลให้เกิดสงครามฝิ่นครั้งที่ 2 (The Second Opium War 1856-1858) อังกฤษชนะจีนต้อง

ยอมลงนามในสนธิสัญญาเทียนสินปี 1858 (The Treaty of Tientsin 1858)²² กำหนดให้จีนเปิดเมืองท่าบนลุ่มแม่น้ำแยงซีให้อังกฤษเข้าค้าขาย ให้อังกฤษตั้งสถานกงสุลที่ปักกิ่ง จีนต้องให้การคุ้มครองแก่มิชชันนารีที่เข้าเผยแผ่คริสต์ศาสนาในดินแดนจีน และคนต่างชาติมีสิทธิเข้าท่องเที่ยวในดินแดนตอนในของจีน โดยถือหนังสือเดินทางออกโดยสถานกงสุลต่างชาติ และเซ็นกำกับร่วมโดยเจ้าหน้าที่จีน

2. ชาติตะวันตกเพิ่มการแทรกแซงจีน : สืบเนื่องมาจากญี่ปุ่นปิดประเทศในปี 1638 และ สหรัฐอเมริกาในสมัยประธานาธิบดีมิลลาร์ด ฟิลมอร์ (1850-1853) บังคับให้ญี่ปุ่นต้องเปิดประเทศในปี 1854 ภายหลังเปิดประเทศ ญี่ปุ่นพัฒนาอย่างรวดเร็วโดยรับรูปแบบการปกครองจากอังกฤษ ด้านการทหารรับจากเยอรมนี ด้านพัฒนาอุตสาหกรรมและการศึกษารับจากสหรัฐอเมริกา สาเหตุเพราะสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น อัตราการตายลดลง ประชากรทวีเพิ่มมากขึ้น พื้นที่เกาะไม่เพียงพอทำการเกษตรกรรมและทั้งญี่ปุ่นต้องการวัตถุดิบป้อนโรงงานและตลาดรับซื้อสินค้าสำเร็จรูป เป็นผลให้ญี่ปุ่นต้องการดินแดนเพิ่มและญี่ปุ่นสนใจในลัทธิจักรวรรดินิยม เป้าหมายการยึดครองคือ ดินแดนจีน ในปี 1894-1895 ญี่ปุ่นทำสงครามกับจีน (The Sino-Japanese War 1894-1895) ญี่ปุ่นชนะ จีนต้องยอมลงนามในสนธิสัญญาชิโมโนเซกิ ปี 1895 ในวันที่ 17 เมษายน 1895 (The Treaty of Shimonoseki 1895)²³ กำหนดให้จีนให้เอกราชแก่เกาหลี คือ ปลดปล่อยเกาหลี (ญี่ปุ่นจะยึดครองภายหลัง) จีนต้องยกเกาะฟอร์โมซา (Formosa = Taiwan) และคาบสมุทรเลียวตุง ซึ่งเป็นดินแดนทางตอนใต้ของแมนจูเรีย (Liaotung Peninsula) ให้ญี่ปุ่น และต้องชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามแก่ญี่ปุ่น 300 ล้านตำลึงเงิน (Tael) จากการต้องสูญเสียดินแดนแก่ญี่ปุ่นเป็นผลให้จีนเรียกร้องให้ชาติตะวันตกที่เข้าค้าขายในจีนให้ความช่วยเหลือจีนต้านอำนาจญี่ปุ่น รัสเซียนำการต่อต้านอำนาจญี่ปุ่นร่วมกับอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนี ผลคือ ญี่ปุ่นไม่อาจเข้ายึดครองดินแดนจีนได้ และมีความโกรธแค้นกลุ่มชาติตะวันตกที่ช่วยเหลือจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัสเซีย ผลประโยชน์ที่ชาติตะวันตกได้รับเป็นการตอบแทนจากจีน²⁴ คือ รัสเซียได้เข้าคาบสมุทรเลียวตุง และเมืองท่าพอร์ต อาร์เทอร์ (Port Arthur) รัสเซียสร้างเส้นทางรถไฟจากพอร์ต อาร์เทอร์ ถึงวลาดิวอสต็อก (Vladivostok) เยอรมนีได้เกียวเจา (Kiaochou) ฝรั่งเศสได้กวางเจา (Kwangchou) อังกฤษได้สิทธิพิเศษเข้าทำการค้าในลุ่มแม่น้ำแยงซี และมีสิทธิเข้าถือครองเกาลูน (Kowloon) 99 ปี

ด้วยสาเหตุทั้งสองประการ เป็นผลเสียแก่คนอเมริกันในดินแดนจีน คือ สูญเสียเสรีภาพทางการค้า และสิทธิคนอเมริกันเป็นรองในเขตยึดครองของอังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย การแก้ไขเริ่มด้วย ประธานาธิบดีแมคคินเลย์มอบหมายให้รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศ คือ จอห์น เฮย์ (John Hay) ดำเนินการแก้ไข จอห์น เฮย์ นำเสนอนโยบายเปิดประตู (The Open Door Policy) แก่รัสเซีย อังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศส ในวันที่ 6 กันยายน 1899 (The First Open Door Note) ได้รับการตอบรับและนำประกาศใช้ในวันที่ 20 มีนาคม 1900²⁵ กำหนดให้สี่ชาติตะวันตกเปิดเขตยึดครองให้ทุกชาติได้มีสิทธิเข้าค้าขายกับจีน และให้สี่ชาติตะวันตกรับรองความเสมอภาคกันของทุกชาติที่เข้าค้าขายกับจีนในเรื่องการให้บริการรถไฟ การใช้ท่าเรือขนถ่ายสินค้าและการจ่ายภาษี ด้วยนโยบายเปิดประตูปี 1900 สหรัฐอเมริกาประกันความมั่นคงในธุรกิจการค้าของสหรัฐอเมริกาในดินแดนจีน

3. ต่างชาติพยายามแย่งชิงดินแดนจีนเพิ่ม : กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 จากการที่ชาติตะวันตกเข้าค้าขายในดินแดนจีนเพิ่มมากขึ้น ทำให้คนจีนกลุ่มรักชาติรวมตัวกันภายใต้ชื่อนักมวย (The Boxers) มุ่งต่อต้านคนต่างชาติและโค่นล้มราชวงศ์ชิง กบฏนักมวย (The Boxer Rebellion) ปฏิบัติการโจมตีคนต่างชาติในเดือนมิถุนายน 1900 โดยฆ่าคนต่างชาติ 300 คน ในดินแดนทางตอนเหนือของจีน โอบล้อมที่พักคนต่างชาติที่เทียนสินและสถานทูตอังกฤษที่ปักกิ่ง รัฐบาลจีนไม่อาจปกป้องคนต่างชาติได้ กองกำลังสหรัฐอเมริกาจากฟิลิปปินส์ร่วมกับกองกำลังต่างชาติประกอบด้วยกองกำลังอังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมนี และญี่ปุ่น ร่วมกันปราบกบฏ ระหว่างการปราบปราม สหรัฐอเมริการู้สึกว่าเมื่อเสร็จสิ้นการปราบกบฏ กองกำลังต่างชาติจะต้องเรียกร้องการเข้าครอบครองดินแดนจีนเพิ่มเป็นรางวัลจากรัฐบาลจีน เป็นผลให้ในวันที่ 3 กรกฎาคม 1900 จอห์น เฮย์ ประกาศเพิ่มข้อความในนโยบายเปิดประตู (The Second Open Door Note)²⁶ กำหนดว่า สหรัฐอเมริกาต้องการรักษาดินแดนจีนเอกราชจีน ความเท่าเทียมและความเป็นธรรมทางการค้าในทุกส่วนของจักรวรรดิจีน ด้วยคำประกาศในวันที่ 3 กรกฎาคม 1900 ทำให้จีนไม่ต้องเสียดินแดนให้แก่ต่างชาติที่ร่วมปราบปรามกบฏนักมวย และในวันที่ 14 สิงหาคม 1900 กบฏนักมวยพ่ายแพ้ต่อกองกำลังต่างชาติเพื่อตอบแทนกองกำลังต่างชาติที่ช่วยปราบกบฏนักมวย รัฐบาลจีนยอมจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหาย (indemnity) รวมเป็นเงิน \$333 ล้าน สหรัฐอเมริกาได้รับมา \$24 ล้าน²⁷ จัดแบ่ง \$12 ล้าน

แก่คนอเมริกันในจีนที่ได้รับผลกระทบเสียหายจากกบฏนักมวย อีก \$12 ล้านรัฐบาลสหรัฐอเมริกาคืนเงิน รัฐบาลจีนนำเงิน \$12 ล้านตั้งเป็นกองทุนเพื่อการศึกษาส่งเด็กจีนมาเรียนที่สหรัฐอเมริกาเพื่อกลับไปพัฒนาประเทศจีน

นโยบายเปิดประตูปี 1900 นอกเหนือจากรักษาเอกราชจีน รักษาผลประโยชน์ทางการค้าและสิทธิคนอเมริกันในจีนแล้ว ยังนำสหรัฐอเมริกาเข้ายุ่งเกี่ยวกับรัสเซียและญี่ปุ่นในเวลาต่อมา ซึ่งทั้งสองชาตินี้ต่างต้องการขยายอำนาจเข้าไปในดินแดนเอเชียตะวันออกหรือจีน

2. ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของธีโอดอร์ รูสเวลท์ 1901-1909

ธีโอดอร์ รูสเวลท์ (Theodore Roosevelt 1858-1919) ประธานาธิบดีลำดับที่ 26 จากพรรครีพับลิกัน (The Republican Party) บริหารประเทศ 2 วาระ ช่วงปี 1901-1909 ในวาระแรก ช่วงปี 1901-1905 ได้นำการบริหารประเทศเพราะประธานาธิบดีวิลเลียม แมคคินลีย์ ถูกยิงและเสียชีวิตในวันที่ 14 กันยายน 1901 เป็นผลให้ธีโอดอร์ รูสเวลท์ ซึ่งเป็นรองประธานาธิบดีได้เป็นประธานาธิบดี และบริหารประเทศโดยไม่มีรองประธานาธิบดี รัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ คือ จอห์น เฮย์ ช่วงปี 1901-1905 (John Hay) ในวาระที่สอง ช่วงปี 1905-1909 รองประธานาธิบดี คือ ชาลส์ ดับเบิลยู แฟร์แบงก์ (Charles W. Fairbanks) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศคือ อีไลฮู รูธ ในปี 1905 (Elihu Root) และโรเบิร์ต บาคอน ช่วงปี 1905-1909 (Robert Bacon) ธีโอดอร์ รูสเวลท์ มีความเชื่อว่า การดำเนินนโยบายต่างประเทศจะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเมื่อสหรัฐอเมริกามีความพร้อมด้านการทหาร (The Big Stick Diplomacy or Speak Softly and Carry A Big Stick Diplomacy) ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของธีโอดอร์ รูสเวลท์ที่เด่นมี 6 เรื่อง คือ หนึ่งเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ สองนำการมีบทบาทในทะเลแคริบเบียน และละตินอเมริกา สามจัดการปกครองแก่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ สี่ยุติกรณีพิพาทระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่น ห้าควบคุมญี่ปุ่น และหกยุติปัญหาเรื่องดินแดนโมร็อกโก

2.1 สหรัฐอเมริกาเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือ²⁸ : ด้วยความไม่พร้อมด้านกองกำลังและอาวุธจากสงครามสเปน-อเมริกันปี 1898 ประธานาธิบดีธีโอดอร์ รูสเวลท์ เห็นความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมด้านปฏิบัติการรบเพื่อการเป็นชาติมหาอำนาจใน

อนาคต ในเดือนพฤศจิกายน 1901 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ ร่วมกับรัฐมนตรีกระทรวงสงคราม คือ อีไลฮู รูธ (Elihu Root) ก่อตั้งวิทยาลัยกองกำลังสงคราม (The Army War College) จัดการสอนและฝึกปฏิบัติการรบ นอกจากนี้ช่วงปี 1902-1905 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ ได้เรียกร้องให้รัฐสภาพอนุมัติเงินเพื่อการสร้างเรือรบ 10 ลำ และเรือลาดตระเวนติดอาวุธ 4 ลำ เตรียมออกปฏิบัติการในน่านน้ำแปซิฟิกและแอตแลนติก ประธานาธิบดีรูสเวลท์มีความเชื่อว่าการมีกองเรือรบขนาดใหญ่ จะทำให้สหรัฐอเมริกาเป็นที่เกรงขามของมวลประเทศทั้งหลาย

2.2 สหรัฐอเมริกานำการมีบทบาทในทะเลแคริบเบียนและละตินอเมริกา 1902-1909

: การปกป้องชีวิตและทรัพย์สินคนอเมริกันที่เข้าไปลงทุนทำธุรกิจในละตินอเมริกา และการป้องกันการแทรกแซงของชาติตะวันตกในละตินอเมริกา เป็นหน้าที่หลักของสหรัฐอเมริกา ภายใต้การนำของธีโอดอร์ รูสเวลท์ให้ความสำคัญ กำหนดเป็นนโยบายของสหรัฐอเมริกาต่อละตินอเมริกา (The Caribbean Policy or The Latin American Policy) โดยยึดมั่นตามแนวทางของหลักการมอนโรปี 1823 (The Monroe Doctrine 1823) ที่กำหนดห้ามชาติตะวันตกเข้าแสวงหาอำนาจและดินแดนในละตินอเมริกา บทบาทของสหรัฐอเมริกาในละตินอเมริกาและแคริบเบียนมี 5 เรื่อง คือ หนึ่งขุดซื้อพิพาทระหว่างเวเนซุเอลากับอังกฤษ เยอรมนี และอิตาลี ในปี 1902 สองสวมบทบาทเป็นตำรวจใหญ่รักษาความสงบในละตินอเมริกา ในปี 1904 สามปกป้องคุ้มครองสาธารณรัฐโดมินิกันในปี 1905 สี่ดำเนินนโยบายการทูตเพื่อขูดคลองปานามา ช่วงปี 1901-1903 และห้าจัดประชุมรักษาสันติภาพในภาคพื้นทวีปอเมริกากลางในปี 1907

1. สหรัฐอเมริกาขุดซื้อพิพาทระหว่างเวเนซุเอลากับอังกฤษ เยอรมนี และอิตาลี ในปี 1902 (The Venezuela Affair 1902)²⁹ : เวเนซุเอลาเป็นประเทศอยู่ทางตอนเหนือของทวีปอเมริกาใต้ ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เพื่อการพัฒนาประเทศจากเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรม เวเนซุเอลาได้กู้เงินจากอังกฤษ เยอรมนี และอิตาลี เมื่อเวลาผ่านไปปรากฏว่าไม่อาจจ่ายเงินคืนแก่ประเทศเจ้าหนี้ได้ตามสัญญา เป็นผลให้ในปี 1902 ประเทศเจ้าหนี้ตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวเนซุเอลา ใช้กองเรือรบปิดล้อมชายฝั่ง ยึดเรือสินค้าและเรือรบขนาดเล็กของเวเนซุเอลา ด้วยการกระทำดังกล่าว ประธานาธิบดีรูสเวลท์เกรงประเทศเจ้าหนี้จะยึด

เวเนซุเอลาเป็นอาณานิคมในอนาคต จึงเตือนประเทศเจ้าหนี้ว่าพฤติกรรมดังกล่าวนี้จะเมิด
หลักการมอนโรปี 1823 และสหรัฐอเมริกาอาจต้องใช้กองกำลังอเมริกันตอบโต้ประเทศเจ้า
หนี้ หากประเทศเจ้าหนี้บุกยึดเวเนซุเอลา การแก้ไขที่ดีที่สุดควรเสนอกรณีพิพาทต่อคณะ
อนุญาโตตุลาการเพื่อการชี้ขาด ประเทศเจ้าหนี้เห็นด้วยกับคำแนะนำของประธานาธิบดีรูสเวลท์
และปฏิบัติตาม

2. สหรัฐอเมริกาสวมบทบาทเป็นผู้รักษาความสงบหรือตำรวจใหญ่ (The Big
Policeman) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในละตินอเมริกาในปี 1904 : สิ้นสงครามสเปน-
อเมริกันปี 1898 คนอเมริกันเพิ่มจำนวนเข้าลงทุนทำธุรกิจในละตินอเมริกา เป็นผลให้กลุ่ม
ผู้นำละตินอเมริกาเกรงการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุน และอิทธิพลของสหรัฐอเมริกาในละติน
อเมริกา ในปี 1902 หลุยส์ เอ็ม. ดราโก (Louis M. Dargo) รัฐมนตรีกระทรวงการต่าง
ประเทศอเมริกันประกาศหลักการดราโก ปี 1902 (The Dargo Doctrine 1902) กำหนด อเมริกา
จะไม่ยอมให้สิทธิแก่ชาติใด ใช้กองกำลังทหารเก็บหนี้สินจากชาติละตินอเมริกา ด้วยคำ
ประกาศหลักการดราโก ปี 1902 กลุ่มประเทศนายทุนและเจ้าหนี้ไม่พอใจ ในปี 1904
ประธานาธิบดีรูสเวลท์ เกรงประเทศนายทุนและเจ้าหนี้แทรกแซงละตินอเมริกา และเพื่อ
รักษาความสงบในละตินอเมริกา นำสู่การประกาศข้อสรุปรูสเวลท์ปี 1904 ในวันที่ 6
ธันวาคม 1904 (The Roosevelt Corollary or The Roosevelt Corollary of the Monroe
Doctrine 1904)³⁰ กำหนด หากเป็นความจำเป็นที่ชาติใดต้องเข้าแทรกแซงในละตินอเมริกา
ควรเป็นสหรัฐอเมริกาที่จะเข้าแทรกแซงในละตินอเมริกา อันถือได้ว่าข้อสรุปรูสเวลท์ปี 1904
เป็นการเตือนกลุ่มประเทศละตินอเมริกาให้ยอมรับการเข้าแทรกแซงของสหรัฐอเมริกา เพื่อ
ขจัดปัญหาและดูแลรักษาความสงบ ในทางปฏิบัติข้อสรุปรูสเวลท์ ปี 1904 เร่งนำใช้ทันทีใน
คิวบาและปานามา และยุติปัญหาสาธารณรัฐโดมินิกันในปี 1905

3. สหรัฐอเมริกาให้การคุ้มครองและยุติปัญหาหนี้สินสาธารณรัฐโดมินิกันปี
1905 (The Dominican Republic Case 1905)³¹ : สาธารณรัฐโดมินิกันอยู่ในทะเลแคริบเบียน
และอยู่ทางตะวันตกของเปอร์โต ริโก ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สา
ธารณรัฐโดมินิกัน ได้กู้ยืมเงินจากอังกฤษ เยอรมนีและอิตาลี แต่ในปี 1904 สาธารณรัฐโดมิ
นิกัน ไม่อาจจ่ายหนี้คืนให้กับกลุ่มประเทศเจ้าหนี้ทางยุโรปได้ ประเทศเจ้าหนี้จึงจะใช้กองกำลัง

ทหารเรียกเก็บหนี้สิน ประธานาธิบดีรูสเวลท์เกรงประเทศเจ้าหนี้ยะแทรกแซงสาธารณรัฐโดมินิกัน เป็นผลให้ในปี 1905 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ทำข้อตกลงรับรองความคงอยู่ของสาธารณรัฐโดมินิกัน โดยสหรัฐอเมริกาจะส่งกองกำลังอเมริกันถ้าจำเป็น เพื่อขัดขวางกองกำลังชาติตะวันตกที่จะเข้ายึดสาธารณรัฐโดมินิกันเพื่อเก็บหนี้สิน โดยรัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกันต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่อเมริกันเข้าเก็บภาษีศุลกากร แบ่งส่วน 45% ของเงินศุลกากรที่เก็บได้คืนแก่รัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกัน และส่วนที่เหลือจัดแบ่งแก่ประเทศเจ้าหนี้และสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาในฐานะผู้ปกป้อง (Protectorate or Big Policeman) ทำให้สาธารณรัฐโดมินิกันพ้นจากการแทรกแซงของประเทศเจ้าหนี้ยุโรป และฐานะการเงินของสาธารณรัฐโดมินิกันดีขึ้นเป็นลำดับ

4. สหรัฐอเมริกาคำเนินนโยบายการทูตเพื่อการขูดคลองปานามาช่วงปี 1901-1903 (The Panama Case 1901-1903) และดำเนินการขูดช่วงปี 1906-1914 : ประธานาธิบดีรูสเวลท์ มีความเชื่อว่าการมีกองทัพเรือขนาดใหญ่จะทำให้สหรัฐอเมริกาเป็นที่เกรงขามของมวลประเทศทั้งหลาย กองทัพเรือมีไว้ปกป้องสหรัฐอเมริกาและอาณานิคม การแล่นเรือจากมหาสมุทรแปซิฟิกมายังมหาสมุทรแอตแลนติกต้องเป็นไปอย่างรวดเร็ว การขุดเส้นทางน้ำลัดในดินแดนทวีปอเมริกากลางเพื่อเชื่อมเส้นทางเดินเรือในมหาสมุทรทั้งสองเข้าด้วยกันจำเป็นต้องทำ ด้วยความติดขัดกล่าว นำไปสู่การขูดคลองปานามา ความคิดเพื่อการขุดเส้นทางน้ำลัดเริ่มมีขึ้นครั้งแรกภายหลังสิ้นสงครามเม็กซิกันปี 1848 (The Mexican War 1847-1848) สหรัฐอเมริกาได้ดินแดนทางตะวันตกเฉียงใต้จากเม็กซิโก อันได้แก่บริเวณที่เป็นแคลิฟอร์เนีย ยูทาห์ เนวาด้า นิวเม็กซิโก อริโซนา และเท็กซัสในปัจจุบัน และจากการค้นพบทองคำที่แคลิฟอร์เนีย ในปี 1849 เป็นผลให้สหรัฐอเมริกาเห็นควรขุดเส้นทางน้ำลัดเพื่อการคมนาคม เศรษฐกิจ การค้า และยุทธศาสตร์ อังกฤษรู้ข่าวการจะขุดเส้นทางน้ำลัดของสหรัฐอเมริกา ได้ขอทำสนธิสัญญาเคลตัน-บัลเวอร์ ปี 1850 (The Clayton-Bulwer Treaty of 1850)³² มีการลงนามร่วมกันในวันที่ 19 เมษายน 1850 กำหนดทั้งสองชาติจะร่วมกันขุดและร่วมกันบริหารจัดการคลองขุด ในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 สหรัฐอเมริกาขาดแคลนเงินและมีปัญหาแบ่งแยกภายในประเทศทำให้การขุดเส้นทางน้ำลัดไม่ได้ดำเนินการ ความคิดเพื่อการขุดเส้นทางน้ำลัดมีขึ้นอีกครั้งภายหลังสิ้นสงครามสเปน-อเมริกา ปี 1898 (The Spanish-American War 1898)

เพราะสหรัฐอเมริกามีอาณานิคมทั้งในแปซิฟิกและทะเลแคริบเบียนที่ต้องดูแลและในระหว่างสงครามปี 1898 เรือรบโอเรกอนใช้เวลาเดินทางถึง 71 วันจากซานฟรานซิสโกอ้อมแหลมฮอร์น (Cape Horn) มายังคิวบา ด้วยเหตุเพื่อการคมนาคม การค้า และยุทธศาสตร์ สหรัฐอเมริกาเห็นควรขุดเส้นทางน้ำลัดอีกครั้ง ก่อนการขุดเส้นทางน้ำลัดสหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับ 4 ชาติ คือ อังกฤษ ฝรั่งเศส โคลัมเบีย และปานามา

สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับอังกฤษ³³ : เพื่อขุดคลองปี 1850 (The Clayton-Bulwer Treaty 1850) ผลการเจรจาเกิดข้อตกลงปี 1901 ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 1901 (The Hay-Pauncefote Treaty 1901 : John Hay – Sir Julian Pauncefote ทูตอังกฤษประจำสหรัฐอเมริกา) กำหนดอังกฤษขออนสิทธิร่วมขุดเส้นทางน้ำลัดเหนือคลองปานามา อังกฤษยินดีให้สหรัฐอเมริกาดำเนินการขุดและบริหารจัดการคลองขุดภายใต้เงื่อนไขทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน (all nations on equal terms)

สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับฝรั่งเศส³⁴ : เพราะคอคอดปานามาเป็นของโคลัมเบีย (The Isthmus of Panama, Colombia) ในปี 1878 โคลัมเบียให้สัมปทานแก่บริษัทคลองปานามาแห่งฝรั่งเศส (The Panama Canal Company of France) ขุดคลองปานามา แต่การขุดคลองปานามาล้มเหลว เพราะบริษัทขาดเงินในการดำเนินงาน คนงานจำนวนมากเสียชีวิตด้วยโรคมาเลเรีย เครื่องจักรเสีย และงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เป็นผลให้ฝรั่งเศสล้มเลิก แต่สิทธิการขุดคลองปานามาของฝรั่งเศสยังคงอยู่ สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับบริษัทคลองปานามาแห่งฝรั่งเศสเพื่อขอมอบสิทธิการขุดคลองปานามาแก่สหรัฐอเมริกา เพราะฝรั่งเศสเสียเงินไปเป็นจำนวนมากเพื่อการขุดคลองปานามา ผลการเจรจาดตกลงกันได้ต้นปี 1902 โดยสหรัฐอเมริกาต้องจ่ายเงินแก่ฝรั่งเศส \$40 ล้าน รัฐสภาให้การอนุมัติเงินในวันที่ 28 มิถุนายน 1902 เพื่อจ่ายแก่ฝรั่งเศส (The Isthmus Canal Act or The Spooner Act 1902) เป็นคำมอบสิทธิการขุดคลองปานามาแก่สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับโคลัมเบีย เพราะเป็นเจ้าของดินแดนคอคอดปานามา³⁵ : ผลการเจรจาเกิดข้อตกลงปี 1903 ในวันที่ 17 มีนาคม 1903 (The Hay – Herran Treaty 1903 John Hay – Tomas Herran รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศโคลัมเบีย) กำหนดให้สหรัฐอเมริกาขุดคลองปานามากว้างไม่เกิน 6 ไมล์ สัญญาเช่าพื้นที่คลองปานามาและแนวคลอง

ปานามา 99 ปี สหรัฐอเมริกาจ่ายค่าอนุวัติบุคคลองปานามาแก่โคลัมเบีย \$10 ล้าน และจ่ายเป็นรายปีแก่โคลัมเบียปีละ \$2.5 แสน แต่ในวันที่ 12 สิงหาคม 1903 วุฒิสภาโคลัมเบียมีมติไม่ยอมรับสนธิสัญญาเฮย์-เซอร์เรนปี 1903 ด้วยเหตุผลว่า สนธิสัญญาฉบับนี้ละเมิดอธิปไตยโคลัมเบีย และโคลัมเบียต้องการได้รับเงินค่าตอบแทนมากกว่าที่สหรัฐอเมริกาเสนอให้ สร้างความไม่พอใจแก่สหรัฐอเมริกา ชาวปานามาเช่นกันที่ไม่พอใจโคลัมเบียเพราะชาวปานามาหวังว่าคลองปานามาจะทำให้ปานามาอยู่ในเส้นทางการค้าโลกและชาวปานามาเองก็ไม่ต้องการอยู่ภายใต้การปกครองของโคลัมเบีย ชาวปานามาได้รวมตัวกันเพื่อก่อการปฏิวัติต่อโคลัมเบีย ขณะเดียวกันได้ส่งตัวแทนเข้าเจรจาลับกับรัฐบาลอเมริกาเพื่อขอการสนับสนุน รัฐบาลสหรัฐอเมริกาไม่อาจให้การสนับสนุนอย่างเปิดเผยได้ แต่ให้ความมั่นใจแก่ตัวแทนปานามาว่าสหรัฐอเมริกาจะไม่เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยรัฐบาลโคลัมเบียปราบปรามชาวปานามาเมื่อเกิดการปฏิวัติขึ้น แต่จากการที่สหรัฐอเมริกาได้รับการรายงานว่าชาวปานามาจะก่อการปฏิวัติในวันที่ 4 พฤศจิกายน 1903 เป็นผลให้ในวันที่ 2 พฤศจิกายน 1903 ประธานาธิบดีรูสเวลท์ ส่งเรือรบแนชวิลล์ (Nashville) เข้าเทียบท่าเมืองโคโลน (Colon) อ้างเพื่อให้การปกป้องชีวิตและทรัพย์สินคนอเมริกันในปานามา โดยแท้จริงแล้วเพื่อเป็นกองกำลังให้แก่กองกำลังปฏิวัติปานามา การปะทะระหว่างกองกำลังปฏิวัติปานามากับกองกำลังโคลัมเบียที่ปานามาเริ่มในวันที่ 3 พฤศจิกายน 1903 กองกำลังปฏิวัติปานามาชนะและประกาศตนเป็นอิสระพ้นจากการปกครองของโคลัมเบีย ก่อตั้งเป็นประเทศสาธารณรัฐแห่งปานามา (The Republic of Panama) ในวันที่ 6 พฤศจิกายน 1903 สหรัฐอเมริกาให้การรับรองในเอกราชของประเทศสาธารณรัฐแห่งปานามา

สหรัฐอเมริกาคงเจรจากับสาธารณรัฐปานามาเพื่อบุคคลองปานามา³⁶ : ผลการเจรจาดำเนินการลงปี 1903 ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 1903 (The Hay-Bunau – Varilla Treaty 1903: John Hay-Philippe Bunau – Varilla ทูตปานามาประจำสหรัฐอเมริกา) กำหนดให้สหรัฐอเมริกาบุคคลองปานามากว้างไม่เกิน 10 ไมล์ สัญญาเช่าพื้นที่คลองปานามาและแนวคลองปานามา 99 ปี (1903-2002) สหรัฐอเมริกาจ่ายค่าอนุวัติบุคคลองปานามาแก่ปานามา \$10 ล้าน และจ่ายเป็นรายปีแก่ปานามาปีละ \$2.5 แสน และคลองปานามาเป็นกลางทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน การบุคคลองเริ่มในปี 1906 ภายใต้การควบคุมของวิศวกรทหารช่าง

อเมริกา (The United States Army Corps of Engineers) งบประมาณขุดคลองปานามาส่วนใหญ่มาจากจางไมก้า (เกาะทางตอนใต้ของคิวบา) ปัญหาสำคัญระหว่างขุดคือต้องเผชิญกับโรคไข้มาเลเรีย การขุดเสร็จสิ้นเรือแล่นผ่านได้ในวันที่ 15 สิงหาคม 1914 (ในสมัยประธานาธิบดีวู้ดโร วิลสัน) คลองยาว 81.63 กิโลเมตร จากอ่าวลิมอน (limon Bay) ในทะเลแคริบเบียนถึงอ่าวปานามา (Bay of Panama) ในมหาสมุทรแปซิฟิก ค่าใช้จ่ายในการขุดคลองปานามา \$380 ล้าน³⁷ คลองปานามาช่วยย่นระยะทางจากมหาสมุทรแอตแลนติกมายังมหาสมุทรแปซิฟิกได้เป็นอย่างมาก กล่าวคือ ก่อนการขุดคลองปานามา ระยะทางแล่นเรือจากนครนิวยอร์ก (New York City) อ้อมทวีปอเมริกาใต้มายังเมืองซาน ฟรานซิสโก (San Francisco) รวมระยะทาง 20,900 กิโลเมตร แต่จากการขุดคลองปานามา ระยะทางแล่นเรือจากนครนิวยอร์ก ผ่านคลองปานามา มุ่งมายังซานฟรานซิสโกรวมระยะทางเพียง 8,370 กิโลเมตรเท่านั้น ideoประโยชน์อย่างมากทางการคมนาคมและการค้า

จากผลสำเร็จของการปฏิวัติในเดือนพฤศจิกายน 1903 โคลัมเบียโกรธแค้นสหรัฐอเมริกามากที่สุดสนับสนุนปานามาก่อการปฏิวัติ และกลุ่มประเทศละตินอเมริกาเกิดความกลัวและไม่วางใจในสหรัฐอเมริกา เพื่อชดเชยต่อการที่โคลัมเบียต้องสูญเสียปานามา ในปี 1914 ประธานาธิบดีวู้ดโร วิลสันเห็นชอบจ่ายเงิน \$25 ล้านแก่โคลัมเบีย แต่วุฒิสภายังคงความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกาและโคลัมเบีย ในปี 1921 วุฒิสภาให้การยินยอมเป็นผลให้โคลัมเบียได้รับเงินชดเชยการสูญเสียปานามาเป็นจำนวนเงิน \$25 ล้าน

5. สหรัฐอเมริการ่วมกับเม็กซิโกนำการจัดประชุมรักษาสันติภาพในอเมริกากลางในปี 1907³⁸ : นับจากปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา มีการปฏิวัติและความขัดแย้งเกิดขึ้นในกลุ่มประเทศอเมริกากลาง (Central America) เพื่อนำมาซึ่งสันติภาพและยุติข้อขัดแย้งด้วยวิถีทางการทูต สหรัฐอเมริกาและเม็กซิโกร่วมกันจัดการประชุมสันติภาพของกลุ่มประเทศอเมริกากลางที่กรุงวอชิงตัน (The Central American Peace Conference, Washington D.C.) ผู้เข้าร่วมประชุมคือ ตัวแทนจาก 8 ประเทศ คือ ประเทศปานามา ฮอนดูรัส นิการากัว เอลซาวาดอร์ กัวเตมาลา คอสตาริกา เม็กซิโก และสหรัฐอเมริกา ผลการประชุมนำไปสู่การร่วมลงนามในวันที่ 14 พฤศจิกายน 1907 (The Treaty of Peace 1907) กำหนดจัดตั้งศาลแห่ง

ภาคพื้นทวีปอเมริกา กลางเพื่อตัดสินข้อพิพาทในภาคพื้นทวีปอเมริกากลาง (The Central American Court of Justice)

2.3 สหรัฐอเมริกาจัดการปกครองแก่หมู่เกาะฟิลิปปินส์ (The Philippines Government Act 1902)³⁹ : ในปี 1898 สหรัฐอเมริกาได้หมู่เกาะฟิลิปปินส์เป็นอาณานิคมจากการต่อต้านของชาวฟิลิปปินส์ สหรัฐอเมริกาต้องส่งกองกำลังทหารเข้าปราบปรามนานถึงสามปี (1898-1901) หลังจากปราบปรามเป็นที่เรียบร้อย ในวันที่ 1 กรกฎาคม 1902 รัฐสภาผ่านกฎหมายปกครองฟิลิปปินส์ ปี 1902 (The Philippine Government Act of 1902) กำหนดรูปแบบการปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ โดยประธานาธิบดีรูสเวลท์แต่งตั้งข้าหลวงคือ วิลเลียม เอช.แทฟท์ (William H. Taft) นำการปกครองร่วมกับสภาฟิลิปปินส์ สภาฟิลิปปินส์ประกอบด้วยสมาชิกสภาล่าง มาจากการเลือกตั้ง สมาชิกสภาสูงมาจากการแต่งตั้ง กฎหมายที่ผ่านสภาฟิลิปปินส์จะมีผลบังคับใช้ได้ต้องได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภา การใช้อำนาจนิติบัญญัติของสภาฟิลิปปินส์ ได้รับการคัดค้านจากสมาชิกรัฐสภา ในปี 1907 สมาชิกรัฐสภาให้การยินยอมนำสู่การปฏิบัติครั้งแรกของสภา ฟิลิปปินส์

2.4 สหรัฐอเมริกายุติกรณีพิพาทระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่นในปี 1905 (The Treaty of Portsmouth 1905) : ประธานาธิบดีรูสเวลท์เชื่อว่านโยบายเปิดประตู 1900 เหนือดินแดนจีน (The Open Door Policy 1900) จะคงการค้าและสิทธิของคนอเมริกันในเอเชียตะวันออก และปกป้องคุ้มครองเอกราชจีน

ช่วงปี 1904-1905 เกิดสงครามระหว่างรัสเซียและญี่ปุ่นในดินแดนจีน (The Russo-Japanese War 1904-1905) สงครามครั้งนี้เกิดขึ้นเพราะญี่ปุ่นไม่พอใจรัสเซีย สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์ในอดีตคือ รัสเซียนำอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมนีสกัดกั้นญี่ปุ่นไม่ให้เข้ายึดครองเกาหลี เกาะฟอร์โมซา และคาบสมุทรเลียวตุงภายหลังญี่ปุ่นมีชัยชนะจีนในสงครามจีนญี่ปุ่นในปี 1894-1895 (The Sino-Japanese War 1894-1895) ในปลายปี 1903 รัสเซียแสดงท่าทีเด่นชัดต้องการเข้าครองดินแดนแมนจูเรียของจีน เป็นผลให้ในเดือนกุมภาพันธ์ 1904 สงครามรัสเซีย-ญี่ปุ่นเริ่มขึ้น โดยกองเรือรบญี่ปุ่นบุกโจมตีรัสเซียที่เมืองท่าพอร์ต อาร์เธอร์ เขตยึดครองของรัสเซีย ผลของการรบญี่ปุ่นเป็นฝ่ายชนะ ญี่ปุ่นเสนอให้สหรัฐอเมริกาเป็นผู้ไกล่เกลี่ย สหรัฐอเมริการับดำเนินการ

เพราะเพื่อรักษาผลประโยชน์ทางการค้าของสหรัฐอเมริกาในเอเชียตะวันออกและการคงอยู่ของนโยบายเปิดประตูปี 1900 เหนือดินแดนจีน สหรัฐอเมริกาเริ่มดำเนินการในวันที่ 8 มิถุนายน 1905 ด้วยการส่งหนังสือเชิญตัวแทนทั้งสองชาติร่วมทำข้อตกลงสันติภาพที่เมืองพอร์ตสมัธ (Portsmouth, New Hampshire) ในวันที่ 9 สิงหาคม 1905

ในวันที่ 29 กรกฎาคม 1905 ก่อนการประชุมสันติภาพจะมีขึ้น (9 สิงหาคม 1905) สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นร่วมกันทำข้อตกลงปี 1905 (The Taft – Katsura Agreement 1905⁴⁰: William H. Taft รัฐมนตรีกระทรวงสงคราม-Katsura รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น) กำหนดสหรัฐอเมริกายินยอมให้ญี่ปุ่นยึดครองเกาหลี ทั้งนี้ญี่ปุ่นต้องไม่แทรกแซงในหมู่เกาะฟิลิปปินส์ของอเมริกา

การประชุมสันติภาพระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่นมีในระหว่างวันที่ 9 สิงหาคม – 5 กันยายน 1905 ผลการเจรจาเกิดสนธิสัญญาปี 1905 (The Treaty of Portsmouth 1905)⁴¹ กำหนดสาระสำคัญคือ ในฐานะที่ญี่ปุ่นชนะสงคราม ญี่ปุ่นได้ยึดครองเกาหลี และแมนจูเรียทางตอนใต้ (South Manchuria = Liaotung Peninsula) รัสเซียในฐานะเป็นผู้แพ้ ไม่ต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามแก่ญี่ปุ่น แต่รัสเซียต้องยกส่วนทางตอนใต้ของเกาะซาคาลินให้ญี่ปุ่น (The Southern of Sakhalin Island) ญี่ปุ่นพอใจได้ยึดครองดินแดน 3 ส่วนคือ เกาหลี แมนจูเรียตอนใต้ และเกาะซาคาลินตอนใต้ ขณะเดียวกันญี่ปุ่นเร่งเสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือเพื่อปกป้องอาณานิคม และกีดกันการค้าของสหรัฐอเมริกาในเขตยึดครองทั้ง 3 แห่งของญี่ปุ่น

2.5 สหรัฐอเมริกาควบคุมญี่ปุ่นช่วงปี 1907-1908 ด้วยข้อตกลงกีดกันแรงงานญี่ปุ่นปี 1907 (The Gentlemen's Agreement 1907) แสดงแสนยานุภาพกองทัพเรือปี 1907 (The Great White Fleet 1907) และข้อตกลงสันติภาพปี 1908 (The Root-Takahira Agreement –1908):

1. สืบเนื่องจากญี่ปุ่นนับจากปี 1905 เสริมสร้างแสนยานุภาพกองทัพเรือเพื่อปกป้องอาณานิคม (เกาหลี แมนจูเรียตอนใต้และเกาะซาคาลินตอนใต้) และกีดกันการค้าของสหรัฐอเมริกาในเขตยึดครองของญี่ปุ่นและแสดงความไม่พอใจที่ไม่ได้รับค่าปฏิกรรมสงครามจากรัสเซีย สร้างความไม่พอใจแก่คนอเมริกัน สภาการศึกษาซานฟรานซิสโก (The

San Francisco School Board) นำการต่อต้านญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ ปี 1907 โดยแยกเด็กเชื้อสายเอเชียตะวันออกโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กญี่ปุ่นออกจากโรงเรียนร่วมชั้นกับเด็กอื่น ชาวญี่ปุ่นในสหรัฐอเมริกาต่อต้านการกระทำของสภาการศึกษาซานฟรานซิสโก ประธานาธิบดีรูสเวลท์เรียกร้องให้สภาการศึกษาซานฟรานซิสโกเลิกการแบ่งแยกการศึกษาเพราะอาจนำไปสู่ปัญหาการขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นได้ สภาการศึกษาซานฟรานซิสโกให้สัญญาจะปฏิบัติตามคำขอของประธานาธิบดีรูสเวลท์โดยมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องออกกฎหมายกีดกันแรงงานญี่ปุ่นในสหรัฐอเมริกา เป็นผลให้ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 1907 สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นร่วมทำข้อตกลงของสุภาพบุรุษปี 1907 (The Gentlemen's Agreement of 1907)⁴² กำหนดสหรัฐอเมริกาจะกีดกันแรงงานคนญี่ปุ่นที่จะเข้าทำงานในสหรัฐอเมริกา สภาการศึกษาซานฟรานซิสโกพอใจและยกเลิกการแบ่งแยกการศึกษาในวันที่ 13 มีนาคม 1907

2. สหรัฐอเมริกาควบคุมญี่ปุ่นด้วยการแสดงแสนยานุภาพกองทัพเรือของสหรัฐอเมริกาในมหาสมุทรแปซิฟิกในปี 1907 (The Great White Fleet 1907)⁴³ : สหรัฐอเมริกาได้ตระหนักดีว่า ญี่ปุ่นคือชาติผู้ก้าวร้าว ญี่ปุ่นมีเป้าหมายยึดครองดินแดนจีน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาในดินแดนจีน สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องแสดงความพร้อมด้านกองกำลังให้ญี่ปุ่นรับรู้ โดยในวันที่ 16 ธันวาคม 1907 ประธานาธิบดี รูสเวลท์สั่งปล่อยกองเรือรบขาวจำนวน 16 ลำ (The Great White Fleet) ลอยลำเล่นใกล้หมู่เกาะญี่ปุ่น เพื่อให้ญี่ปุ่นได้เห็นถึงความพร้อมของแสนยานุภาพกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา อันอาจจะถูกใช้เพื่อปราบปรามญี่ปุ่นหากปฏิบัติกร้าวร้าวใดๆ ในดินแดนจีนและแปซิฟิก การแสดงแสนยานุภาพกองเรือรบขาวในครั้งนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายความพร้อมด้านกองกำลังของสหรัฐอเมริกา (The Big Stick Diplomacy)

3. สหรัฐอเมริกาควบคุมญี่ปุ่นด้วยข้อตกลงสันติภาพในแปซิฟิก และเอเชียตะวันออกปี 1908 (The Root – Takahira Agreement of 1908)⁴⁴ : เพื่อคงไว้เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น ในอันจะร่วมกันรักษาความสงบสุขในแปซิฟิกและเอเชียตะวันออก เป็นผลให้ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 1908 เกิดข้อตกลงปี 1908 (The Root - Takahira Agreement of 1908) กำหนดทั้งสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นไม่แสวงหาดินแดนเพิ่มใน

แปซิฟิกและเอเชียตะวันออก จะร่วมกันคงไว้ซึ่งนโยบายเปิดประตูปี 1900 จะร่วมกันรักษาเอกราชจีน และสหรัฐอเมริกาขอรับการมีอำนาจของญี่ปุ่นในดินแดนเกาหลี แมนจูเรียตอนใต้และเกาะซาคาลินตอนใต้

2.6 สหรัฐอเมริกายุติปัญหาดินแดนโมร็อกโกในปี 1906⁴⁵: โมร็อกโก (Morocco) เป็นดินแดนอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของแอฟริกาและเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส ในปี 1905 เยอรมนีเรียกร้องร่วมถือครองโมร็อกโกกับฝรั่งเศส นำไปสู่ความตึงเครียดและเกิดการแบ่งแยกระหว่างฝ่ายผู้ก้าวร้าวนำโดยเยอรมนีและพันธมิตรคือออสเตรียฮังการี กับฝ่ายผู้ถูกก้าวร้าว นำโดยฝรั่งเศส และพันธมิตรคืออังกฤษและสเปน เพื่อยุติปัญหาโมร็อกโก ประธานาธิบดีรูสเวลท์เชิญชาติคู่กรณีพิพาทเข้าร่วมประชุมจัดขึ้นที่สเปนในวันที่ 7 เมษายน 1906 ระหว่างการประชุม ประธานาธิบดีรูสเวลท์แสดงท่าทีเด่นชัดว่าสหรัฐอเมริกาสนับสนุนฝรั่งเศส อังกฤษและสเปนในปัญหาโมร็อกโก อันมีผลทำให้เยอรมนีล้มเลิกการเรียกร้องร่วมถือครองโมร็อกโกกับฝรั่งเศส

3. ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของวิลเลียม เอช. ทัฟท์ 1909-1913

วิลเลียม โฮเวิร์ด ทัฟท์ (William Howard Taft 1857-1930) ประธานาธิบดีลำดับที่ 27 จากพรรครีพับลิกัน (The Republican Party) นำการบริหารประเทศช่วงปี 1909-1913 วิลเลียม โฮเวิร์ด ทัฟท์มีรูปร่างสูงใหญ่คือ สูง 6 ฟุต หนัก 300 ปอนด์ รองประธานาธิบดีคือ เจมส์ เอส. เซอร์แมน (James S. Sherman) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศคือ ฟิแลนเดอร์ ซี. นอกซ์ (Philander C. Knox) ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของวิลเลียม เอช. ทัฟท์ ที่เด่นมี 4 เรื่องคือ หนึ่ง ยึดมั่นในนโยบายการทูตเงินตรา สองเพิ่มภาษีศุลกากรกีดกันปี 1909 สามเตรียมพร้อมแทรกแซงการเมืองเม็กซิโกในปี 1911 และสี่ขัดแย้งกับอังกฤษเรื่องคลองปานามาในปี 1912

3.1 สหรัฐอเมริกายึดมั่นในนโยบายการทูตเงินตรา (The Dollar Diplomacy Policy)⁴⁶ : การทูตเงินตราคือหนึ่งในนโยบายต่างประเทศที่รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (Philander C. Knox) ให้ความสำคัญ การดำเนินการคือใช้ธุรกิจการเงินและ

การค้าเสริมสร้างอิทธิพลด้านการต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในละตินอเมริกา หมายความว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้การสนับสนุนและรับรู้การเข้าลงทุนของนักธุรกิจอเมริกันและเห็นชอบที่นายธนาคารอเมริกันปล่อยเงินกู้ยืมแก่รัฐบาลกลุ่มประเทศละตินอเมริกา เช่น นิการากัว ฮอนดูรัส โคลัมเบีย คอสตาริกา และกัวเตมาลา หากประเทศลูกหนี้ไม่อาจปฏิบัติตามข้อตกลงของสัญญากู้ยืมเงิน หรือเกิดความวุ่นวายในประเทศลูกหนี้มีผลกระทบต่อการลงทุนของนักธุรกิจอเมริกัน รัฐบาลอเมริกาจะเข้าช่วยเหลือนายธนาคารและนักธุรกิจอเมริกันด้วยการส่งเรือรบอเมริกันเทียบท่าเรือประเทศลูกหนี้ ควบคุมการเลือกตั้ง และสนับสนุนพรรคการเมืองที่เป็นมิตรกับสหรัฐอเมริกาได้ขึ้นปกครองประเทศ ตัวอย่างการทูตเงินตรา เช่น ในปี 1909 รัฐบาลสหรัฐอเมริกาให้การเห็นชอบแก่นายธนาคารอเมริกันในการให้เงินกู้ยืมเงินเพื่อพัฒนาจีน รักษาผลประโยชน์อำนาจสหรัฐอเมริกาในดินแดนจีน และให้การคุ้มครองนักธุรกิจอเมริกันในดินแดนจีน หรือในปี 1912 กองกำลังทหารอเมริกันยกพลขึ้นบกที่ นิการากัว (14 สิงหาคม 1912) เพราะนิการากัวไม่ปฏิบัติตามสัญญากู้ยืมเงินที่ทำไว้กับสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

3.2 สหรัฐอเมริกาก็คิดกันสินค้าต่างประเทศด้วยกฎหมายภาษีศุลกากรที่คิดกันปี 1909 (The Payne-Aldrich Tariff Act or The Protective Payne-Aldrich Tariff Act 1909)⁴⁷
: ในปี 1897 รัฐสภาผ่านกฎหมายคิดกันสินค้าต่างประเทศปี 1897 (The Dingle Tariff Act 1897) กำหนดเก็บภาษี 60% ของราคาสินค้านำเข้าสหรัฐอเมริกา สร้างความพอใจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม เพราะการนำเข้าสินค้าสำเร็จรูปลดจำนวนลง สมาชิกรีพับลิกันพวกก้าวหน้า (The Progressive Republican) เรียกร้องให้รัฐบาลลดภาษีศุลกากรนำเข้าสินค้าลงเพื่อให้เกิดการแข่งขันเสรีและประโยชน์ตกแก่ผู้บริโภคคนอเมริกัน จากการเรียกร้องเป็นผลให้ในเดือนกรกฎาคม 1909 รัฐสภาผ่านกฎหมายภาษีเพนซ์-เอลดริชปี 1909 (The Payne-Aldrich Act of 1909) กำหนดเก็บภาษี 38% ของราคาสินค้านำเข้าประเทศที่มีการผลิตเช่นกันในสหรัฐอเมริกา ด้วยกฎหมายปี 1909 สร้างความไม่พอใจอย่างมากแก่คนอเมริกัน และนัก

การเมือง รีพับลิกันพวกก้าวหน้า รวมทั้งเป็นอันตรายต่อธุรกิจการค้าเสรีและผู้ประกอบการ
ธุรกิจอุตสาหกรรมยุโรปไม่พอใจสหรัฐอเมริกา

3.3 สหรัฐอเมริกาเตรียมพร้อมแทรกแซงการเมืองเม็กซิโกในปี 1911* : เม็กซิโก
(Mexico) เป็นประเทศเพื่อนบ้านทางใต้ของสหรัฐอเมริกา นักธุรกิจอเมริกันจำนวนมากเข้าทำ
ธุรกิจเหมืองแร่ ธุรกิจรถไฟ ธุรกิจน้ำมัน ปศุสัตว์และค้าขายในเม็กซิโก และเม็กซิโกนิยม
ทำการค้ากับสหรัฐอเมริกา การลงทุนทำธุรกิจของนักธุรกิจอเมริกันทำให้สหรัฐอเมริกาต้องมี
ข้อขัดแย้งกับเม็กซิโก เพราะปัญหาทางการเมืองคือประธานาธิบดีเม็กซิกันเป็นจอมเผด็จการ
(Dictator) และมีการปฏิวัติ (Revolution) โค่นอำนาจกันตลอดเวลา

โพรฟิรีโอ ไคเอส (Porfirio Diaz - Dictator) เป็นประธานาธิบดีเม็กซิโกช่วงปี
1879-1910 มีความสัมพันธ์อันดีกับสหรัฐอเมริกา และขึ้นชอบในการปกครองแบบเผด็จการ
(Dictator : Dictatorship) คือยึดอำนาจ ปฏิเสธการเลือกตั้งและปราบปรามศัตรูอย่างเหี้ยมโหด
ชาวเม็กซิกันเกรงกลัว ขณะเดียวกันมุ่งพัฒนาเม็กซิโกด้วยการเชิญชวนต่างชาติเข้าลงทุนทำ
ธุรกิจในทรัพยากรของเม็กซิโกเช่น ธุรกิจเหมืองแร่ ธุรกิจน้ำมัน ธุรกิจป่าไม้ และโรงงานอุตสาหกรรม
สร้างความไม่พอใจอย่างมากแก่ชาวเม็กซิกัน

ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 1911 เกิดการปฏิวัติในเม็กซิโก ฟรานซิสโก มา
เดโร (Francisco Madero-Reformer) คือผู้นำคณะปฏิวัติมุ่งโค่นล้มอำนาจประธานาธิบดีจอม
เผด็จการโพรฟิรีโอ ไคเอส ประธานาธิบดีวิลเลียม เอช. ทัฟท์เห็นถึงความจำเป็นต้องปกป้อง
คุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินนักธุรกิจอเมริกันในเม็กซิโก ในวันที่ 7 มีนาคม 1911 ส่งเคลื่อน
กองกำลังทหารอเมริกัน 20000 คน ครึ่งบริเวณพรมแดนสหรัฐอเมริกา-เม็กซิโกเพราะการรบ
ใกล้พรมแดนและทหารอเมริกัน พร้อมปฏิบัติการบุกเข้าเม็กซิโกทันทีที่การปฏิวัติมีผลกระทบ
รุนแรงต่อนักธุรกิจอเมริกัน การปฏิวัติสิ้นสุดลงในวันที่ 25 พฤษภาคม 1911 โดยฟรานซิสโก
มาเดโรชนะ นำการปกครองเม็กซิโกช่วงปี 1911-1912 ประธานาธิบดีฟรานซิสโก มาเดโร
เป็นนักปฏิรูปพยายามพัฒนาเม็กซิโกทางเศรษฐกิจและสังคม

3.4 สหรัฐอเมริกามีข้อขัดแย้งกับอังกฤษเรื่องค่าธรรมเนียมผ่านคลองปานามาใน
ปี 1912 (The Panama Canal Tolls Act 1912)* : ในเรื่องการขุดคลองปานามา สหรัฐ

อเมริกาได้ทำข้อตกลงกับอังกฤษปี 1901 (The Hay-Pauncefote Treaty 1901 – 18 พฤศจิกายน 1901) กำหนดอังกฤษยินดีให้สหรัฐอเมริกาขุดคลองในทวีปอเมริกากลางเชื่อมแอตแลนติกกับแปซิฟิก และให้สหรัฐอเมริกาดำเนินการจัดการคลองขุดภายใต้เงื่อนไขทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน (all nations on equal terms) หลังจากนั้นสหรัฐอเมริกาเจรจากับฝรั่งเศส โคลัมเบีย และปานามา (ศึกษาได้จากผลงานต่างประเทศของธีโอดอร์ รูสเวลท์ ข้อ 2.2 ข้อย่อข้อที่ 4. สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายการทูตเพื่อการขุดคลองปานามาช่วงปี 1901-1903) การขุดคลองปานามาดำเนินการช่วงปี 1906-1914

ในปี 1912 ขณะการขุดคลองกำลังดำเนินการ รัฐสภาผ่านกฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912 ในวันที่ 24 สิงหาคม 1912 (The Panama Canal Tolls Act 1912) กำหนดให้การยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมผ่านคลองปานามา (toll-free) แก่เรือสินค้าอเมริกัน (เพราะสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ลงทุนขุดคลองปานามา) กฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912 สร้างความไม่พอใจอย่างมากแก่อังกฤษและอังกฤษประท้วงเพราะไม่เป็นไปตามสนธิสัญญาปี 1901 ที่กำหนดไว้ว่า ให้สหรัฐอเมริกาดำเนินการคลอง “ภายใต้เงื่อนไขทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน” การแก้ไขมีในปี 1914 ในสมัยประธานาธิบดีวู้ดโรว์ วิลสัน

4. ผลงานระหว่างประเทศภายใต้การนำของวู้ดโรว์ วิลสัน 1913-1921

วู้ดโรว์ วิลสัน (Thomas Woodrow Wilson 1856-1924) ประธานาธิบดีลำดับที่ 28 เป็นประธานาธิบดีคนแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 20 จากพรรคเดโมแครต (The Democratic Party) นำการบริหารประเทศ 2 วาระช่วงปี 1913-1921 รองประธานาธิบดีคือ โทมัส อาร์. เซอร์แมน (Thomas R. Sherman) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศคือ วิลเลียม เจย์. บรียาน ช่วงปี 1913-1915 (William Jennings Bryan) โรเบิร์ต แลนซิงช่วงปี 1915-1920 (Robert Lansing) และแบรนบริดจ์ โคลบาย ช่วงปี 1920-1921 (Bainbridge Collby) วู้ดโรว์ วิลสันนำสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง (1914-1918) ในวันที่ 6 เมษายน 1917 ผลงานต่างประเทศภายใต้การนำของวู้ดโรว์ วิลสันที่เด่นมี 8 เรื่องคือ หนึ่งยุติความขัดแย้งกับอังกฤษเรื่องค่าธรรมเนียมคลองปานามาในปี 1914 สองซื้อหมู่เกาะเวอร์จินในปี 1916 สามสร้างความมั่นคงทางการเมืองแก่ฟิลิปปินส์ในปี 1916 สี่แทรกแซงการเมืองเม็กซิโก ห้า

แทรกแซงการเมืองละตินอเมริกาช่วงปี 1914-1916 หกบทบาทของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เจ็ดเสนอหลักสันติภาพ 14 ประการปี 1918 และแปดร่วมประชุมสันติภาพที่กรุงปารีสปี 1919

4.1 สหรัฐอเมริกายุติความขัดแย้งกับอังกฤษเรื่องค่าธรรมเนียมคลองปานามาในปี 1914 ด้วยการยกเลิกกฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912⁵⁰ : คลองปานามาขุดด้วยเงินทุนของสหรัฐอเมริกา คลองปานามาดำเนินการขุดช่วงปี 1906-1914 ในวันที่ 24 สิงหาคม 1912 ในสมัยประธานาธิบดีวิลเลียม เอช. ทัฟท์ รัฐสภาผ่านกฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912 (The Panama Tolls Act 1912) กำหนดให้การยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมผ่านคลองปานามาแก่เรือสินค้าอเมริกัน กฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912 ขัดต่อสนธิสัญญาสหราชอาณาจักร-อังกฤษปี 1901 (The Hay-Pauncefote Treaty 1901) กำหนดอังกฤษยินดีให้สหรัฐอเมริกาขุดคลองถัดในทวีปอเมริกากลางเชื่อมแปซิฟิกกับแอตแลนติกและให้สหรัฐอเมริกาบริหารจัดการคลองภายใต้เงื่อนไขทุกชาติร่วมใช้เท่าเทียมกัน ด้วยกฎหมายค่าธรรมเนียมผ่านคลองปานามาปี 1912 อังกฤษไม่พอใจสหรัฐอเมริกาอย่างมาก

นับจากปี 1912-1914 ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับอังกฤษตึงเครียด ประธานาธิบดีวู้ดโร วิลสัน ตระหนักดีว่าสหรัฐอเมริกาผิดและควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐอเมริกากับอังกฤษ ด้วยการเสนอต่อรัฐสภาในวันที่ 5 มีนาคม 1914 ให้ยกเลิกกฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912 รัฐสภาให้ความร่วมมือด้วยการประกาศยกเลิกกฎหมายค่าธรรมเนียมคลองปานามาปี 1912 ในวันที่ 11 มิถุนายน 1914 สร้างความพอใจแก่อังกฤษ

4.2 สหรัฐอเมริกาซื้อหมู่เกาะเวอร์จินจากเดนมาร์คในปี 1916 : หมู่เกาะเวอร์จินเป็นของเดนมาร์ค (Virgin Islands or The Danish West Indies Islands, Denmark) เป็นหมู่เกาะรอบนอกของทะเลแคริบเบียน ประกอบด้วยเกาะเล็ก ๆ จำนวนมากมายรวมพื้นที่ 133 ตารางไมล์ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของเปอร์โตริโก

ในปี 1867 สหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของประธานาธิบดีแอนดรู จอห์นสัน เคยเจรจาเพื่อการซื้อขายหมู่เกาะเวอร์จินจากเดนมาร์กในวงเงิน \$7.5 ล้านดอลลาร์ (The Danish West Indies Treaty 1867)⁵¹ เพราะรัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (William H. Seward) เห็นคุณค่าของหมู่เกาะเวอร์จินทางการเมืองและยุทธศาสตร์คือ สหรัฐอเมริกาจะต้องมีอาณานิคมและจะต้องมีฐานทัพเรืออเมริกันในทะเลแคริบเบียน การซื้อขายหมู่เกาะเวอร์จินต้องล้มเลิกในวันที่ 24 ตุลาคม 1867 เพราะสาเหตุ 3 ประการ สาเหตุประการแรกคือวุฒิสมาชิกไม่เห็นคุณค่าของหมู่เกาะเวอร์จิน สองเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา ช่วงปี 1866-1867 ตกต่ำ และสามสหรัฐอเมริกาเตรียมรวบรวมเงิน \$7.2 ล้านดอลลาร์เพื่อซื้ออะลาสก้าในกลางปี 1868

ในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง (1914-1918) สหรัฐอเมริกาเกรงเยอรมนียึดหมู่เกาะเวอร์จิน อันจะมีอันตรายต่อภาคพื้นทวีปอเมริกา⁵² ด้วยเห็นคุณค่าอย่างยิ่งทางยุทธศาสตร์ สหรัฐอเมริกาเจรจาซื้อขายหมู่เกาะเวอร์จินจากเดนมาร์กในวันที่ 4 สิงหาคม 1916 ในราคา \$25 ล้านดอลลาร์ ในการปกครองหมู่เกาะเวอร์จินกำหนดให้ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งข้าหลวงไปปกครองพร้อมกองกำลังทหารอเมริกัน ชาวเกาะยึดมั่นในกฎเกณฑ์การปกครองเดิม ชาวเกาะได้รับการยอมรับเป็นพลเมืองอเมริกันในปี 1927 สหรัฐอเมริกายึดครองหมู่เกาะเวอร์จินเป็นการถาวร มีฐานะเป็นดินแดนส่วนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา (U.S.' s territory)

4.3 สหรัฐอเมริกาสร้างความมั่นคงทางการเมืองแก่ฟิลิปปินส์ด้วยกฎหมายโจนส์ปี 1916 (The Jones Act 1916)⁵³ : ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งปี 1912 หนึ่งในนโยบายต่างประเทศของวู้ดโร วิลสัน คือจะเตรียมการให้อเอกราชแก่ฟิลิปปินส์

ในปี 1898 ในสมัยประธานาธิบดีวิลเลียม แมคคินเลย์ สหรัฐอเมริกาได้ยึดครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์เพราะทำสงครามชนะสเปน ในปี 1902 รัฐสภาผ่านกฎหมายปกครองฟิลิปปินส์ปี 1902 (The Philippines Government Act 1902 – 1 กรกฎาคม 1902) กำหนดสอนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ชาวฟิลิปปินส์ด้วยการกำหนดแต่งตั้งข้าหลวงไปปกครองหมู่เกาะฟิลิปปินส์ สภาฟิลิปปินส์เป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติประกอบด้วยสภาสูงสมาชิกมาจากการแต่งตั้ง สภาล่างสมาชิกมาจากการเลือกตั้ง กฎหมายที่ผ่านสภาฟิลิปปินส์จะมีผล

บังคับใช้ได้ต้องได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภาสหรัฐอเมริกา สมาชิกรัฐสภาต่อต้านการได้มาของสมาชิกสภาฟิลิปปินส์เป็นผลให้การนำใช้กฎหมายปกครองฟิลิปปินส์ปี 1902 ล่าช้ามีการนำปฏิบัติจริงในปี 1907 ผลการเลือกสมาชิกสภาล่างเข้าสู่สภาฟิลิปปินส์ในปี 1907 สมาชิกผู้แทนราษฎร 3 ใน 4 ต้องการให้ฟิลิปปินส์มีเอกราชอันเป็นการชี้ชัดว่าลัทธิชาตินิยม (Nationalism) ในฟิลิปปินส์รุนแรง แต่ความเป็นชาติจะอยู่ได้ต้องมีความมั่นคงทางการเมืองและมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ในปี 1916 รัฐสภาสนองนโยบายต่างประเทศเรื่องฟิลิปปินส์ด้วยการผ่านกฎหมายสร้างความมั่นคงทางการเมืองปี 1916 (The Jones Act or The Organic Act of the Philippines Islands 1916) กำหนดให้ชาวฟิลิปปินส์ (the Filipinos) เลือกสมาชิกทั้งสภาสูงและสภาล่างด้วยข้อกำหนดเป็นการบ่งชี้ว่าเมื่อใดที่มีความมั่นคงทางการเมืองจริง ฟิลิปปินส์จะมีเอกราชจากสหรัฐอเมริกา ในปี 1946 สหรัฐอเมริกาให้เอกราชแก่ฟิลิปปินส์

4.4 สหรัฐอเมริกาแทรกแซงการเมืองเม็กซิโกช่วงปี 1913-1917⁴⁴ : การลงทุนทำธุรกิจของนักธุรกิจอเมริกันในเม็กซิโกทำให้สหรัฐอเมริกาต้องแทรกแซงการเมืองเม็กซิโกช่วงปี 1913-1917

ในเดือนพฤษภาคม 1911 ฟรานซิสโก มาเดโร (Francisco Madero-Reformer) ขึ้นเป็นประธานาธิบดีนักปฏิรูปเม็กซิโกช่วงปี 1911-1912 เป้าหมายคือพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมต้นปี 1913 ประธานาธิบดีฟรานซิสโก มาเดโรถูกลอบสังหารและเสียชีวิต

ในปี 1913 เม็กซิโกอยู่ภายใต้การปกครองของประธานาธิบดีจอมเผด็จการวิโตริโอะ โน ฮัวต้า (Victoriano Huerta-Dictator) ขึ้นขอบในระบอบเผด็จการคือ รวบอำนาจ ปฏิเสธการเลือกตั้งและปราบปรามศัตรูอย่างโหดเหี้ยม กลุ่มศัตรูของประธานาธิบดีฮัวต่านำโดยนักปฏิรูปเวนูสตือโอะโน คาร์แรนซา (Venustiano Carranza-Reformer) เป้าหมายของคาร์แรนซา คือโค่นอำนาจประธานาธิบดีจอมเผด็จการฮัวต้า

นักธุรกิจอเมริกันในเม็กซิโกหวาดกลัวประธานาธิบดีจอมเผด็จการฮัวต้าเพราะเกรงการถูกยึดธุรกิจ ถูกทำร้ายหรือถูกฆ่า คนอเมริกันคาดหวังว่าประธานาธิบดีวิลสันจะส่งกองกำลังอเมริกันเข้าเม็กซิโกเพื่อการปกป้องคุ้มครองชีวิตและทรัพย์สินนักธุรกิจชาวอเมริกัน ใน

ทางปฏิบัติของประธานาธิบดีวิลสันคือ หนึ่งยึดมั่นในนโยบายจ้องมองและรอเวลา (Watchful Waiting Policy) สองเรียกร้องให้กลุ่มประเทศละตินอเมริกายุติปัญหาเม็กซิโกด้วยวิธีทางของละตินอเมริกา สามสหรัฐอเมริกาไม่รับรองในรัฐบาลประธานาธิบดีจอมเผด็จการฮัวต้าเพราะมั่นใจว่ารัฐบาลประธานาธิบดีจอมเผด็จการฮัวต้าอยู่ได้ด้วยกองกำลังทหารและการทำลาย ที่เสนอแนะให้ชาวเม็กซิกันกำจัดผู้นำด้วยกองกำลังประชาชนเม็กซิกัน จากการที่ประธานาธิบดีวิลสันปฏิเสธการเข้าแทรกแซงการเมืองในเม็กซิโกสร้างความไม่พอใจอย่างมากแก่นักธุรกิจอเมริกัน

ต้นปี 1914 ท่าทีประธานาธิบดีวิลสันเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจากสาเหตุ 3 ประการ คือ หนึ่งได้รับรายงานว่านักธุรกิจอเมริกันในเม็กซิโกถูกฆ่าและประธานาธิบดีจอมเผด็จการฮัวต้าพยายามจะยึดธุรกิจและทรัพย์สินของนักลงทุนอเมริกันในเม็กซิโก สองในวันที่ 9 เมษายน 1914 เจ้าหน้าที่เม็กซิกันจับลูกเรืออเมริกันขณะนำเรือจอดเทียบท่าเมืองแทมปีโก (Tampico) ในเม็กซิโกเพื่อเติมน้ำมันและเสบียง และปล่อยภายหลังโดยรัฐบาลประธานาธิบดีฮัวต้าไม่กล่าวขอโทษในความผิดพลาดครั้งนี้ และสามในวันที่ 22 เมษายน 1914 เรือสินค้าเยอรมนีเข้าเทียบท่าเมืองเวรacruz (Veracruz) เพื่อนำส่งปืนและยุทโธปกรณ์แก่ประธานาธิบดีฮัวต้า ประธานาธิบดีวิลสันตัดสินใจส่งกองเรือรบอเมริกายึดเมืองท่าเวรacruzทันที เป็นผลให้ประธานาธิบดีฮัวต้าหนีออกนอกประเทศ การเลือกผู้นำใหม่เม็กซิโก ประธานาธิบดีวิลสันมอบให้อยู่ภายใต้การดำเนินการของสามชาติผู้นำละตินอเมริกาคือฮอเยนตินา บราซิล และชิลี รู้จักกันในนามผู้ไกล่เกลี่ยเอบีซี (The ABC Mediation) ร่วมกับบรรดาผู้นำเม็กซิโก ตัวแทนพรรคการเมืองเม็กซิโกและประธานาธิบดี ฮัวต้า คณะกรรมการเลือกสรรประธานาธิบดีเม็กซิโกร่วมประชุมกันที่ออนตาริโอ (Ontario, Canada) ระหว่างวันที่ 20 พฤษภาคม ถึง 30 มิถุนายน 1914 ผลการประชุมคือ ประธานาธิบดีฮัวต้ายินดีลงนามลาออกและลี้ภัยการเมืองไปอยู่ยุโรป สหรัฐอเมริกาไม่ได้รับค่าความเสียหายใด ๆ จากเม็กซิโกและคณะกรรมการมีมติเลือกเวนูสติอะโน คาร์เรนซาเป็นประธานาธิบดีเม็กซิโก

เริ่มจากเดือนกรกฎาคม 1914 เม็กซิโกอยู่ภายใต้การนำของประธานาธิบดีเวนูสติอะโน คาร์เรนซา เม็กซิโกให้คำสัญญากับสหรัฐอเมริกาว่าจะเคารพในสิทธิ ชีวิตและทรัพย์สินของคนต่างชาติในเม็กซิโก เป็นผลให้ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 1914 สหรัฐอเมริกาถอน

กองกำลังออกจากเม็กซิโก แต่สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องเข้าแทรกแซงเม็กซิโกอีกครั้งในปี 1916 เนื่องมาจากฟรานซิสโก แพนโช วิลล่า (Francisco Pancho Villa) ทำตนเป็นศัตรูกับประธานาธิบดีคาร์เรนซาและโกรธแค้นสหรัฐอเมริกาที่ให้การสนับสนุนคาร์เรนซาขึ้นเป็นประธานาธิบดี ต้นเดือนมีนาคม 1916 วิลล่าและพวกกั้วร้าวสหรัฐอเมริกาโดยจับกุมและฆ่าวิศวกรอเมริกัน 16 คน วิศวกรอเมริกันทั้ง 16 คนนี้ประธานาธิบดีคาร์เรนซาจ้างให้มาซ่อมแซมเครื่องจักรในเมืองร้างที่เม็กซิโก หลังจากนั้นวิลล่าและพวกได้บุกปล้นและฆ่าคนอเมริกัน 17 คนที่เมืองโคลัมบัส (Columbus, New Mexico) จากการเสียชีวิตของคนอเมริกัน 33 คน ในต้นเดือนมีนาคม 1916 ประธานาธิบดีวิลสันในวันที่ 15 มีนาคม 1916 ตัดสินใจสั่งเคลื่อนกองกำลังอเมริกา 5000 คนภายใต้การนำของนายพลจอห์น เจ. เพอร์ซิง (John J. Pershing) ตามจับวิลล่าและพวกในดินแดนเม็กซิโก สงครามระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโกอาจเกิดได้ในอนาคต เพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขเป็นผลให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโก จากการประชุมมีมติให้กองกำลังอเมริกาถอนออกจากเม็กซิโก และกองกำลังทั้งสองชาติจะร่วมกันรักษาชายแดน จากเดือนพฤศจิกายน 1916 กองกำลังอเมริกาภายใต้การนำของนายพลเพอร์ซิงคงวางแนวรักษารวมแดนสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีวิลสันสั่งถอนกองกำลังทั้งหมดในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 1917 เพราะสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มจะเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่งในอนาคตอันใกล้และคาร์เรนซาได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดีอีกวาระทั้งให้คำสัญญาจะรักษาความเป็นมิตรที่ดีกับสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้แพนโช วิลล่าหนีรอดจากการจับกุมของสหรัฐอเมริกาได้

4.5 สหรัฐอเมริกาแทรกแซงการเมืองในละตินอเมริกาในฐานะเป็นผู้อารักขา (Protectorate) : สหรัฐอเมริกาคงการแทรกแซงการเมืองในละตินอเมริกาในฐานะเป็นผู้อารักขาด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจและการเมือง

สหรัฐอเมริกาอารักขาไฮติ 1915⁵⁵ : ไฮติ (Haiti) เป็นเกาะในทะเลแคริบเบียน อยู่ทางตะวันตกของสาธารณรัฐโดมินิกัน ไฮติเป็นประเทศลูกหนี้ที่อาจถูกประเทศเจ้าหนี้ทางยุโรปซึ่งไม่อาจเรียกเก็บหนี้สินได้เข้ายึดครอง ต้นปี 1915 เกิดความวุ่นวายภายในไฮติ คณะปฏิวัติปฏิบัติการโค่นล้มรัฐบาลไฮติมีผลกระทบรุนแรงต่อชีวิตและธุรกิจอเมริกันในไฮติ

ประธานาธิบดีวิลสันในวันที่ 28 กรกฎาคม 1915 ส่งกองเรือรบเทียบท่าไฮติ ส่งกองทหารอเมริกันเข้ายึดทองคำมูลค่า \$5 แสนจากธนาคารชาติไฮตินำลงเรือเข้าฝากไว้ในธนาคารกลางที่นิวยอร์กในนามของรัฐบาลไฮติโดยรัฐบาลไฮติได้รับเพียงดอกเบี้ยเงินฝากเท่านั้น รัฐบาลสหรัฐอเมริกาต้องทำเช่นนี้เพื่อใช้ทองคำมูลค่า \$5 แสนเป็นหลักประกันเสถียรภาพการเงินและการเมืองไฮติ การเจรจาระหว่างตัวแทนรัฐบาลทั้งสองฝ่ายมีขึ้น การลงนามร่วมกันมีในวันที่ 16 กันยายน 1915 กำหนดไฮติยอมอยู่ภายใต้การอารักขาของสหรัฐอเมริกาโดยสหรัฐอเมริกาเข้าจัดการบริหารการเงินไฮติ แทรกแซงการเมืองไฮติและดูแลรักษาความสงบภายในไฮติ

สหรัฐอเมริกาอารักขาและแทรกแซงการเมืองสาธารณรัฐโดมินิกันในปี 1916⁶⁶ : นับจากปี 1907 สหรัฐอเมริกาได้เข้าอารักขา (Protectorate) สาธารณรัฐโดมินิกันซึ่งเป็นประเทศลูกหนี่จากการอาจถูกประเทศเจ้าหนี่ทางยุโรปซึ่งไม่อาจเรียกเก็บหนี่สินได้เข้ายึดครอง สาธารณรัฐโดมินิกันตอบแทนสหรัฐอเมริกาด้วยการอนุญาตให้หน่วยงานของสหรัฐอเมริกาเข้าจัดการเก็บภาษีศุลกากรแทนรัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกัน โดยกำหนด 45% ของเงินภาษีศุลกากรที่เก็บได้นำมอบแก่รัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกัน ส่วนที่เหลือนำจัดสรรแก่ประเทศเจ้าหนี่และสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐโดมินิกันอยู่อย่างสงบ มีฐานะเศรษฐกิจการเงินดีเป็นลำดับและมีความคิดจะบริหารการเงินเอง ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 1916 รัฐบาลสาธารณรัฐโดมินิกันประกาศยุติการแทรกแซงของสหรัฐอเมริกาในเศรษฐกิจการเงินของสาธารณรัฐโดมินิกัน รัฐบาลสหรัฐอเมริกาตอบรับด้วยการส่งกองทหารยึดสาธารณรัฐโดมินิกัน ปิดสภาสาธารณรัฐโดมินิกันและหนุ่นรัฐบาลทหารขึ้นปกครองสาธารณรัฐโดมินิกัน ในปี 1924 สหรัฐอเมริกาตั้งดอนทหารออกจากสาธารณรัฐโดมินิกัน และเลิกแทรกแซงการเมืองในปี 1940

4.6 สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมและนำการมีบทบาทในสงครามโลกครั้งที่หนึ่งช่วงปี 1917-1918 : วิกฤตการณ์ซาราเจโวปี 1914 (The Sarajevo Crisis of 1914) ในวันที่ 28 มิถุนายน 1914 ก็คือจุดระเบิดสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ฝ่ายมหาอำนาจกลาง (The Central Powers) มี 4 ชาติคือ เยอรมนี ออสเตรีย-ฮังการี ตุรกีและบัลแกเรีย ฝ่ายสัมพันธมิตร (The Allied Powers) มี 24 ชาตินำโดย อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย สหรัฐอเมริกา เข้าร่วมในวันที่ 6 เมษายน 1917 และไทยเข้าร่วมในวันที่ 22 กรกฎาคม 1917 เป็นต้น

สหรัฐอเมริกาพยายามสร้างสันติภาพ : ในวันที่ 20 พฤษภาคม 1882 เยอรมนี อิตาลี และออสเตรีย-ฮังการี ร่วมลงนามเป็นพันธมิตรในสนธิสัญญาไตรมิตร (The Triple Alliance)⁵⁷ กำหนดสาระสำคัญคือประเทศภาคีสันธิสัญญาจะช่วยเหลือพันธมิตรของตนเมื่อพันธมิตรถูกรุกราน และประเทศภาคีสันธิสัญญาจะวางตนเป็นกลางถ้าพันธมิตรของตนทำสงครามกับประเทศอื่น สหรัฐอเมริกามองเห็นทางแห่งสงครามในอนาคต นำสู่การประชุมสร้างสันติภาพคือ

การประชุมสร้างสันติภาพในภาคพื้นทวีปอเมริการะหว่างสหรัฐอเมริกากับ 17 ชาติ ละตินอเมริกา ระหว่างวันที่ 2 ตุลาคม 1889 - 19 เมษายน 1890 ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (The First International Conference of American States or The Pan American Conference) นำสู่ความร่วมมือด้านการค้า (The Intertional Union of American Republics) ดำเนินการโดยสำนักงานการค้าแห่งสาธารณรัฐอเมริกันหรือสหภาพร่วมอเมริกัน (The Commercial Bureau of American Republics or The Pan American Union)

สหรัฐอเมริกาสับสนุนการประชุมสร้างสันติภาพโลกที่กรุงเฮก (Hague, Netherlands) 2 ครั้ง การประชุมกรุงเฮกครั้งแรกปี 1899 (The First Hague Conference 1899)⁵⁸ มีตัวแทนจาก 26 ประเทศเข้าร่วมประชุม มติที่ประชุมคือยุติกรณีพิพาทด้วยการไกล่เกลี่ยประนีประนอม (mediation) หรือด้วยคำตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการ (arbitration) และศาลโลกอยู่ที่กรุงเฮก การประชุมกรุงเฮกครั้งที่สองปี 1907 (The Second Hague Conference 1907)⁵⁹ มีตัวแทนจาก 44 ชาติเข้าร่วมประชุม มติที่ประชุมคือไม่ใช้กองกำลังทหารเรียกเก็บหนี้สินจากประเทศลูกหนี้ ประเทศเจ้าหนี้ที่จะใช้กองกำลังทหารเรียกเก็บหนี้สินได้ต่อเมื่อประเทศลูกหนี้ปฏิเสธคำตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการ หรือยอมรับคำตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการทุกประการแต่ไม่ปฏิบัติตาม

สหรัฐอเมริกาคือคนกลางยุติข้อพิพาทระหว่างรัสเซียกับญี่ปุ่นหลังสิ้นสงครามด้วยสนธิสัญญาพอร์ตสมัธ ปี 1905 (The Russo-Japanese War 1904-1905 : The Treaty of Portsmouth 1905)

สหรัฐอเมริกายุติความขัดแย้งระหว่างเยอรมนีกับฝรั่งเศสในปี 1906 ด้วยเรื่องการยึดครองโมร็อกโก

ในปี 1907 อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซียร่วมลงนามเป็นพันธมิตรในสนธิสัญญาไตรมิตร (The Triple Entente)⁶⁰ สร้างความหวาดวิตกแก่สหรัฐอเมริกาเนื่องจากเกิด 2 กลุ่มชาติมหาอำนาจและปัญหาจะเกิดติดตามมาในอนาคต

วิกฤตการณ์ซาราเจโวปี 1914 (The Sarajevo Crisis of 1914)⁶¹ คือจุดระเบิดสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง : สืบเนื่องจากจักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี ภายใต้การนำของพระเจ้าฟรานซิส โจเซฟ (Francis Joseph) วัย 83 ปี มีฟรานซิส เฟอร์ดินานด์ (Francis Ferdinand) เป็นมกุฎราชกุมาร มีอำนาจปกครองพื้นที่ส่วนใหญ่ของคาบสมุทรบอลข่าน (Balkan Peninsula) ประชากรส่วนใหญ่ในบอลข่านเป็นชาวสลาฟ (slavs) พี่ใหญ่ของชาวสลาฟคือรัสเซีย เซอร์เบีย (Serbia) เป็นรัฐอิสระในบอลข่าน สมาคมมือดำ (Black Hand Society) เป็นกลุ่มเซอร์เบียชาตินิยมที่ต้องการปลดปล่อยชาวสลาฟจากการปกครองของออสเตรีย-ฮังการี และไม่ชอบมกุฎราชกุมารฟรานซิส เฟอร์ดินานด์ที่ดำเนินนโยบายอะดุมอะด่วยกับชาวสลาฟ สมาคมมือดำได้สืบทราบมาว่าในวันอาทิตย์ที่ 28 มิถุนายน 1914 มกุฎราชกุมารฟรานซิส เฟอร์ดินานด์และภรรยาชื่อ โซฟี (Sophie) จะมาที่ซาราเจโวเมืองหลวงแคว้นบอสเนีย (Bosnia) สมาคมมือดำได้มอบหมายให้การิลो ปรีนซีฟ (Gavrilo Prinzip) และพวกหลอบสังหารมกุฎราชกุมารออสเตรีย - ฮังการี ในวันที่ 28 มิถุนายน 1914 มกุฎราชกุมาร ฟรานซิส เฟอร์ดินานด์และภรรยาถูกยิงเสียชีวิต การิลอ ปรีนซีฟและพวกถูกจับ แต่พระเจ้าฟรานซิส โจเซฟต้องการยึดครองเซอร์เบียด้วย เซอร์เบียปฏิเสธคำเรียกร้องของออสเตรีย - ฮังการี เป็นผลให้ในวันที่ 28 กรกฎาคม 1914 เกิดการปะทะระหว่างกองกำลังเซอร์เบียกับออสเตรีย-ฮังการี รัสเซียเข้าช่วยเซอร์เบียทันที เยอรมนีประกาศสงครามกับรัสเซียในวันที่ 1 สิงหาคม 1914 ฝรั่งเศสซึ่งเป็นพันธมิตรรัสเซียปฏิเสธการวางตนเป็นกลางเข้าช่วยรัสเซียเป็นผลให้เยอรมนีประกาศสงครามกับฝรั่งเศสในวันที่ 3 สิงหาคม 1914 อังกฤษพันธมิตรของฝรั่งเศสและรัสเซียประกาศสงครามกับเยอรมนีในวันที่ 4 สิงหาคม 1914 และอังกฤษประกาศสงครามกับออสเตรีย-ฮังการีในวันที่ 12 สิงหาคม 1914 ฝ่ายที่เรียกตัวเองว่ามหาอำนาจกลาง (The Central Powers) ประกอบด้วยออสเตรีย - ฮังการี เยอรมนี ตุรกีและบัลแกเรีย ฝ่ายที่เรียกตัวเองว่าฝ่ายสัมพันธมิตร (The Allied Powers or The Allies) มี 24 ชาตินำโดยรัสเซีย อังกฤษ ฝรั่งเศส และญี่ปุ่นเข้าร่วมในวันที่ 23 สิงหาคม 1914 อิตาลีเข้าร่วมในวันที่ 23 พฤษภาคม 1915 สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในวันที่ 6 เมษายน 1917 ไทยเข้าร่วมในวันที่ 22 กรกฎาคม 1917 ฯลฯ

สาเหตุแห่งสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ดังได้กล่าวมาแล้วว่าวิกฤตการณ์ซาราเจโวในวันที่ 28 มิถุนายน 1914 คือจุดระเบิดสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แต่สาเหตุแห่งสงครามโลกครั้งที่หนึ่งเนื่องมาจากสาเหตุ 4 ประการเริ่มด้วย หนึ่งสาเหตุความรู้สึกในลัทธิชาตินิยม (Nationalism) เป็นความรู้สึกของคนที่รักแผ่นดินตนเอง หรือเป็นความรู้สึกของกลุ่มชนที่

ต้องการทำลายอำนาจต่างชาติที่ปกครองและก่อตั้งชาติขึ้นมา สองสาเหตุจากต้องการแสวงหาอาณานิคมหรือลัทธิจักรวรรดินิยม (Imperialism) อาณานิคมมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การค้า ยุทธศาสตร์ การคมนาคมและเป็นที่ยอมรับประชากรมจากเมืองแม่ สามสาเหตุจากการแข่งขันซึ่งค้ำแข้งกันของมวลประเทศทั้งหลาย ตัวอย่างคือ ออสเตรีย - ฮังการีโจมตีเซอร์เบีย เพราะต้องการคงอิทธิพลในบอลข่าน รัสเซียช่วยเซอร์เบียเพราะต้องการสกัดกั้นอิทธิพลออสเตรีย - ฮังการีในบอลข่าน ฝรั่งเศสเข้าช่วยรัสเซียเพราะเห็นโอกาสดีที่จะช่วงชิงอัลซาส-ลอเรนซ์ (Alsace-Lorraine) คืนจากเยอรมนีซึ่งแย่งจากฝรั่งเศสไปเมื่อปี 1871 อิตาลีเข้าเป็นฝ่ายสัมพันธมิตรเพราะหวังว่าสัมพันธมิตรจะชนะสงครามและอิตาลีซึ่งมีดินแดนติดกับออสเตรีย-ฮังการีจะได้เข้าครอบครองดินแดนบางส่วนของออสเตรีย-ฮังการี และสี่สาเหตุจากการแบ่งแยกเป็นสองค่ายของกลุ่มชาติผู้นำทางยุโรป คือ ค่ายสนธิสัญญาไตรมิตรประกอบด้วยออสเตรีย-ฮังการี เยอรมนี และอิตาลีกับค่ายสนธิสัญญาไตรมิตรประกอบด้วยอังกฤษ ฝรั่งเศสและรัสเซีย

ท่าทีของสหรัฐอเมริกาช่วงปี 1914-1916 ในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง : สงครามโลกครั้งที่หนึ่งเริ่มการปะทะในวันที่ 28 กรกฎาคม 1914 ระหว่างกองกำลังออสเตรีย-ฮังการีกับกองกำลังเซอร์เบีย

ท่าทีสหรัฐอเมริกาในปี 1914 : เริ่มด้วยในวันที่ 19 สิงหาคม 1914⁶² ประธานาธิบดีวิลสันประกาศให้คนอเมริกันวางตนเป็นกลาง (The Neutrality Policy) คนอเมริกันส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนและต้องการให้ฝ่ายสัมพันธมิตรชนะเพราะมีความผูกพันกับอังกฤษทางภาษา ขนบประเพณี และสายเลือด รวมทั้งผูกพันกับฝรั่งเศสเพราะตระหนักถึงคุณค่าความดีของฝรั่งเศสครั้งช่วยอเมริกาต่อสู้กับอังกฤษในสงครามปฏิวัติ (1775-1781) ปลายปี 1914 คนอเมริกันไม่พอใจอังกฤษเพราะกองทัพเรืออังกฤษสกัดกั้นเรือสินค้าชาติเป็นกลางรวมทั้งสหรัฐอเมริกาไม่ให้เข้าค้าขายกับเยอรมนี และสั่งให้เรือสินค้าทุกลำเข้าจอดเทียบท่าอังกฤษเพื่อการตรวจค้นก่อนจำหน่ายสินค้า

การรบในปลายปี 1914⁶³ เยอรมนีวางแผนการรบบุกยึดฝรั่งเศสซึ่งเป็นประเทศทางตะวันตกของเยอรมนี หลังจากนั้นจะบุกโจมตีรัสเซีย ฝรั่งเศสรู้แผนการรบของเยอรมนีจึงตั้งแนวรับกองกำลังเยอรมนีตามแนวพรมแดนฝรั่งเศสกับเยอรมนี แต่ฝรั่งเศสไม่ได้เสริมกองกำลังบริเวณแนวพรมแดนฝรั่งเศสกับเบลเยียมเพราะเบลเยียมเป็นประเทศเล็กและประกาศวางตนเป็นกลางในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เยอรมนีใช้ความเป็นกลางของเบลเยียมเคลื่อนกองกำลังเยอรมนีกำหนดผ่านเบลเยียมภายใน 6 วันถึงพรมแดนฝรั่งเศสในทางปฏิบัติ

กองกำลังเบลเยียมต่อต้านกองกำลังเยอรมนี กองกำลังเยอรมนีใช้เวลา 18 วันจึงผ่านเบลเยียมได้ อังกฤษส่งกองกำลังเสริมในกองกำลังฝรั่งเศสด้านการบุกของกองกำลังเยอรมนี มีการปะทะกันในเดือนกันยายน 1914 ที่ลุ่มแม่น้ำมาร์น (The Marne River) กองกำลังผสมฝรั่งเศสอังกฤษชนะกองกำลังเยอรมนี กองกำลังเยอรมนีไม่สามารถบุกเข้ายึดกรุงปารีสได้ในปลายปี 1914

ทำที่สหรัฐอเมริกาในปี 1915 : เริ่มด้วยในเดือนกุมภาพันธ์ 1915 เยอรมนีใช้เรือดำน้ำ (The German U-Boat or the German Underseaboat) ร่วมปฏิบัติการรบสร้างความเสียหายแก่เรือสินค้าและเรือโดยสารของชาติเป็นกลางและชาติคู่กรณีพิพาทในน่านน้ำแอตแลนติกเหนือ⁶⁴ ในวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 1915 ประธานาธิบดีวิลสันประกาศให้เยอรมนีรับผิดชอบหากปฏิบัติการของเรือดำน้ำสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินและชีวิตคนอเมริกันในทะเลหลวง⁶⁵ ในวันที่ 28 มีนาคม 1915 เรือดำน้ำเยอรมนียิงเรือโดยสารอังกฤษชื่อ ฟาลาบ (Falaba) ขณะแล่นใกล้เกาะไอร์แลนด์ (Ireland) ผู้โดยสารเสียชีวิตกว่าร้อยคน มีผู้โดยสารอเมริกันร่วมด้วย ในวันที่ 7 พฤษภาคม 1915 เรือดำน้ำเยอรมนียิงเรือโดยสารอังกฤษชื่อ ลูซิตาเนีย (Lusitania)⁶⁶ ขณะแล่นบริเวณน่านน้ำตอนใต้ของเกาะไอร์แลนด์ในแอตแลนติกเหนือ ผู้โดยสารเสียชีวิต 1198 คนเป็นผู้โดยสารอเมริกัน 128 คน เยอรมนีอ้างว่าต้องจมเรือโดยสารลูซิตาเนียเพราะมีอาวุธบนเรือและไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายในครั้งนี้ ในวันที่ 19 สิงหาคม 1915 เรือดำน้ำเยอรมนีจมเรือสินค้าอังกฤษชื่ออารบิก (Arabic) คนอเมริกันร่วมเสียชีวิต 2 คน คนอเมริกันไม่พอใจเยอรมนีเป็นผลให้รัฐบาลเยอรมนีส่งสาสน์ถึงรัฐบาลอเมริกาในวันที่ 1 กันยายน 1915 สัญญาว่าเรือดำน้ำเยอรมนีจะไม่จมเรือโดยสารและเรือสินค้าก่อนส่งสัญญาแต่เดิกันทั้งนี้เรือโดยสารและเรือสินค้าต้องไม่พยายามแล่นหลบหนีหรือซัดขึ้น ในกรณีเรือลูซิตาเนียถูกจมกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาส่งสาสน์ประท้วงรัฐบาลเยอรมนีและวิงวอนเยอรมนีอย่ากระทำเช่นนี้อีก คนอเมริกันคิดว่าความเป็นกลางอาจหมดไปโดยไม่ช้า ทั้งเห็นร่วมกันว่าสงครามเคลื่อนเข้าใกล้ภาคพื้นทวีปอเมริกา แต่คนอเมริกันส่วนใหญ่หวังว่าสหรัฐอเมริกาควรเลี่ยงการเข้าร่วมในสงคราม

ทำที่สหรัฐอเมริกาในปี 1916 : เริ่มด้วยในเดือนมีนาคม 1916 เรือดำน้ำเยอรมนีจมเรือโดยสารฝรั่งเศสชื่อ ซุซเซก (Sussex)⁶⁷ มีผู้โดยสารอเมริกันร่วมบาดเจ็บ ประธานาธิบดีวิลสันประกาศจะคงความสัมพันธ์กับเยอรมนีถ้าเยอรมนีให้สัญญาว่าจะเลิกใช้เรือดำน้ำปฏิบัติการร่วมรบ เยอรมนีให้สัญญาว่าก่อนจมเรือโดยสารจะเตือนและอพยพ ผู้โดยสารออกจากเรือเป็นที่เรียบร้อย ทั้งนี้สหรัฐอเมริกาต้องเจรจากับฝ่ายสัมพันธมิตรให้เลิกปิดล้อมเยอรมนี

เพราะการปิดล้อมทำให้เยอรมนีต้องเผชิญปัญหาขาดแคลนอาหารคอกอหยากหิวโหย สหรัฐอเมริกาตอบโต้เยอรมนีทันทีว่าการที่อังกฤษปิดล้อมเยอรมนี แล้วเยอรมนีมาปฏิบัติการรุนแรงในน่านน้ำสากลกับสหรัฐอเมริกานั้นเป็นความไม่ถูกต้อง⁶⁸ การก้าวร้าวนับวันรุนแรงเป็นผลให้ในเดือนมิถุนายน 1916 รัฐสภาผ่านกฎหมายป้องกันชาติปี 1916 (The National Defense Act of 1916)⁶⁹ กำหนดเพิ่มกองกำลังอเมริกาภายในห้าปีจาก 106,000 คนเป็น 220,000 คน ก่อตั้งกองทหารรักษาดินแดน (National Guard) จำนวน 450,000 คน นอกจากนี้ในวันที่ 29 สิงหาคม 1916 ประกาศจัดตั้งสภาป้องกันชาติ (The Council of National Defense)⁷⁰ ทำหน้าที่กำหนดแผนสำรวจรวบรวมทรัพยากรธรรมชาติเตรียมพร้อมหากต้องเข้าสู่สงคราม และกฎหมายราชนาวีใหญ่ปี 1916 (The Big Navy Act of 1916)⁷¹ กำหนดเสริมสร้างแสนยานุภาพกองกำลังทัพเรือ อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาการเดินเรือ (The United States Shipping Board)

สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่งในปี 1917 : เพราะสาเหตุ 7 ประการคือ สาเหตุประการที่หนึ่งคือเยอรมนีประกาศใช้เรือดำน้ำไม่จำกัดพื้นที่ในวันที่ 31 มกราคม 1917⁷² เพื่อเรือดำน้ำเยอรมนีจะได้ทำลายอำนาจทางทะเลของอังกฤษก่อนที่สหรัฐอเมริกาน่าจะเข้าช่วยได้ทัน เป็นผลให้ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 1917 สหรัฐอเมริกาประกาศตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเยอรมนี สาเหตุประการที่สอง คือ โทรเลขซิมเมอร์แมน (The Zimmerman Telegram or The Zimmerman Note)⁷³ อัลเฟรด ซิมเมอร์แมน (Alfred Zimmerman) รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศเยอรมนีส่งข้อความในวันที่ 19 มกราคม 1917 ถึงทูตเยอรมนีประจำเม็กซิโกคือ วอน เอ็คฮาร์ด (Von Eckhardt) เขียนปริศนาว่าสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มจะประกาศสงครามกับเยอรมนีในอนาคต ขอให้วอน เอ็คฮาร์ด เชิญชวนเม็กซิโกเป็นมิตรกับเยอรมนี เยอรมนีจะให้การสนับสนุนเม็กซิโกโจมตีสหรัฐอเมริกาเพื่อเม็กซิโกจะได้คืนดินแดนนิวเม็กซิโก เท็กซัส อริโซนา จากสหรัฐอเมริกากลับคืนเป็นของเม็กซิโก กองทัพเรืออังกฤษจับและถอดข้อความนำส่งทูตอเมริกาประจำอังกฤษในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 1917 ประธานาธิบดีวิลสันนำเสนอต่อรัฐสภาในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 1917 และตีพิมพ์ให้คนอเมริกันรับรู้ในวันที่ 1 มีนาคม 1917 คนอเมริกันโกรธและไม่พอใจเยอรมนี สาเหตุประการที่สามคือ สหรัฐอเมริกามีความผูกพันกับฝ่ายสัมพันธมิตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับอังกฤษและฝรั่งเศส ด้านสายเลือด วัฒนธรรมและการค้าการเงิน โดยเฉพาะด้านการค้าการเงินกล่าวคือ สหรัฐอเมริกาขายยุทธโปกรณ์ให้ฝ่ายสัมพันธมิตรเพิ่มจาก \$6 ล้านในปี 1914 เป็นเกือบ \$500 ล้านในปี 1916 และในเดือนเมษายน 1917 นายธนาคารอเมริกันให้เงินฝ่ายสัมพันธมิตรผู้

ยืมกว่า \$2000 ล้าน⁷⁴ นายธนาคารและพ่อค้าอเมริกันหวังให้ฝ่ายสัมพันธมิตรชนะ เพราะถ้าฝ่ายสัมพันธมิตรพ่ายแพ้ย่อมหมายถึงการสูญเสียครั้งใหญ่ทางเศรษฐกิจการค้าและการเงิน สาเหตุประการที่สี่คือ สหรัฐอเมริกามองว่าเยอรมนีละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศบุกเบลเยียมในปี 1914 เบลเยียมเป็นประเทศเล็กไม่มีการเตรียมพร้อมด้านกองกำลังและอาวุธ ทั้งประกาศวางตนเป็นกลางในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แต่เยอรมนียังบุกเบลเยียมได้ แสดงถึงการก้าวร้าวและไม่เคารพในกฎหมายระหว่างประเทศ สาเหตุประการที่ห้าคือสหรัฐอเมริกาเห็นว่าในอนาคตอันใกล้รัสเซียจะออกจากสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะในปี 1917 มีความวุ่นวายภายในรัสเซีย พวกคอมมิวนิสต์หัวรุนแรง (Bolshevik) คิดโค่นอำนาจพระเจ้าซาร์และจะนำรัสเซียออกจากการร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง หากรัสเซียออกจากสงครามจริงจะทำให้กองกำลังสัมพันธมิตรลดน้อยลง สาเหตุประการที่หกคือสหรัฐอเมริกามีความพร้อมด้าน เช่น ยุทโธปกรณ์ แรงงาน เสบียง ความพร้อมด้านกองกำลัง กล่าวคือในวันที่ 18 พฤษภาคม 1917 รัฐสภาผ่านกฎหมายคัดเลือกทหารปี 1917 (The Selective Service Act of 1917)⁷⁵ กำหนดขึ้นทะเบียนชายฉกรรจ์อายุระหว่าง 18-45 ปี มีชายฉกรรจ์มาขึ้นทะเบียน 24,200,000 คน เกือบสามล้านคนได้เข้าเป็นทหาร กว่าสองล้านคนปฏิบัติกรรบในสมรภูมิ ความพร้อมด้านการเงิน เงินที่ใช้ในกิจการสงครามสองในสามของจำนวนเงินได้มาจากการยืมโดยรัฐบาลขายใบหุ้นกู้เพื่อกิจการสงครามรวมได้เงินกว่า \$20 พันล้าน หนึ่งในสามของจำนวนเงินได้มาจากการเก็บภาษีรายได้และภาษีศุลกากรของธุรกิจรถไฟ โทรเลข โทรศัพท์ บุหรี่ และเหล้า เป็นต้น ความพร้อมด้านยุทธโธปกรณ์⁷⁶ หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ สภาอุตสาหกรรมยามสงคราม (The War Industries Board-WIB) ก่อตั้งในเดือนกรกฎาคม 1917 ทำหน้าที่ควบคุมการผลิตยุทธโธปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ยามสงคราม องค์การการเงินยามสงคราม (The War Finance Corporation-WFC) ทำหน้าที่จัดสรรเงินของรัฐบาลให้ธุรกิจที่ผลิตยุทธโธปกรณ์ กู้ยืม องค์การกองเรือยามฉุกเฉิน (The Emergency Fleet Corporation-EFC) ทำหน้าที่ต่อเรือแล่นเร็วเพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายล้างของเรือดำน้ำเยอรมนี สภารถไฟยามสงคราม (The Railroad War Board) ทำหน้าที่จัดการด้านการขนส่งกองกำลังและยุทธโธปกรณ์ทางรถไฟผู้ทำเรือ สำนักงานพลังงาน (The Fuel Administration) ทำหน้าที่จัดการผลิตถ่านหิน น้ำมัน ให้เพียงพอเพื่อการใช้ ความพร้อมด้านแรงงานหน่วยงานที่รับผิดชอบคือสภาแรงงานแห่งชาติยามสงคราม (The National War Labor Board-NWLB) ทำหน้าที่ยุติกรณีพิพาทระหว่างนายจ้างและลูกจ้างยามสงคราม สภานโยบายแรงงานยามสงคราม (The War Labor Policies Board) ทำหน้าที่กำหนดอัตราค่าจ้างแรงงาน ชั่วโมงการทำงานและสภาพการทำงานของลูกค้า

ข้าง ความพร้อมด้านเสบียงอาหารเป้าหมายการดำเนินการคือต้องมีเสบียงอาหารเพียงพอใช้บริโภคภายในประเทศและสำหรับพันธมิตรของอเมริกา สำนักงานอาหาร (The Food Administration) รับผิดชอบจัดการเรื่องเสบียงอาหาร ความพร้อมในด้านการรักษาความสงบภายในประเทศ รัฐบาลจัดตั้งคณะกรรมการรายงานข่าว (The Committee on Public Information) ทำหน้าที่รายงานข่าวการดำเนินงานของรัฐบาลและความเคลื่อนไหวในสงคราม ให้ประชาชนอเมริกันได้รับรู้ ในเดือนมิถุนายน 1917 รัฐสภาผ่านกฎหมายจารกรรมปี 1917 (The Espionage Act of 1917) กำหนดห้ามก่อการกบฏและล้มล้างรัฐบาล ในเดือนพฤษภาคม 1918 รัฐสภาผ่านกฎหมายจลาจลปี 1918 (The Sedition Act of 1918) กำหนดบทลงโทษผู้ก่อการจลาจลคือปรับ \$1000 หรือจำคุก 20 ปี หรือทั้งปรับและจำคุก สาเหตุประการที่เจ็ดคือได้รับการเห็นชอบจากรัฐสภา เริ่มด้วยในวันที่ 20 มีนาคม 1917 เรียกประชุมขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการนำสหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง คณะรัฐมนตรีให้การเห็นชอบ ในวันที่ 2 เมษายน 1917 เปิดประชุมรัฐสภาเป็นกรณีพิเศษ ประธานาธิบดีวิลสันเสนอสาส์นสงคราม (War Message) ต่อสมาชิกรัฐสภา กล่าวถึงการใช้เรือดำน้ำของเยอรมนีในการปฏิบัติการรบ การก้าวร้าวของฝ่ายมหาอำนาจกลางและความจำเป็นต้องเข้าช่วยฝ่ายสัมพันธมิตรปราบปรามฝ่ายมหาอำนาจกลาง เป็นผลให้ในวันที่ 4 เมษายน 1917 วุฒิสภามีมติให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามด้วยเสียง 82 ต่อ 6⁷ และในวันที่ 6 เมษายน 1917 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมติให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามด้วยเสียง 373 ต่อ 50⁸ อันหมายความว่าเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกรัฐสภาให้การยินยอมให้สหรัฐอเมริกาเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ช่วงเดือนเมษายน 1917 - กรกฎาคม 1918 มีกลุ่มชาติละตินอเมริกาติดตามสหรัฐอเมริกาประกาศเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่หนึ่งในฝ่ายสัมพันธมิตรได้แก่ ปานามา คิวบา บราซิล กัวเตมาลา นิคารากัว คอสตาริก้า ไฮติ และฮอนดูรัส

บทบาทของสหรัฐอเมริกาช่วงปี 1917-1918 ในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง : ในปี 1917 กองกำลังฝ่ายสัมพันธมิตรอยู่ในช่วงวิกฤติเพราะในเดือนมีนาคม 1917 พระเจ้าซาร์แห่งรัสเซีย (Tsar Nicolus II) ถูกโค่นอำนาจลงโดยคณะปฏิวัติ ในเดือนพฤศจิกายน 1917 รัฐบาลคณะปฏิวัติถูกโค่นอำนาจโดยกลุ่มคอมมิวนิสต์หัวรุนแรงเรียกตนเองว่าพวกบอลเชวิค (Bolsheviks) ในเดือนธันวาคม 1917 บอลเชวิคนำรัสเซียออกจากการร่วมสงครามในกองกำลังฝ่ายสัมพันธมิตรด้วยการลงนามสงบศึกชั่วคราวในเยอรมนี และในเดือนมีนาคม 1918 บอลเชวิคและเยอรมนีลงนามสงบศึกเป็นการถาวรในสนธิสัญญาเบรส - ลีทอสค ปี 1918

(The Treaty of Brest-Litovsk of 1918)⁷⁹ ปลายปี 1917 ในการรบทางยุโรปตะวันออก กองกำลัง รัสเซียไม่อาจต้านทานกองกำลังฝ่ายมหาอำนาจกลางได้ต้องยอมลงนามสงบศึกชั่วคราว และลงนามสงบศึกถาวรต้นปี 1918 ด้วยสนธิสัญญาบูคาเรสต์ปี 1918 (The Treaty of Bucharest of 1918)⁸⁰ ในเดือนตุลาคม 1917 เยอรมนีและออสเตรีย-ฮังการีผนึกกองกำลัง บุกอิตาลีเป็นผลให้อังกฤษและฝรั่งเศสต้องแบ่งกองกำลังจากสมรภูมิตะวันตกเข้าช่วยอิตาลี ทำให้กองกำลังสัมพันธมิตรในสมรภูมิตะวันตกลดลง เยอรมนีเห็นเป็นโอกาสเข้า เผด็จศึกในสมรภูมิตะวันตกให้เสร็จสิ้นในปลายปี 1917 ก่อนที่กองกำลังสหรัฐอเมริกา จะเข้าช่วยฝ่ายสัมพันธมิตรอย่างเป็นทางการ

บทบาทของทัพเรือสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง : เริ่มด้วยภายใต้การ ดำเนินการของพลเรือเอกวิลเลียม เอส.ซิมส์ (William S.Sims)⁸¹ ผู้บังคับบัญชากองกำลังทาง เรือสหรัฐอเมริกาปฏิบัติการในน่านน้ำยุโรปช่วงปี 1916-1918 ได้จัดตั้งฐานทัพเรือสหรัฐอเมริกา 45 แห่งเรียงรายจากรัสเซียที่เมืองมูมานสค์ (Murmansk) เรื่อยมาถึงกรีซ ในการปฏิบัติการ ในน่านน้ำทะเลเหนือกองทัพอเรือสหรัฐอเมริการ่วมกับกองทัพอเรืออังกฤษวางทุ่นจากชายฝั่ง ตะวันตกของนอร์เวย์ถึงหมู่เกาะโอคเนย์ (Orkney Islands) ทางตอนเหนือของสกอตแลนด์ สกัดกั้นการปฏิบัติการของเรือดำน้ำเยอรมนี นอกจากนี้กองเรือรบของสองชาติได้ปฏิบัติการ ในมหาสมุทรแอตแลนติกให้การคุ้มกันเรือสินค้าและเรือขนส่งกำลังพลจากสหรัฐอเมริกา มายังสมรภูมিরบในยุโรป

บทบาทกองกำลังทัพบกของสหรัฐอเมริกาในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง : ประธานาธิบดี วิลสันสั่งเคลื่อนกองกำลังทัพบกภายใต้การบังคับบัญชาของนายพลจอห์น เจ.เพอร์ซิง (John J.Pershing)⁸² เข้าช่วยฝรั่งเศสในเดือนมิถุนายน 1917 ในวันที่ 4 กรกฎาคม 1917 กองกำลัง อเมริกันเคลื่อนเข้ากรุงปารีส เพื่อความคล่องตัวในการเดินทัพและเตรียมการปราบปรามฝ่าย มหาอำนาจกลาง กำลังพลอเมริกันได้สร้างท่าเรือหลายแห่ง วางรางรถไฟ วางสายโทรศัพท์ และสายโทรเลข สร้างค่ายพัก โรงพยาบาล คลังเก็บอาวุธ และลำเลียงรถยนต์เพื่อใช้บรรทุก และต่อสู้อันตรายมากสู่ยุโรป การรบทางบกในแนวรบทางตะวันตกกองกำลังเยอรมนีเป็นฝ่าย รุกเริ่มในวันที่ 21 มีนาคม ถึง 28 พฤษภาคม 1918 กองกำลังเยอรมนีรุกเข้ามาในดินแดน ฝรั่งเศสหยุดอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำมาร์นห่างจากกรุงปารีสเพียง 37 ไมล์ กองกำลังทหารผสมสหรัฐ อเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และเบลเยียมช่วยกันผลักดันกองกำลังเยอรมนีออกจากแนวรบทาง

ตะวันตกได้สำเร็จในวันที่ 18 กรกฎาคม 1918 และกองกำลังสหรัฐอเมริกาภายใต้การนำของ นายพลเพอร์ซิงมีชัยชนะในการรบในแนวรบทางตอนใต้ในเดือนกันยายน 1918

ฝ่ายมหาอำนาจกลางยอมจำนน ตุรกีและบัลแกเรียเป็นฝ่ายมหาอำนาจกลางกลุ่มแรกที่ยอมจำนนเพราะพ่ายแพ้การรบในดินแดนตะวันออกกลางในเดือนกันยายน 1918⁸³ ในวันที่ 3 พฤศจิกายน 1918 ออสเตรีย-ฮังการียอมจำนนต่อกองกำลังอิตาลี⁸⁴ คณะปฏิวัติเยอรมนียอมลงนามสงบศึกกับฝ่ายสัมพันธมิตรภายหลังพระเจ้าวิลเลียม โซเฮนซอลเลน (Wilhelm Hohenzollern) กษัตริย์เยอรมนีเสด็จลี้ภัยไปอยู่เนเธอร์แลนด์ โดยในวันที่ 11 พฤศจิกายน 1918 เยอรมนียอมทำข้อตกลง⁸⁵ กำหนดหนึ่งเยอรมนียอมถอนกองกำลังเยอรมนีออกจากฝรั่งเศส เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก และดินแดนอัลซาส-ลอเรนส์ สองเยอรมนียินยอมมอบอาวุธยุทโธปกรณ์รวมทั้งเรือรบเยอรมนีแก่ฝ่ายสัมพันธมิตร สามเยอรมนียินยอมปล่อยเขตสงคราม คืนเงินและของมีค่าทั้งปวงแก่ประเทศผู้เป็นเจ้าของ และสี่เยอรมนียินยอมยกเลิกสนธิสัญญาที่เยอรมนีทำกับรัสเซียและรูมาเนียในปี 1918 ทั้งนี้ฝ่ายสัมพันธมิตรขอสงวนการยึดครองดินแดนเยอรมนีในส่วนดินแดนฝั่งตะวันตกทั้งหมดของกลุ่มแม่น้ำไรน์ (The Rhine) และในส่วนดินแดนฝั่งตะวันออกของกลุ่มแม่น้ำไรน์ กว้างไม่เกิน 18 ไมล์ ขนานตามแนวกลุ่มแม่น้ำไรน์

4.7 ประธานาธิบดีวู้ดโร วิลสันเสนอหลักสันติภาพ 14 ประการ ปี 1918 (The Fourteen Points of Peace 1918)⁸⁶ ต่อรัฐสภา: สาเหตุที่ประธานาธิบดีวิลสันเสนอหลักสันติภาพ 14 ประการปี 1918 ต่อรัฐสภาเพราะได้รับรู้มาว่าพวกบอลเชวิคในเดือนพฤศจิกายน 1917 เมื่อเข้ายึดอำนาจในรัสเซีย ได้นำรัสเซียออกจากสงครามโลกครั้งที่หนึ่งในเดือนธันวาคม 1917 และบอลเชวิคได้เปิดเผยสนธิสัญญาลับหลายฉบับของฝ่ายสัมพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย ญี่ปุ่นและอิตาลี กำหนดตกลงแบ่งปันดินแดนและค่าปฏิกรรมสงคราม (Reparation) ถ้ามรบชนะฝ่ายมหาอำนาจกลาง สนธิสัญญาลับเหล่านี้ประธานาธิบดีวิลสันมองว่าจะนำไปสู่สงครามในอนาคตจึงคิดแผนสร้างสันติภาพโลก 14 ข้อ นำเสนอรัฐสภาในวันที่ 8 มกราคม 1918 (ขณะสงครามโลกกำลังดำเนินอยู่) กำหนดสาระสำคัญคือ หนึ่งยุติการประทุmlั้บและข้อตกลงลับ สองการมีเสรีภาพในท้องทะเลหลวงหรือน่านน้ำสากลทั้งยาม

สงบและขามสงคราม สามเลิกการปิดกั้นการค้า สี่ลดกองกำลังและอาวุธ ห้าปลดปล่อย อาณานิคมและให้เสรีภาพแก่ทุกชาติได้เลือกรูปแบบการปกครอง หกถอนทหารเยอรมนีออกจากรัสเซียและให้รัสเซียได้เลือกรูปแบบการปกครองเอง เจ็ดถอนทหารเยอรมนีออกจากเบลเยียมและพื้นฟูเบลเยียม แปดถอนทหารเยอรมนีออกจากฝรั่งเศสและคืนแคว้นอัลซาส-ลอเรนซ์แก่ฝรั่งเศส เก้าปรับแนวพรมแดนอิตาลีใหม่ สิบจำกัดกรอบการปกครองออสเตรเลีย-ฮังการี สิบเอ็ดถอนทหารเยอรมนีออกจากรูมาเนีย เซอร์เบียและมอนเตเนโกรและรับรองเอกราชของกลุ่มประเทศในคาบสมุทรบอลข่าน สิบสองคืนเอกราชแก่ตุรกีและให้ตุรกีรับรองการร่วมใช้ช่องแคบดาร์ดาเนลล์ (The Dardanelles) แก่ทุกชาติ สิบสามคืนเอกราชแก่โปแลนด์ (โปแลนด์ถูกรัสเซีย ปรัสเซีย และออสเตรียก่อกำเริบในชาติในปี 1795) และสิบสี่จัดตั้งองค์การรักษาสันติภาพ ประธานาธิบดีวิลสันหวังใช้หลักสันติภาพ 14 ประการปี 1918 เป็นพื้นฐานสร้างสันติภาพโลกในอนาคต

4.8 ประธานาธิบดีวิลสันเข้าร่วมประชุมสันติภาพที่กรุงปารีสปี 1919 (The Paris Peace Conference 1919 : The Treaty of Versailles 1919)⁸⁷ : ในวันที่ 4 ธันวาคม 1918 ประธานาธิบดีวิลสันลงเรือจอร์จ วอชิงตัน ของกองทัพเรือสหรัฐอเมริกามุ่งสู่กรุงปารีสเพื่อเข้าร่วมประชุมที่พระราชวังแวร์ซายส์ (Versailles) วิลสันเป็นประธานาธิบดีคนแรกที่เดินทางออกนอกประเทศเพื่อร่วมประชุมกับนานาชาติขณะอยู่ในตำแหน่ง ประธานาธิบดีวิลสันหวังเชิญชวนตัวแทนชาติผู้เข้าร่วมประชุมให้ยอมรับในหลักสันติภาพ 14 ประการ เพื่อสร้างสันติภาพโลกในอนาคต

การประชุมสันติภาพที่กรุงปารีสปี 1919 (The Paris Peace Conference of 1919) : มี 27 ประเทศส่งตัวแทนเข้าร่วมประชุม การประชุมมีขึ้นที่พระราชวังแวร์ซายส์ใกล้กรุงปารีสในวันที่ 18 มกราคม 1919 การประชุมอยู่ภายใต้การนำของมหาอำนาจสี่ชาติ (The Big Four) คือสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และอิตาลี ประธานาธิบดีวูดโร วิลสันในนามตัวแทนสหรัฐอเมริกาต้องการให้ผู้เข้าร่วมประชุมยอมรับในหลักสันติภาพ 14 ประการ เดวิด ลอยด์ จอร์จ (David Lloyd George) นายกรัฐมนตรีอังกฤษในนามตัวแทนอังกฤษต้องการลงโทษเยอรมนี ต้องการให้เยอรมนีจ่ายค่าปฏิกรรมสงคราม ต้องการคงความเป็นมหาอำนาจ

ทางทะเล และยอมรับหลักสันติภาพ 14 ประการในประเด็นเสรีภาพในท้องทะเลหลวงทั้งยามสงบและยามสงคราม จอร์จ คลีมันโช (George Clemenceau) ประธานาธิบดีฝรั่งเศส ในนามตัวแทนฝรั่งเศสต้องการลงโทษเยอรมนีและไม่ยอมรับในหลักสันติภาพ 14 ประการ วิทโตรีโอ ออร์เลนโด (Vittorio Orlando) นายกรัฐมนตรีอิตาลีในนามตัวแทนอิตาลีต้องการเข้ายึดครองดินแดนออสเตรียตามข้อตกลงลับปี 1915 ที่อังกฤษและฝรั่งเศสสัญญาไว้กับอิตาลี เพื่อให้อิตาลีเข้าร่วมเป็นกำลังในฝ่ายสัมพันธมิตรและไม่ยอมรับในหลักสันติภาพ 14 ประการ

ปัญหาระหว่างการประชุมสันติภาพที่กรุงปารีสปี 1919 : ปัญหาระหว่างการประชุมมีสองประการ คือหนึ่งการรวมตัวต่อต้านของผู้นำสามชาติต่อหลักสันติภาพ 14 ประการของประธานาธิบดีวิลสัน และสองสนธิสัญญาลับที่พวกบอลเชวิกนำออกเปิดเผยในเดือนพฤศจิกายน 1917 ข้อตกลงในสนธิสัญญาลับเหล่านี้ฝ่ายสัมพันธมิตรผู้ชนะสงครามมั่นใจต้องได้รับการเปลี่ยนแปลง เช่น อังกฤษจะได้เข้ายึดครองอาณานิคมของเยอรมนียกเว้นอาณานิคมเยอรมนีในมหาสมุทรแปซิฟิกยกให้ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส รัสเซีย เซอร์เบีย และอิตาลีจะได้ขยายพรมแดนเข้าไปในดินแดนของเยอรมนีและออสเตรีย-ฮังการี และเยอรมนีจะต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามจำนวนมหาศาลแก่ฝ่ายสัมพันธมิตร ตามข้อตกลงดังกล่าวข้างต้นล้วนคัดค้านข้อกำหนดในหลักสันติภาพ 14 ประการในประเด็นการประชุมและข้อตกลงการประชุมต้องเปิดเผย คินเอกราชแก่ชาติผู้พ่ายแพ้และปลดปล่อยอาณานิคม ประธานาธิบดีวิลสันท้อแท้ใจแต่ต้องอยู่ร่วมประชุมด้วยเหตุผลสองประการคือ หนึ่งต้องการผลักดันให้หลักสันติภาพ 14 ประการมีผลในทางปฏิบัติอย่างน้อยจัดตั้งองค์การรักษาสันติภาพ และสองสงครามนำความเสียหายด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม หากสนธิสัญญาสันติภาพตกลงกันไม่ได้ล่าช้าออกไป จะเป็นการง่ายแก่ลัทธิคอมมิวนิสต์ที่อาจจะขยายตัวจากรัสเซียเข้าสู่กลุ่มประเทศยุโรปตอนกลาง

การประชุมสันติภาพที่กรุงปารีสตกลงกันได้ด้วยสนธิสัญญาแวร์ซายส์ปี 1919 (The Treaty of Versailles of 1919) : เยอรมนีต้องยอมลงนามรับรู้ข้อความในสนธิสัญญาแวร์ซายส์ในวันที่ 28 มิถุนายน 1919 สนธิสัญญาแวร์ซายส์แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งจัดการกับประเทศผู้แพ้สงครามในเรื่องดินแดน กองกำลัง และค่าปฏิกรรมสงคราม ส่วนที่สองเรื่ององค์การรักษาสันติภาพคือองค์การสันนิบาตชาติ

ในส่วนที่หนึ่งว่าด้วยเรื่องจัดการกับประเทศผู้แพ้สงครามในเรื่องดินแดน กำหนด
คือ หนึ่งให้เยอรมนียกอาณานิคมที่มีให้อังกฤษและฝรั่งเศส ยกเว้นอาณานิคมเยอรมนีใน
เอเชียตะวันออกเฉียงและแปซิฟิกยกให้ญี่ปุ่น สองแบ่งดินแดนเยอรมนีในยุโรปเพิ่มให้แก่เบลเยียม
เดนมาร์ก โปแลนด์ (Poland) และเชโกสโลวาเกีย (Czechoslovakia) และให้เยอรมนีคืน
แคว้นอัลซาส-ลอเรนซ์แก่ฝรั่งเศส สามแบ่งดินแดนออสเตรีย-ฮังการีเพิ่มให้แก่อิตาลี รุมา
เนีย โปแลนด์ เซอร์เบียและเชโกสโลวาเกีย สี่ดินแดนออสเตรีย-ฮังการีที่เหลือแบ่ง
เป็นออสเตรีย (Austria) และฮังการี (Hungary) ห้าแบ่งดินแดน บัลแกเรียเพิ่มให้แก่เซอร์เบีย
รูมาเนีย และกรีก หกแบ่งดินแดนตุรกีเพิ่มให้แก่ กรีก เจ็ดแบ่งดินแดนรัสเซียทางตะวันตก
เฉียงใต้จัดตั้ง 4 ประเทศ คือ ฟินแลนด์ เอสโตเนีย ลัตเวีย และลิทัวเนีย (สกัดกันอำนาจรัสเซีย
เข้าสู่ทะเลบอลติก) (Finland, Estonia, Latvia, Lithuania – Baltic Sea) และเพิ่มให้แก่
โปแลนด์ แปดสถาปนาโปแลนด์ (โปแลนด์ถูกรัฐเซีย ปรุสเซียและออสเตรียกลืนดินแดนใน
ปี 1795) ให้ โปแลนด์เป็นชาติกันชนระหว่างรัสเซียและเยอรมนี เก้าเซอร์เบียมีพื้นที่และ
ประชาชนเพิ่มมากขึ้น ก่อตั้งเป็นยูโก สลาเวีย สกัดกันอำนาจเยอรมนีและออสเตรียสู่ทะเล
เอเดรียติก (Yugoslavia – Adriatic Sea) ในเรื่องค่าปฏิกรรมสงคราม ระหว่างการประชุมฝรัง
เศสเรียกเรื่องค่าปฏิกรรมสงครามจากเยอรมนีต้องจ่ายให้ฝ่ายสัมพันธมิตร \$1 แสนล้านจาก
การต่อรองในปี 1921 คตกลงกันได้ที่ \$33000 ล้าน

ส่วนที่สองเรื่ององค์การรักษาสันติภาพคือสันนิบาตชาติ (The League of Nations)⁸⁸
จุดประสงค์หลักขององค์การสันนิบาตชาติคือรักษาสันติภาพและความมั่นคงของโลกและส่ง
เสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อสวัสดิภาพที่ดีของมวลมนุษย สันนิบาตชาติมี 3 องค์
การย่อย องค์การแรกคือสมัชชา (An Assembly) เป็นที่ประชุมของประเทศสมาชิกอยู่ที่กรุง
เจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ลงคะแนนได้ประเทศละหนึ่งเสียง เริ่มการประชุมสมัชชา
ครั้งแรกในวันที่ 10 มกราคม 1920 องค์การที่สองคือคณะมนตรี (A Council) ประกอบด้วย
สมาชิก 8 ประเทศ แบ่งเป็นสองประเภทคือสมาชิกถาวร 4 ประเทศ คืออังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี
และญี่ปุ่น และสมาชิกไม่ถาวร 8 ประเทศ คณะมนตรีได้รับมอบอำนาจให้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย
และยุติกรณีพิพาทด้วยการทูต (แนะนำและเรียกร้องเท่านั้น) องค์การที่สามคือสำนัก
เลขาธิการ (The Secretariat) เป็นที่ทำงานของพนักงานประจำของสันนิบาตชาติตั้งอยู่ที่กรุงเจ

นี้ว่า มีเลขาธิการใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชา เลขาธิการสันนิบาตชาติคนแรกคือ เซอร์อีริก รัมมอนด์ (Sir Eric Drummond) สำนักเลขาธิการมีหน้าที่เตรียมการประชุม ตั้งงบประมาณ ดำเนินการ เก็บสถิติ วิจัยและเผยแพร่เอกสาร

จุดอ่อนขององค์การสันนิบาตชาติ⁸⁹ : สันนิบาตชาติมีจุดอ่อน 5 ประการ ประการแรกคือไม่มีกองกำลังทหารเพื่อปราบปรามพฤติกรรมก้าวร้าวของชาติผู้ก้าวร้าวได้ ประการที่สองเพื่อการแก้ไขปัญหาสันนิบาตชาติใช้วิถีทางการทูตคือการเจรจา การเรียกร้อง และประณามการกระทำ ประการที่สามสันนิบาตชาติไม่สามารถแก้ไขปัญหาระเบิดสงคราม การค้าและการลคอาวุธมีผลนำไปสู่กรณีพิพาท ประการที่สี่ด้วยกติกาคือที่สิบแห่งสันนิบาตชาติกำหนดให้มวลสมาชิกให้การรับรองในการคงอยู่ของพรมแดนที่กำหนดใหม่ซึ่งเปลี่ยนไปจากเดิมและรับรองการคงมีเอกราชของมวลประเทศสมาชิก ประการที่ห้าคือชาติมหาอำนาจไม่เข้าเป็นสมาชิกโดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาผู้ริเริ่มก่อตั้งสันนิบาตชาติ

สาเหตุที่สหรัฐอเมริกาไม่เข้าเป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตชาติ⁹⁰ : เดือนกุมภาพันธ์ 1919 ประธานาธิบดีวิลสันเดินทางกลับสหรัฐอเมริกาเพื่อสรุปเรื่องสนธิสัญญาแวร์ซายส์และองค์การสันนิบาตชาติเสนอต่อวุฒิสภา ทั้งนี้รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าการดำเนินการด้านต่างประเทศต้องได้รับเสียงสนับสนุนสองในสามจากวุฒิสภา ซึ่งรวมถึงการที่สหรัฐอเมริกายอมรับในสนธิสัญญาแวร์ซายส์และการเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตชาติ วุฒิสภาไม่ให้ความสนใจ ประธานาธิบดีวิลสันจำต้องเดินทางกลับกรุงปารีสในเดือนมีนาคม 1919 เพื่อร่วมร่างสนธิสัญญาแวร์ซายส์ให้เสร็จ ต้นเดือนกรกฎาคม 1919 ประธานาธิบดีวิลสันเดินทางกลับสหรัฐอเมริกาพร้อมสนธิสัญญาแวร์ซายส์ วุฒิสภาไม่ให้การรับรองสนธิสัญญาแวร์ซายส์ด้วยเสียงสองในสามด้วยเหตุผล 5 ประการ คือ หนึ่งสหรัฐอเมริกาไม่ควรแทรกแซงในเหตุการณ์ความวุ่นวายในยุโรป สองวุฒิสภาไม่เห็นด้วยกับกติกาคือที่สิบแห่งสันนิบาตชาติกำหนดให้มวลสมาชิกให้การรับรองในการคงอยู่ของพรมแดนที่กำหนดใหม่ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและรับรองการคงมีเอกราชของมวลประเทศสมาชิก และคนอเมริกันเห็นว่าเป็นเรื่องยากที่จะรับรองได้หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอันจะนำชาติสมาชิกสู่สงครามได้ในอนาคต สามเกรงสหรัฐอเมริกาเสียเปรียบอังกฤษ เพราะอังกฤษได้รับเสียงสนับสนุนจากกลุ่มประเทศในเครือจักรภพที่เข้าเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติอีกสี่ประเทศ คือ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้ รวมอังกฤษอีกหนึ่งประเทศเป็นห้าเสียงซึ่งอาจมีบทบาทนำใน

สันนิบาตชาติ ที่ในปี 1919 สมาชิกพรรครีพับลิกันคุมเสียงข้างมากในวุฒิสภาไม่พอใจที่ประธานาธิบดีวิลสันไม่เชิญตัวแทนรีพับลิกันเข้าร่วมประชุมร่างสนธิสัญญาแวร์ซายส์ รีพับลิกันมองว่าการแก้ไขปัญหาของโลกและการก่อตั้งองค์การรักษาสันติภาพโลกควรมีตัวแทนทั้งเดโมแครตและรีพับลิกันพร้อมกันเข้าร่วมประชุมที่กรุงปารีส และห้าหากสหรัฐอเมริกาเข้าเป็นสมาชิกสันนิบาตชาติ สหรัฐอเมริกาจะต้องเป็นชาติผู้นำในการดำเนินการอันอาจนำความวุ่นวายเดือดร้อนสู่สหรัฐอเมริกา จากการไม่ได้รับการเห็นชอบจากวุฒิสมาชิกเป็นผลให้ประธานาธิบดีวิลสันหันมาขอเสียงสนับสนุนจากประชาชน โดยในวันที่ 4 กันยายน 1919 เริ่มออกเดินทางโดยรถไฟกล่าวปราศรัยต่อประชาชนในดินแดนรัฐทางตะวันตกและตะวันตกตอนกลาง ในวันที่ 25 กันยายน 1919 ขณะอยู่บนรถไฟมุ่งสู่แคนซัส ประธานาธิบดีวิลสันล้มป่วยต้องยกเลิกกำหนดการทั้งหมดมุ่งกลับวอชิงตันดี.ซี. ในวันที่ 3 ตุลาคม 1919 คณะแพทย์มีมติว่าประธานาธิบดีวิลสันป่วยด้วยโรคอัมพาต ประธานาธิบดีวิลสันคงเป็นประธานาธิบดีต่อไปเพราะในรัฐธรรมนูญไม่ได้ระบุชัดเจนว่าจะให้ใครสืบทอดการเป็นประธานาธิบดี หากประธานาธิบดีป่วยหนักแต่ไม่เสียชีวิตหรือลงนามลาออก นับจากปลายปี 1919 คณะรัฐมนตรีมีการประชุมกันอย่างไม่เป็นทางการเพื่อการบริหารประเทศ การเรียกประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการมีครั้งสุดท้ายในวันที่ 13 เมษายน 1920 ก่อนประธานาธิบดีวิลสันพ้นวาระ

ในบทที่ 6 จะเป็นประวัติศาสตร์การทูตสหรัฐอเมริกาช่วงปี 1921-1945 ในเรื่องบทบาทสหรัฐอเมริกาในการเมืองโลกในทศวรรษ 1920 และสงครามโลกครั้งที่สอง

ที่มาของภาพบทที่ 5

William Mc Kinley – Charles Van Doren and Robert Mc Henry , eds, **Webster's Guide to American History**, (Massachusetta : G & C Merriam, 1971), p. 331.1

Theodore Roosevelt - **Britannica Junior Encyclopedia : Volume 13 : RS**, (Chicago, Illinois : Encyclopedia Britannica, 1977), p. 158A.

William H. Taft - **Britannica Junior Encyclopedia : Volume 14 : TUV**, P. 4B.

Thomas Woodrow Wilson - **Britannica Junior Encyclopedia : Volume 15 : WXYZ**, p. 115.

The Imperial Menu – Thomas A. Bailey and David M. Kennedy, **The American Pageant : A History of the Republic. 9th ed**, (Lexington, Massachusetts : D.C. Heath and Company, 1991), p. 629.

Uncle Sam : “By Gum, I Rather Like Your Looks” – Thomas A Bailey and David M. Kennedy, **The American Pageant : A History of the Republic. 8th ed**, (Lexington, Massachusetts : D.C. Heath and Company, 1987), p. 611.

The Spanish – American War – **Webster's Guide to American History**, p. 685.

Hawaii Islands – Robert A. Divine and others, **America Past and Present : Volume II From 1865. 5th ed**, (New York : Addison Wesley Longman, 1999), p. 651.

Queen Liliuokalani – Loc.cit.

American Empire, 1900 – Ibid., p. 663.

The Open Door – Ibid., p. 666.

John Hay – **The American Pageant : A History of the Republic. 8th ed**, p. 617.

TR Intervenes in Panama – Ibid., p. 627.

The Panama Canal Zone – **America Past and Present : Volume II**, p. 746.

“The World's Constable” – Ibid., p. 747.

Monroe Doctrine. A Live Wire – **The American Pageant : A History of the Republic. 8th ed**, p. 625.

The Roosevelt Corollary – Ibid., p. 626.

“Isn’t It a Daisy” – Ibid., p. 628.

Roosevelt at Portsmouth Conference – Ibid., p. 627.

Japanese Expansion 1894-1914 – Wallace K. Ferguson and Geoffrey Bruun, **A Survey of European Civilization. 4th ed**, (Boston, Massachusetts : Houghton Mifflin, 1969), p. 756.

America’s Caribbean Empire 1898-1916 – Melvyn Dubofsky, Athan Theoharis, and Daniel M. Smith, **The United States in the Twentieth Century**, (New Jersey : Englewood Cliff, 1978), p. 36.

Thorny Problems in Mexico – **The American Pageant : A History of the Republic. 8th ed**, p. 664.

The Kaiser Ravishes Belgium – Ibid., p. 666.

Bravo, Belgium ! – **A Survey of European Civilization**, p. 776.

A New Sentry in the Caribbean Sea 1916 – **The American Pageant : A History of the Republic. 8th ed**, p. 662.

Sinking of the “Lusitania” – Merle Burke, **United States History : The Growth of Our Land. 2nd ed**, (Chicago, Illinois : American Technical Society, 1953), p. 158.

Tsar Nicolas II – **A Survey of European Civilization**, p. 808.

The Big Four in Paris – Alan Brinkley and others, **American History : A Survey. 8th ed**, (New York : Mc Graw –Hill, 1991), p. 681.

Map of Europe in Early 1914 – **United States History : The Growth of Our Land. 2nd ed**, p. 166.

Map of Europe After the Treaty of Versailles - Ibid., p. 167.

“Pilgrims Landing in America, 1919” – The American Pageant : A History of the Republic. 8th ed, p. 690.

“Seein’ Things” – Ibid., p. 689.

“Going to Talk to Boss” Ibid., p. 691.

Interlocking Treaty Structure – Ibid., p. 695.

เชิงอรรมบทที่ 5

¹Thomas A. Bailey, David M. Kennedy and Lizabeth Cohen, **The American Pageant : A History of the Republic.** 11th ed, (Boston : Houghton Mifflin, 1998), pp. 641-642.

²Ibid., p. 642.

³Alan Brinkley and others, **American History : A Survey.** 8th ed, (New York : McGraw-Hill, 1991), p. 596.

⁴Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., p. 646.

⁵Ibid., pp. 646-647.

⁶Charles Van Doren and Robert Mc Henry, eds, **Webster's Guide to American History,** (Springfield, Massachusetts : G & C Merriam Company, 1971), p. 325.

⁷Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., pp. 647-648.

⁸Mary Beth Norton and others, **A People and A Nation : A History of the United States,** (Boston : Houghton Mifflin, 1986), pp. 628-629.

⁹Ibid., pp. 629-630.

¹⁰Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., pp. 649-650.

¹¹Ibid., pp. 651-653.

¹²Norton and others, op.cit., p. 631.

¹³Loc.cit.

¹⁴Lewis Paul Todd and Merle Curti, **Rise of the American Nation,** (New York : Harcourt, Brace and World, 1961), p. 593.

¹⁵Merle Burke, **United States History : The Growth of Our Land,** (Chicago : American Technical Society, 1953), p. 143.

¹⁶Todd and Curti, op.cit., p. 594.

¹⁷Doren and Mc Henry, op.cit., p. 329.

¹⁸Todd and Curti, op.cit., p. 603.

¹⁹Norton and others, op.cit., p. 637.

²⁰Ibid., pp. 635-636.

²¹Paul H. Clyde and Burton F. Beers, **The Far East : A History of the Western Impact and the Eastern Response 1830-1965. 4th ed**, (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hill, 1966), pp. 69-70.

²²Ibid., p. 89.

²³Ibid., p. 183.

²⁴Ibid., pp. 190-193.

²⁵Ibid., p. 209.

²⁶Ibid., p. 211.

²⁷Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., p. 667.

²⁸Doren and Mc Henry, op.cit., p. 340.

²⁹Robert A Divine and others, **America Past and Present : Volume II From 1865. 5th ed**, (New York : Addison Wesley Longman, 1999), p. 747.

³⁰Loc.cit.

³¹Loc.cit.

³²Norton and others, op.cit., p. 637.

³³Ibid., p. 638.

³⁴Divine and others, op.cit., pp. 745-746.

³⁵Ibid., p. 746.

³⁶Loc.cit.

³⁷Loc.cit.

³⁸Doren and Mc Henry, op.cit., p. 356.

³⁹Paul s. Boyer and others, **The Enduring Vision : A History of the American People. 4th ed**, (Boston, Massachusetts : Houghton Mifflin, 2000), p. 613.

⁴⁰Doren and mc Henry, op.cit., p. 350.

⁴¹Brinkley and others, op.cit., p. 658.

⁴²Boyer and others, op.cit., p. 651.

⁴³Loc.cit.

⁴⁴Doren and Mc Henry, op.cit., p. 359.

⁴⁵Ibid., p. 352.

⁴⁶Boyer and others, op.cit., p. 652.

⁴⁷Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., p. 699.

⁴⁸Doren and Mc Henry, op.cit., p. 366.

⁴⁹Ibid., p. 372.

⁵⁰Loc.cit.

⁵¹Norton and others, op.cit., pp. 623-625.

⁵²Doren and Mc Henry, op.cit., p. 387.

⁵³Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., p. 710.

⁵⁴Todd and Curti, op.cit., pp. 613-615.

⁵⁵Ibid., p. 612.

⁵⁶Ibid., pp. 611-612.

⁵⁷Wallace K. Ferguson and Geoffrey Bruun, **A Survey of European Civilization**

: Part Two-Since 1660. 4th ed, (Boston : Houghton Mifflin, 1969), p. 761.

⁵⁸Todd and Curti, op.cit., p. 619.

⁵⁹Loc.cit.

⁶⁰Ferguson and Bruun, op.cit., p. 765.

⁶¹Ibid., pp. 774-775.

⁶²Doren and Mc Henry, op.cit., p. 378.

⁶³Ferguson and Bruun, op.cit., p. 778.

⁶⁴Ibid., p. 797.

⁶⁵Doren and Mc Henry, op.cit., p. 380.

⁶⁶Ferguson and Bruun, op.cit., p. 780.

⁶⁷Doren and Mc Henry, op.cit., p. 385.

⁶⁸Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., p. 717.

⁶⁹Doren and Mc Henry, op.cit., p. 386.

⁷⁰Loc.cit.

⁷¹Loc.cit.

⁷²Ibid., p. 391.

⁷³Bailey, Kennedy and Cohen, op.cit., p. 723.

⁷⁴Todd and Curti, op.cit., p. 629.

⁷⁵Doren and Mc Henry, op.coit., p. 394.

⁷⁶James A. Henretta and others, **America's History**. 2nd ed, (New York : Worth, 1993), pp. 710-714.

⁷⁷Todd and Curti, op.cit., p. 630.

⁷⁸Loc.cit.

⁷⁹Ibid., p. 633.

⁸⁰Loc.cit.

⁸¹Loc.cit.

⁸²Ibid., p. 634.

⁸³Ferguson and Bruun, op.cit., p. 784.

⁸⁴Loc.cit.

⁸⁵Loc.cit.

⁸⁶Ibid., p. 788.

⁸⁷Ibid., pp. 789-793.

⁸⁸Ibid., pp. 795-796.

⁸⁹Todd and Curti, op.cit., p. 661.

⁹⁰Ibid., pp. 662-663.